

Outlook

Quarter 2/2018

ภาพรวมเศรษฐกิจปี 2018

In Focus: อีคอมเมิร์ซ: โอกาสใหม่ของธุรกิจไทย
ใน CLMV

Special issues:

มุมมองระดับภูมิภาค
ของรายได้ลูกจ้างไทย

กำลังซื้อติดขัด
นโยบายรัฐช่วยเหลือ
ชั่วคราว

จับตามาตรการกีดกัน
ทางการค้าของสหรัฐฯ
ที่อาจมีผลต่อไทย

เตรียมการทำธุรกิจ
อีคอมเมิร์ซในลาว

เรื่องในฉบับ

สรุปภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2018	4
ภาพรวมเศรษฐกิจโลกปี 2018	6
• Box: จับตามาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ที่อาจมีผลต่อไทย	10
• Box: ส่งยุทธศาสตร์การค้าการลงทุนจีนผ่านกรอบความร่วมมือ แม่โขง-ล้านช้าง	22
เศรษฐกิจไทยปี 2018	
• การบริโภคภาคเอกชน: มุมมองระดับภูมิภาคของรายได้ลูกจ้างไทย	31
• การบริโภคภาคเอกชน: กำลังซื้อติดขัด นโยบายรัฐช่วยเหลือครัว	37
• การส่งออก: จับตามาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ แรงกดดันส่งออกไทย	41
แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนปี 2018	48
Bull-Bear: ราคาน้ำมัน	56
In Focus: อีคอมเมิร์ซ: โอกาสใหม่ของธุรกิจไทยใน CLMV	60
• Box: เกร็ดการทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซในลาว	70
• Box: อีคอมเมิร์ซกับการพัฒนาเศรษฐกิจจีน	74
Summary of EIC forecasts	77

คณะผู้จัดทำ:

ดร.ยรรยง ไทยเจริญ	ดร.พรพจน์ นันทราภาค
กระแสรังสีพล	กิตติพงษ์ เรือนทิพย์
ดร.ธนพล ศรีรัตนพงศ์	วชิรวัฒน์ บานชื่น
ดร.ศิวาสัย ยันระฆะ:	กัลยรัตน์ นัยรักษ์เสรี
จิราภรณ์ สุธีระชาติ	ณพงศ์ จีระสุวรรณกิจ
ปางอุบล อำนวยสิทธิ์	พิมพ์นิภา บัวแสง
ยุวानी อู๋ย่นอง	

Disclaimer : The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives makes any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and each of such persons expressly disclaims any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the receipt and persons in whatever manner.

Any opinions presented herein represent the subjective views of ours and our current estimated and judgments which are based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct.

This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitutes an advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied as such. We or any of our associates may also have an interest in the companies mentioned herein.

เศรษฐกิจไทย ปี 2018

เติบโตตามเศรษฐกิจโลก
และการลงทุน

อีไอเอ็มมองเศรษฐกิจไทย ปี 2018
ขยายตัวต่อเนื่องที่ **4.0%**

ปัจจัยสนับสนุน

เศรษฐกิจโลกหนุนการส่งออก

ภาคการท่องเที่ยวขยายตัวในระดับสูง

การลงทุนเอกชนฟื้นตามการส่งออกและการลงทุนในเทคโนโลยีของบริษัทใหญ่

เบิกเงินลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐเพิ่มขึ้นเท่าตัว

แนวโน้มการเข้ามาลงทุนของบริษัทต่างชาติในโครงการ EEC

กำลังซื้อบางส่วนกลับมาหลังหมดภาระรถคันแรก

มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยของภาครัฐ

ปัจจัยเสี่ยง

อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น

ราคาสินค้าเกษตรบางรายการทรงตัวระดับต่ำ

หนี้ครัวเรือนยังสูง จำกัดการเข้าถึงสินเชื่อ

ภาวะการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงจำกัดการลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่

เงินบาทแข็งค่าเทียบกับประเทศคู่ค้าสำคัญ

นโยบายกีดกันการค้าของทรัมป์และความเสี่ยงของสงครามการค้าระหว่างประเทศ

นโยบายการเงินในสหรัฐฯ ดึงตัวมากขึ้น

ความไม่แน่นอนทางการเมืองในยุโรปจาก Brexit

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ CEIC, สศช., ธปท. และกระทรวงพาณิชย์

สรุปภาพรวมเศรษฐกิจไทย

ปี 2018

อีไอซีประเมินเศรษฐกิจไทยปี 2018 โตต่อเนื่องที่ 4.0%YOY ตามกำลังซื้อจากต่างประเทศที่ขยายตัวดีและการลงทุนที่ฟื้นตัวชัดเจนมากขึ้น พื้นฐานเศรษฐกิจโลกที่แข็งแกร่งส่งผลให้ทั้งภาคการท่องเที่ยวและการส่งออกสินค้าของไทยจะยังเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญในปีนี โดยอีไอซีประเมินมูลค่าการส่งออกปี 2018 ขยายตัวที่ 5.0%YOY และจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นที่ 7.9%YOY ทั้งนี้ การเติบโตที่ต่อเนื่องในภาคการส่งออกได้ส่งผลให้อัตราการใช้กำลังการผลิตปรับสูงขึ้นถือเป็นปัจจัยบวกต่อการลงทุนภาคเอกชนในระยะต่อไป นอกจากนี้ การลงทุนภาคเอกชนในปี 2018 ยังมีปัจจัยบวกเพิ่มเติมจากการขยายตัวของการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ โดยเฉพาะความชัดเจนที่มีเพิ่มขึ้นของโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor หรือ EEC) หลังพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกผ่านการอนุมัติให้เป็นกฎหมาย ซึ่งโครงการดังกล่าวมีศักยภาพในการดึงดูดการลงทุนภาคเอกชนทั้งจากในและต่างประเทศ อีกทั้งประเด็นความเสี่ยงจากการขาดแคลนแรงงานต่างด้าวก็ลดลงหลังมีการผ่อนคลายการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวทั้งจากการเลื่อนการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวรวมถึงการปรับลดบทลงโทษที่เกี่ยวข้อง

การใช้จ่ายของผู้บริโภคในประเทศขยายตัวได้ต่อเนื่องแต่มีแนวโน้มกระจุกตัว การบริโภคในประเทศมีแนวโน้มขยายตัวได้ต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการใช้จ่ายของกลุ่มผู้มีรายได้สูงเป็นสำคัญสะท้อนจากการบริโภคสินค้าคงทนนำโดยรถยนต์นั่งที่เติบโตได้ในระดับสูงในช่วงต้นปี 2018 อย่างไรก็ตาม การใช้จ่ายของผู้บริโภคในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยมีข้อจำกัด ทั้งจากภาระหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง และการฟื้นตัวของภาวะการจ้างงานและรายได้ที่ยังไม่ชัดเจน ดูได้จากอัตราการว่างงานที่ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงหลัง ขณะที่จำนวนการจ้างงานแบบล่องลอยลดลง ซึ่งสะท้อนถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ยังไม่ส่งผ่านถึงตลาดแรงงานมากนัก นอกจากนี้ รายได้เกษตรกรลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าเกษตรในบางหมวดที่ลดต่ำลง ส่งผลให้การบริโภคในกลุ่มสินค้าไม่คงทนขยายตัวในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม การบริโภคของกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำจะได้รับแรงสนับสนุนบางส่วนจากโครงการสวัสดิการแห่งรัฐในปี

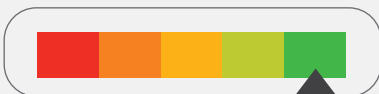
ความเสี่ยงต่อเศรษฐกิจไทยในปี 2018 น่าจะมีผลกระทบต่อภาพรวมไม่มากนัก แต่บางสาขาธุรกิจควรเพิ่มความระมัดระวัง ประการแรก มาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ที่จะมีผลกระทบโดยตรงต่อบางกลุ่มสินค้าของไทย ได้แก่ แผงโซลาร์ เครื่องซักผ้า เหล็กและอะลูมิเนียม ตลอดจนสินค้าที่อยู่ในห่วงโซ่การผลิตของสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูงของจีน อย่างไรก็ตาม สินค้ากลุ่มดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนน้อยของมูลค่าการส่งออกรวมของไทย ทั้งนี้ ความเสี่ยงต่อภาพรวมการส่งออกจะเพิ่มสูงในกรณีที่มีมาตรการตอบโต้จากประเทศคู่ค้าต่างๆ จนนำไปสู่สงครามการค้าในวงกว้าง ประการที่สอง การแข่งค่าและความผันผวนของค่าเงินบาทที่จะส่งผลกระทบต่อรายได้ผู้ส่งออกในรูปแบบเงินบาทและความสามารถในการแข่งขันของสินค้าจากภาคเกษตร และประการที่สาม ความผันผวนทางการเงินของโลกอันเป็นผลมาจากทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินแบบเข้าสู่สมดุล (monetary policy normalization) ของเศรษฐกิจสำคัญนำโดยสหรัฐฯ ที่จะทำให้สภาพคล่องทางการเงินของโลกลดน้อยลง ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การปรับตัวของราคาสินทรัพย์และกระทบกับการเติบโตทางเศรษฐกิจในบางประเทศได้ อย่างไรก็ตาม อีไอซีมองว่าเสถียรภาพของฐานะการเงินด้านต่างประเทศที่เข้มแข็ง และสภาพคล่องที่เพียงพอในระบบการเงินของไทย จะช่วยเป็นกันชนรองรับความผันผวนของภาวะการเงินโลกที่มีต่อเศรษฐกิจไทยได้

เศรษฐกิจโลก 2018

**Accelerating Inflation : เติบโตดีในรอบหลายปี
พร้อมมีอัตราเงินเฟ้อที่เร่งสูงขึ้น**

การเติบโตทางเศรษฐกิจ

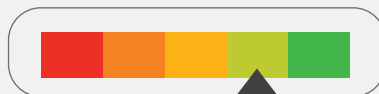
หดตัว

ขยายตัว

- การค้าโลก การบริโภคภาคเอกชนฟื้นตัวต่อเนื่องในทุกภูมิภาคหลัก
- สหรัฐฯ เขตยูโรโซน และญี่ปุ่น เติบโตดีในรอบหลายปี
- อัตราการว่างงานต่ำสุดในรอบหลายปีในหลายภูมิภาค

อัตราเงินเฟ้อ

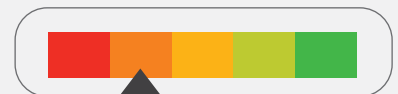
ลดลง

เพิ่มขึ้น

- มีแนวโน้มเร่งตัวขึ้นจากตลาดแรงงานที่ตึงตัว ราคาน้ำมันและสินค้าโภคภัณฑ์โดยรวมฟื้นตัวต่อเนื่อง
- ค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้นทั้งในสหรัฐฯ จากเรื่องการลดภาษี และเขตยูโรโซนและญี่ปุ่นจากผลกำไรของบริษัทที่ดี

ทิศทางนโยบายการเงิน

ตึงตัว

ผ่อนคลาย

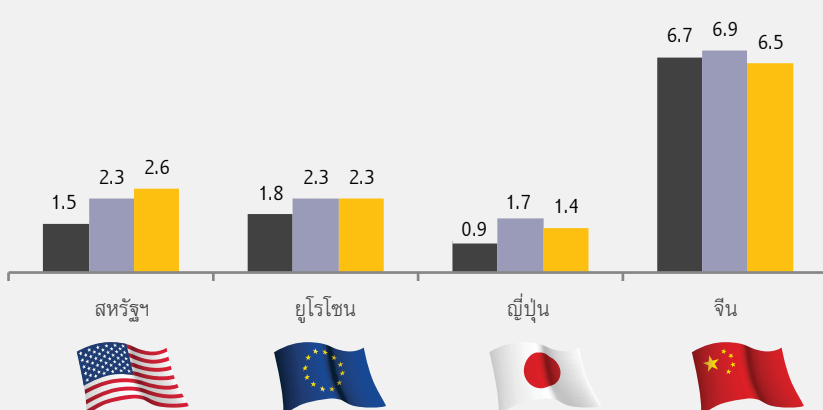
- Fed – ขึ้นดอกเบี้ยนโยบายอีก 2 ครั้งในปีนี้อย่างรวดเร็วตามแผน
- ECB – คงดอกเบี้ยนโยบายและยุติการทำ QE ภายในปีนี้
- BOJ – คงดอกเบี้ยนโยบายในปีนี้อย่างรวดเร็วและตั้งเป้าเงินเฟ้อขึ้น 10 ปีที่ 0% พร้อมทยอยลด QQE

หมายเหตุ : ระดับแสดงถึงแนวโน้มช่วงที่เหลือนของปี

ประมาณการการเติบโตของเศรษฐกิจปี 2016 2017 2018

หน่วย: %YOY

■ 2016 ■ 2017 ■ 2018F

ความเสี่ยง

สหรัฐฯ

อัตราเงินเฟ้อและ ดอกเบี้ย อาจเร่งสูงขึ้นเกินคาดรวมถึงมาตรการกีดกันทางการค้า

ยูโรโซน

การจัดตั้งรัฐบาลของอิตาลี และความตึงเครียดทางการเมืองจาก Brexit

ญี่ปุ่น

เงินเยนที่แข็งค่าต่อเนื่องกดดันเงินเฟ้อและการส่งออก

จีน

การควบคุมหนี้และภาคธนาคาร เขา และมาตรการกีดกันทางการค้าจากสหรัฐฯ

ที่มา:ประมาณการของ EIC และสำนักวิจัยต่างประเทศ (Goldman Sachs, J.P.Morgan, Deutsche Bank และ Bank of America)

ภาพรวมเศรษฐกิจโลก

ปี 2018

เศรษฐกิจโลกปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องในปี 2018 พร้อมด้วยแนวโน้มอัตราเงินเฟ้อที่เริ่มเร่งตัวขึ้น (accelerating inflation) นำโดยสหรัฐฯ จากผลของการปฏิรูปภาษีและตลาดแรงงานที่แข็งแกร่ง เขตยูโรโซนและญี่ปุ่นจากอัตราการว่างงานที่ต่ำสุดในรอบหลายปี เศรษฐกิจโลกในภาพรวมยังเติบโตต่อเนื่องจากปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งทั้งด้านการค้าระหว่างประเทศและตลาดแรงงานที่ตึงตัวในหลายภูมิภาค สำหรับเศรษฐกิจสหรัฐฯ นอกจากอัตราการว่างงานที่ต่ำแล้ว จะได้อานิสงส์จากการลดภาษีทั้งในภาคธุรกิจและครัวเรือน รวมถึงแรงสนับสนุนจากแผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของทรัมป์ในระยะต่อไป ส่งผลให้การเติบโตของสหรัฐฯ จะเร่งตัวได้มากในปีนี้อย่างแน่นอนและมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ด้านเศรษฐกิจยูโรโซนและญี่ปุ่น แม้เงินเฟ้อจะยังคงอยู่ในระดับต่ำ แต่จากตลาดแรงงานและผลกำไรของบริษัทที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้แนวโน้มค่าแรงเพิ่มขึ้นจากการปรับขึ้นค่าแรง ประกอบกับการบริโภคภาคเอกชนที่ยังแข็งแกร่ง จะทำให้เงินเฟ้อทยอยปรับเพิ่มขึ้นได้อย่างมีเสถียรภาพ นอกจากนี้ เศรษฐกิจกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคอาเซียนที่มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องและเศรษฐกิจจีนจะยังคงได้รับอานิสงส์จากการเติบโตของกลุ่มประเทศหลักทางด้านการค้าระหว่างประเทศ รวมถึงการฟื้นตัวของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในเกือบทุกหมวด ด้านนโยบายการเงินของธนาคารหลักทั่วโลกเริ่มมีสัญญาณตึงตัวขึ้นชัดเจน โดย Fed ยังมีแนวโน้มการขึ้นดอกเบี้ยนโยบายได้อย่างต่ำ 3 ครั้งในปีนี้อย่างแน่นอนอัตราเงินเฟ้อที่เริ่มเข้าสู่เป้าหมาย 2% ในขณะที่ ECB และ BOJ แม้จะยังคงนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นปกติ รวมทั้งคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้คงที่ แต่การเข้าซื้อสินทรัพย์ (QE) นั้นจะมีแนวโน้มลดลงสำหรับ ECB ในปีนี้ ทำให้แนวโน้มดอกเบี้ยทั้งระยะสั้นและระยะยาวของโลกเข้าสู่ช่วงวัฏจักรขาขึ้นอย่างชัดเจน

อีโอซีมองว่าความเสี่ยงของเศรษฐกิจโลกที่ต้องจับตาในระยะถัดไป มีประเด็นที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อที่เร่งตัวเร็วและนโยบายการเงินที่ตึงตัวเกินคาด การสิ้นสุดของมาตรการ QE ในภาพใหญ่ และมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ความเสี่ยงแรกที่ต้องคำนึง คือ อัตราเงินเฟ้อที่เร่งตัวเร็วเกินคาดในปีนี้อาจส่งผลให้ธนาคารกลางโดยเฉพาะในสหรัฐฯ อาจต้องเร่งการปรับขึ้นดอกเบี้ยมากกว่าที่ตลาดคาด ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนทางการเงินในภาพรวมสูงขึ้นจากดอกเบี้ยทั้งระยะสั้นและยาวที่ปรับเพิ่มขึ้นเร็วเกินคาด อันจะนำไปสู่การปรับพอร์ตและการโยกย้ายเงินทุนทั้งในตลาดหุ้น ตลาดพันธบัตร และตลาดเงินทั่วโลกอย่างฉับพลันได้ ความเสี่ยงที่สอง คือ การลดลงอย่างมีนัยสำคัญของเม็ดเงินการเข้าซื้อสินทรัพย์ของธนาคารกลางหลัก รวมถึงการสิ้นสุดของ QE จะเป็นสิ่งที่ต้องเฝ้าระวัง เนื่องจากเศรษฐกิจและธุรกิจที่เคยชินกับสภาพคล่องส่วนเกินมาเป็นระยะเวลาหลายปี โดยเฉพาะในภาคการเงินที่สภาพคล่องนั้นจะไม่ได้เหลือเฟืออีกต่อไป ซึ่งรวมถึงผลกระทบต่อเสถียรภาพด้านราคาของสินทรัพย์ต่างๆ ที่เคยได้รับประโยชน์จากเม็ดเงิน QE ไม่ว่าจะเป็นตลาดการเงินหรือตลาดอสังหาริมทรัพย์ทั่วโลกก็ตาม ความเสี่ยงสุดท้าย คือ มาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ที่เริ่มมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นและมุ่งเป้าไปที่การส่งออกของจีน รวมถึงประเทศที่มีการเกิดดุลการค้าสูงกับสหรัฐฯ ไม่ว่าจะเป็นการเก็บภาษีนำเข้าเครื่องซักผ้า แผงโซลาร์ เหล็ก อะลูมิเนียม และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรการกีดกันเพื่อปกป้องผู้ผลิตของสหรัฐฯ ที่จะตามมาอื่นๆ จะยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดความผันผวนต่อเศรษฐกิจโลกโดยรวม โดยเฉพาะมาตรการตอบโต้ทางการค้าจากประเทศคู่ค้าทั้งมาตรการทางภาษีและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอาจลุกลามเกิดเป็นสงครามการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งจะบั่นทอนและกระทบกับความเชื่อมั่นและภาวะการค้าการลงทุนทั่วโลกได้

เศรษฐกิจสหรัฐฯ

เงินเฟ้อกลับมา พร้อมจับตามองนโยบายกีดกันทางการค้า

เศรษฐกิจสหรัฐฯ ปี 2017 ขยายตัวตามตลาดแรงงานที่แข็งแกร่งต่อเนื่อง โดยเศรษฐกิจขยายตัว 2.3%YOY ด้วยแรงหนุนจากการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวได้ 2.7%YOY และการลงทุนภาคเอกชนที่ 3.2%YOY เป็นหลัก โดยเฉพาะการลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักรของภาคการผลิต การขนส่ง และด้าน IT รวมถึงการลงทุนของภาคพลังงาน นอกจากนี้ อัตราการว่างงานลดลงต่อเนื่องแตะ 4.1% ในเดือนมกราคม 2018 ต่ำสุดในรอบ 17 ปี

อีไอซีปรับคาดการณ์อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ปี 2018 ขึ้นเป็น 2.6% จากเดิม 2.3% โดยปัจจัยหลักมาจากการปฏิรูปภาษีที่บังคับใช้ในปีนี้ทำให้หลายบริษัทในสหรัฐฯ มีกำไรมากขึ้นจากการเสียภาษีนิติบุคคลที่น้อยลง ซึ่งส่งผลให้หลายบริษัทได้ออกมาประกาศแผนการลงทุนเพิ่มเติม รวมถึงปรับขึ้นค่าแรงและโบนัสให้พนักงาน ในขณะเดียวกัน ผู้บริโภคบางกลุ่มก็มีกำลังซื้อมากขึ้นจากการเสียภาษีบุคคลธรรมดาที่น้อยลง ซึ่งส่งผลดีต่อการบริโภคภาคเอกชนโดยรวม และรายได้ของบริษัท ด้านแผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของทรัมป์ที่มีมูลค่าราว 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่ยังต้องรอการเห็นชอบจากสภาองเกรส นั้น หากผ่านได้สำเร็จก็จะเพิ่มอีกแรงกระตุ้นของเศรษฐกิจในระยะต่อไป

สัญญาณเงินเฟ้อสหรัฐฯ ที่กลับมา สนับสนุนให้ Fed ปรับขึ้นดอกเบี้ยได้ 3 ครั้งในปี นี้ อีไอซีมองว่าเงินเฟ้อมีแนวโน้มฟื้นตัวขึ้นในปี 2018 โดยมีผลจากค่าแรงที่เพิ่มขึ้นตามตลาดแรงงานที่ฟื้นตัวต่อเนื่อง ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนค่าลง ราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับสูงกว่าปีก่อน รวมถึงปัจจัยเฉพาะชั่วคราวโดยเฉพาะผลของการปรับลดค่าโทรศัพท์ในปีก่อนจะเริ่มหายไป ทั้งนี้ เริ่มเห็นสัญญาณการฟื้นตัวของค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้น 2.9%YOY ในเดือนมกราคม ขยายตัวสูงสุดในรอบมากกว่า 8 ปี ขณะที่อัตราเงินเฟ้อ PCE เดือนม.ค.ก็เร่งขึ้น 0.4%MOM พร้อมกับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน CPI ก็เพิ่มขึ้น 0.35%MOM ซึ่งเป็นการเร่งตัวสูงสุดนับตั้งแต่เดือนมีนาคม 2005 สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนว่าเงินเฟ้อมีแนวโน้มฟื้นตัวขึ้นซึ่งจะสนับสนุนให้ Fed ปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายได้อีก 2 ครั้งในปีหลังจากปรับขึ้นมาแล้ว 1 ครั้งในเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ย ณ สิ้นปี 2018 อยู่ในช่วง 2.00-2.25%

การกีดกันทางการค้ามีแนวโน้มรุนแรงขึ้น หลังมาตรการเซฟการ์ดเก็บภาษีนำเข้าเครื่องซักผ้า แพลโซลาร์ เหล็กกล้าและอะลูมิเนียม เกิดขึ้นแล้วในไตรมาสแรก ตามที่ทรัมป์เริ่มหันมาผลักดันนโยบายกีดกันทางการค้าอย่างจริงจังในปี นี้ ยังมีความสำคัญที่อยู่ในระหว่างการสอบสวนและอาจมีผลในปี นี้ ได้แก่ มาตรการทางภาษีสำหรับยางวงและกรดซัลฟิวริกซึ่งไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่โดนสอบสวน และการเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากจีน ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวอาจสร้างความกดดันให้ประเทศอื่นๆ ออกมาตรการมาตอบโต้และนำไปสู่สงครามการค้า (trade war) โลกได้ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องจับตามองในปีต่อไป (อ่านเพิ่มเติมที่ Box: จับตามองมาตรการกีดกันทางการค้าสหรัฐฯ ที่อาจมีผลต่อไทย)

มาตรการกีดกันทางการค้าจากสหรัฐฯ และการตอบโต้จากทั่วโลก

ภัยต่อเศรษฐกิจไทย

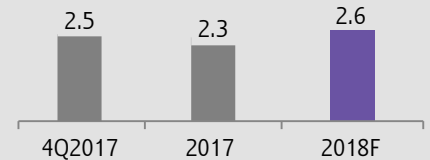
- แนวโน้มนโยบายการเงินที่ตึงตัวขึ้นในปีนี้เป็นสิ่งที่นักลงทุนคาดการณ์ไว้แล้ว ความเคลื่อนไหวของ Fed จึงอาจไม่ส่งผลต่อดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งยังอยู่ในทิศทางอ่อนค่ามากนัก ทำให้ค่าเงินบาทจะยังแข็งค่าอยู่ในกรอบ 30-31 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ณ สิ้นปี 2018
- การส่งออกไทยไปสหรัฐฯ ในช่วง 2 เดือนแรกของปี เติบโตดีที่ 8.2%YOY อย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าไทยไปสหรัฐฯ มีแนวโน้มลดลงราว 650 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นมูลค่าราว 2.4% ของการส่งออกไทยไปสหรัฐฯ จากผลของมาตรการเซฟการ์ดเก็บภาษีการนำเข้าเครื่องซักผ้าและแผงโซลาร์
- แรงจูงใจจากการปฏิรูปภาษีอาจมีผลให้บริษัทสหรัฐฯ ตัดสินใจเลือกลงทุนในสหรัฐฯ มากขึ้น ขณะที่อาจชะลอการออกไปลงทุนในต่างประเทศรวมถึงไทยลง นอกจากนี้ ประเด็นการกีดกันทางการค้าก็อาจส่งผลให้บริษัทสัญชาติอื่นๆ ต้องปรับเปลี่ยนแผนการผลิตในไทยเพื่อส่งออก เช่น ผู้ผลิตเครื่องซักผ้าสัญชาติเกาหลีอย่าง Samsung และ LG ที่อยู่ในไทย จะต้องยกเลิกส่วนที่ผลิตเพื่อส่งออกไปยังสหรัฐฯ ลง โดยเปลี่ยนไปผลิตส่วนดังกล่าวในโรงงานที่ตั้งอยู่สหรัฐฯ แทน

เศรษฐกิจสหรัฐฯ

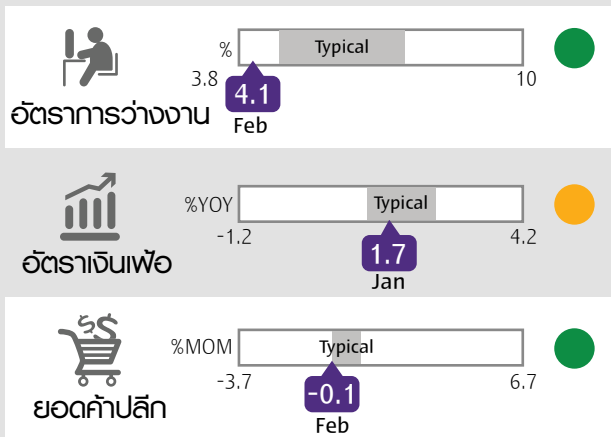
เงินเฟ้อกลับมา พร้อมจับตา นโยบายกีดกันทางการค้า

คาดการณ์ GDP (%YOY)

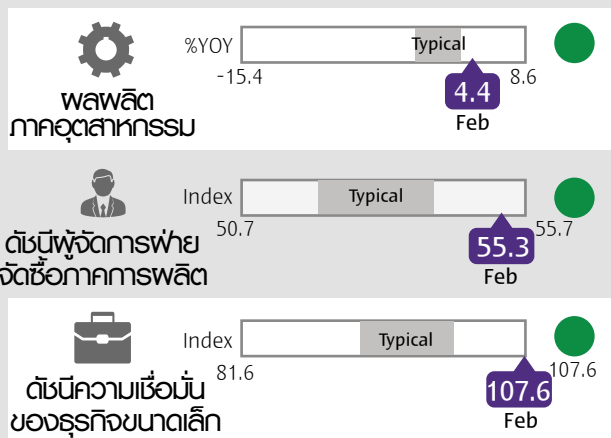
ภาคครัวเรือน

การบริโภคภาคเอกชนแข็งแกร่งต่อเนื่องตามกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้น

ภาคธุรกิจ

ภาคธุรกิจได้รับพลดีจากการปฏิรูปภาษี

ความสัมพันธ์กับไทย

นโยบายการเงินการคลัง

เงินเฟ้อที่กลับมาจะทำให้ Fed ขึ้นดอกเบี้ยได้ตามคาด

การขาดดุลงบประมาณที่เพิ่มขึ้น ทำให้แผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทำได้ยาก

ประเด็นที่ต้องจับตา

แนวโน้มการลงทุนจากพลของการปฏิรูปภาษี

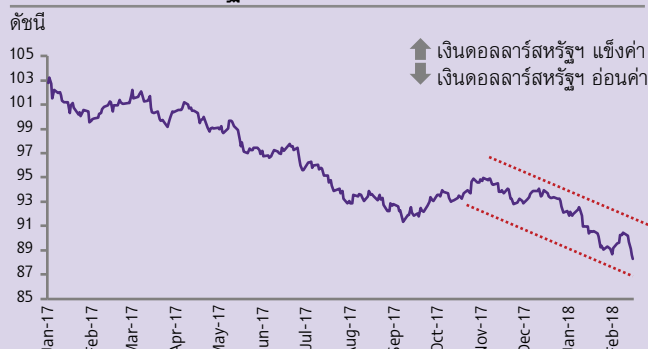
นโยบายกีดกันทางการค้า

หน่วย: Percentile 25-75
Min Typical Max
ข้อมูลล่าสุด

ทิศทางในช่วงที่เหลือของปี: ดีขึ้น (เขียว), ทรงตัว (เหลือง), แยลง (แดง)

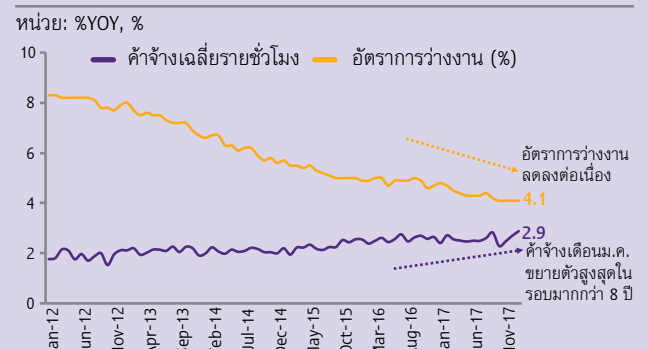
ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ยังอ่อนค่าลงต่อเนื่อง

ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

อัตราการว่างงานลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งพลดีต่อการบริโภค

อัตราการว่างงานและการเติบโตของยอดขายปลีก

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ มีนาคม 2018 จากข้อมูลของ Bloomberg, Federal Reserve, CEIC และ Markit

BOX

จับตามาตรการกีดกัน ทางการค้าของสหรัฐฯ ที่อาจมีผลต่อไทย

การกีดกันทางค้าเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ถูกยกกลับขึ้นมาให้มีความสำคัญอย่างจริงจังในปี 2018 หลังจากในปีที่ผ่านมาทรัมป์เริ่มต้นการเข้าดำรงตำแหน่งด้วยการประกาศถอนตัวจากข้อตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก หรือ TPP (Trans-Pacific Partnership) ตามมาด้วยการออกคำสั่งพิเศษที่มุ่งเป้าตรวจสอบพฤติกรรมคู่ค้าที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นธรรมต่อสหรัฐฯ ซึ่งไทยก็เป็น 1 ใน 16 ประเทศที่ถูกเพ่งเล็ง อย่างไรก็ตาม ความตึงเครียดด้านการกีดกันทางการค้าได้เริ่มลดลง เมื่อรัฐบาลภายใต้การนำของทรัมป์ได้หันไปให้ความสำคัญกับการยกเลิกกฎหมายประกันสุขภาพ Obamacare และการผลักดันนโยบายการปฏิรูปภาษีมากขึ้น จนสามารถออกกฎหมายภาษีฉบับใหม่ได้สำเร็จในที่สุด จนกระทั่งมาถึงปีนี้ ทรัมป์จึงกลับมาให้ความสำคัญกับมาตรการกีดกันทางการค้าอีกครั้ง เพื่อตอกย้ำถึงนโยบายที่เคยโฆษณาไว้ในตอนหาเสียงว่าอเมริกาต้องมาก่อน (America First)

มาตรการอะไรที่เกิดขึ้นแล้วในปี 2018?

1. มาตรการเซฟการ์ดเก็บภาษีการนำเข้าเครื่องซักผ้าและแผงโซลาร์

● เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2018 ทรม์ป้อนมติมาตรการเซฟการ์ดเก็บภาษีการนำเข้าเครื่องซักผ้าและแผงโซลาร์เพื่อปกป้องผู้ผลิตสหรัฐฯ สืบเนื่องจากที่คณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศสหรัฐฯ (USITC) ยื่นข้อเสนอเยียวยาการค้าที่ไม่เป็นธรรม (unfair trade practices) ตามมาตรา 201 กฎหมายการค้าสหรัฐฯ มาตรการนี้จะมีผลบังคับใช้เป็นเวลา 3-4 ปี ทั้งนี้ สำหรับเครื่องซักผ้า การคิดภาษีจะแบ่งเป็น 2 ส่วน โดยเครื่องซักผ้าจำนวน 1.2 ล้านเครื่องแรกที่มีการนำเข้าต่อปีจะคิดภาษี 20% แต่ในส่วนที่เกินจากนี้ จะเก็บภาษีเพิ่มเป็น 50% สำหรับแผงโซลาร์จะเริ่มเก็บภาษีนำเข้า 30% หากมีการนำเข้าเกิน 2.5 กิกะวัตต์ อย่างไรก็ตาม อัตราภาษีในปีถัดไปของสินค้าทั้ง 2 ชนิดจะลดลงปีละ 2-5%

● อีโอซีมองว่าการเติบโตของการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าไทยจะลดลงประมาณ 1%YOY แต่จะไม่กระทบผู้ผลิตมากนัก โดยสหรัฐฯ เป็นตลาดหลักของการส่งออกเครื่องซักผ้าและแผงโซลาร์ ดังนั้น มูลค่าการส่งออกเครื่องซักผ้าและแผงโซลาร์จะลดลงราว 350 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และราว 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตเครื่องซักผ้าและแผงโซลาร์ในไทยต่างปรับตัวเพื่อรองรับมาตรการนี้แล้ว โดยผู้ผลิตเครื่องซักผ้าจากต่างประเทศซึ่งมีฐานการผลิตในไทยอย่าง Samsung และ LG มีแนวโน้มเปลี่ยนไปผลิตที่โรงงานในสหรัฐฯ แทนสำหรับส่วนที่จะขายในตลาดสหรัฐฯ โดยทั้งสองบริษัทก็ได้เปิดโรงงานเพิ่มขึ้นในสหรัฐฯ ไว้แล้วด้วย ขณะเดียวกัน ผู้ส่งออกแผงโซลาร์ได้กระจายความเสี่ยงจากการพึ่งพิงตลาดสหรัฐฯ เป็นหลัก ไปยังตลาดอื่นๆ เช่น เนเธอร์แลนด์ ตุรกี เม็กซิโก สะท้อนได้จากมูลค่าการส่งออกปี 2017 ในตลาดดังกล่าวมีการขยายตัวมากกว่าเท่าตัว

2. มาตรการเซฟการ์ดป้องกันการนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียม

● กระทรวงพาณิชย์ของสหรัฐฯ (Department of Commerce) ได้ใช้มาตรา 232 ของกฎหมาย Trade Expansion Act of 1962 เพื่อสอบสวนการนำเข้าเหล็ก (steel) และอะลูมิเนียม (aluminum) โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 19 เมษายน 2017 และ 26 เมษายน 2017 ตามลำดับ ซึ่งล่าสุดในวันที่ 8 มีนาคม 2018 ทรม์ปได้ลงนามอย่างเป็นทางการอนุมัติให้สหรัฐฯ เรียกเก็บภาษีนำเข้าเหล็กจากทุกประเทศในอัตรา 25% และอะลูมิเนียมในอัตรา 10% เพิ่มเติมจากมาตรการภาษีทั้งหมดที่มีการเรียกเก็บอยู่ก่อนแล้ว ทั้งนี้ ในระยะแรกการนำเข้าเหล็กจากแคนาดา และเม็กซิโกจะได้รับการยกเว้นภาษีดังกล่าวก่อนเพื่อรอผลการเจรจา NAFTA ครั้งใหม่

● อีโอซีมองว่าการส่งออกของไทยจะได้รับผลกระทบบางส่วนเท่านั้น เนื่องจากสหรัฐฯ ไม่ได้เป็นตลาดส่งออกหลักของไทย โดยการส่งออกเหล็กและอะลูมิเนียมไปสหรัฐฯ มีสัดส่วนเพียง 0.4% ของการส่งออกไทยทั้งหมด ซึ่งกระจุกตัวอยู่ในเหล็กบางประเภท ได้แก่ ท่อเหล็กเชื่อมตะเข็บ ท่อเหล็กไร้ตะเข็บ เหล็กแผ่นเคลือบ และเหล็กแผ่นรีดเย็น อย่างไรก็ตาม อีโอซีมองว่าการส่งออกสินค้าดังกล่าวไปสหรัฐฯ จะลดลงเพียงแค่บางส่วนและผู้ประกอบการยังสามารถปรับตัวโดยเปลี่ยนไปส่งออกในตลาดอื่นมากขึ้น

● ในด้านผลกระทบทางอ้อม ผลิตภัณฑ์เหล็กจากประเทศต่างๆ ที่ไม่สามารถนำเข้าในสหรัฐฯ มีโอกาสที่จะถูกส่งออกมาทำตลาดในไทย โดยเฉพาะเหล็กกึ่งสำเร็จรูปจากรัสเซีย เหล็กเส้นจากตุรกี และลวดเหล็กจากจีน ที่ในปัจจุบันไทยยังไม่มีมาตรการป้องกันทางการค้าเพื่อปกป้องผู้ผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์เหล็กเหล่านี้ ส่วนผลิตภัณฑ์เหล็กอื่นๆ เช่น ท่อเหล็กเชื่อมตะเข็บจากเกาหลีใต้ และเหล็กเคลือบจากเวียดนาม อีโอซี ประเมินว่าผลิตภัณฑ์เหล่านี้จะไม่ไหลเข้าไทยในปริมาณมากอย่างมีนัยสำคัญเนื่องจากไทยมีการเรียกเก็บ AD (Anti-Dumping) อยู่แล้วในปัจจุบัน

มาตรการอะไรบ้างที่ต้องจับตามองต่อไปในปี?

1. การเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากจีนตามข้อหาละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

● วันที่ 22 มีนาคม 2018 ทรัมป์ได้ลงนามใน **presidential memorandum** มีคำสั่งให้สำนักงานผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) พิจารณาเก็บภาษีนำเข้า (tariff) ที่อัตรา 25% สำหรับสินค้าจากจีนมูลค่าราว 6 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นมูลค่าราว 2.5% ของการนำเข้าทั้งหมดของสหรัฐฯ ในปี 2017 ทั้งนี้ USTR จะต้องนำเสนอรายชื่อสินค้าที่จะถูกเก็บภาษีภายใน 15 วัน ซึ่งคำสั่งดังกล่าวเป็นผลมาจากการตรวจสอบการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของจีน ตามมาตรา 301 ของกฎหมาย Trade Act of 1947) ซึ่งระบุว่าทางการจีนได้มีพฤติกรรมและนโยบายที่ก่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีของสหรัฐฯ ให้กับจีนและก่อให้เกิดการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งส่งผลเสียต่อการค้าของสหรัฐฯ

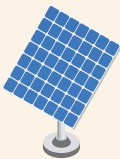
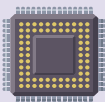
● อีไอซีมองว่าสินค้าไทยที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของสหรัฐฯ และจีน อาจได้รับผลกระทบหากมีการเก็บภาษีสินค้าจากจีน แต่ในอีกแง่หนึ่ง ไทยอาจได้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงการลงทุนของจีน และหากสหรัฐฯ นำเข้าจากไทยมากขึ้น โดยการเล็งเก็บภาษีจากจีนเพียงประเทศเดียวก็อาจทำให้บริษัทจีนพิจารณาปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนโดยอาจขยายกำลังการผลิตไปในประเทศอื่นแทนได้ ซึ่งไทยก็เป็นหนึ่งในทางเลือกที่จีนอาจเข้ามาลงทุนเพิ่มเพื่อผลิตสินค้าที่จะส่งออกไปสหรัฐฯ และท้ายที่สุดแล้วก็จะทำให้ไทยมีการส่งออกไปสหรัฐฯ ได้มากขึ้นด้วยเช่นกัน (อ่านเพิ่มเติมที่ EIC Flash: สงครามการค้าสหรัฐฯ-จีนส่อแววปะทุ หลังสหรัฐฯ เล็งขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีน)¹

2. การถอนตัวออกจากความตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Agreement: NAFTA)

● ทรัมป์เริ่มเจรจาข้อตกลง NAFTA ใหม่ เนื่องจากมองว่าข้อตกลงเดิมไม่เป็นธรรมต่อธุรกิจสหรัฐฯ และส่งผลให้แรงงานนับหมื่นคนต้องตกงาน โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมรถยนต์และสินค้าเกษตร ซึ่งการเจรจาใหม่ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2017 มีประเด็นสำคัญที่สหรัฐฯ เรียกร้อง คือ ต้องการให้มีการกำหนดว่าข้อตกลงจะหมดอายุลงทุก 5 ปี และต้องการให้เพิ่มสัดส่วนขึ้นส่วนการผลิตรถยนต์ที่มาจากอเมริกาเหนือตามกฎด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (rule of origin)

● หลังจากการเจรจาใหม่มาแล้วถึง 7 ครั้งแต่ก็ยังไม่มีความชัดเจน ทำให้ทรัมป์ประกาศว่าอาจถอนตัวออกจาก NAFTA โดยหากเกิดขึ้นจริง สหรัฐฯ ต้องประกาศล่วงหน้าก่อนการถอนตัวอย่างน้อย 6 เดือน ทั้งนี้ ผลกระทบต่อสหรัฐฯ อาจมีอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากสหรัฐฯ ยังมีข้อตกลงการค้าเสรีกับแคนาดา (Canada–United States Free Trade Agreement) อยู่แล้ว โดยผลกระทบจะตกอยู่ที่การค้าระหว่างสหรัฐฯ-เม็กซิโกเป็นหลักซึ่งต้องเผชิญกับอัตราภาษีที่สูงขึ้นทั้งสองฝ่าย

รูปที่ 1: การกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ที่ต้องจับตามองในปี

	มาตรการ	สินค้าหลักที่จะถูกกระทบ	ผลกระทบต่อไทย	
			%ของการส่งออกไทยไปสหรัฐฯ	%ของการส่งออกไทยทั้งหมด
มาตรการที่ใช้แล้ว	เซฟการ์ด เก็บภาษีนำเข้า	 แผงโซลาร์	2.4%	0.2%
	เซฟการ์ด เก็บภาษีนำเข้า	 เครื่องซักผ้า		
ความเสี่ยงที่อาจมีผลในปี 2018	เซฟการ์ด เก็บภาษีนำเข้า	 เหล็กกล้า	3.4%	0.4%
	เซฟการ์ด เก็บภาษีนำเข้า	 อะลูมิเนียม		
ความเสี่ยงที่นับพลใน ระยะกลาง - ยาว	ตรวจสอบการ ละเมิดทรัพย์สิน ทางปัญญา	 สินค้าอุตสาหกรรม: เซมิคอนดักเตอร์, อิเล็กทรอนิกส์, เคมีภัณฑ์, ชิ้นส่วนรถยนต์และ อากาศยาน	 สินค้าอุปโภคบริโภค: ยา, อาหารและเครื่องดื่ม, ของใช้ในบ้าน, เครื่องนุ่งห่ม, รองเท้า, เครื่องหนัง, ของเล่น และอุปกรณ์กีฬา	
	การเจรจา NAFTA ใหม่	 ชิ้นส่วนยานยนต์ (ที่ส่งออกไปอเมริกาเหนือ)	-	0.5%

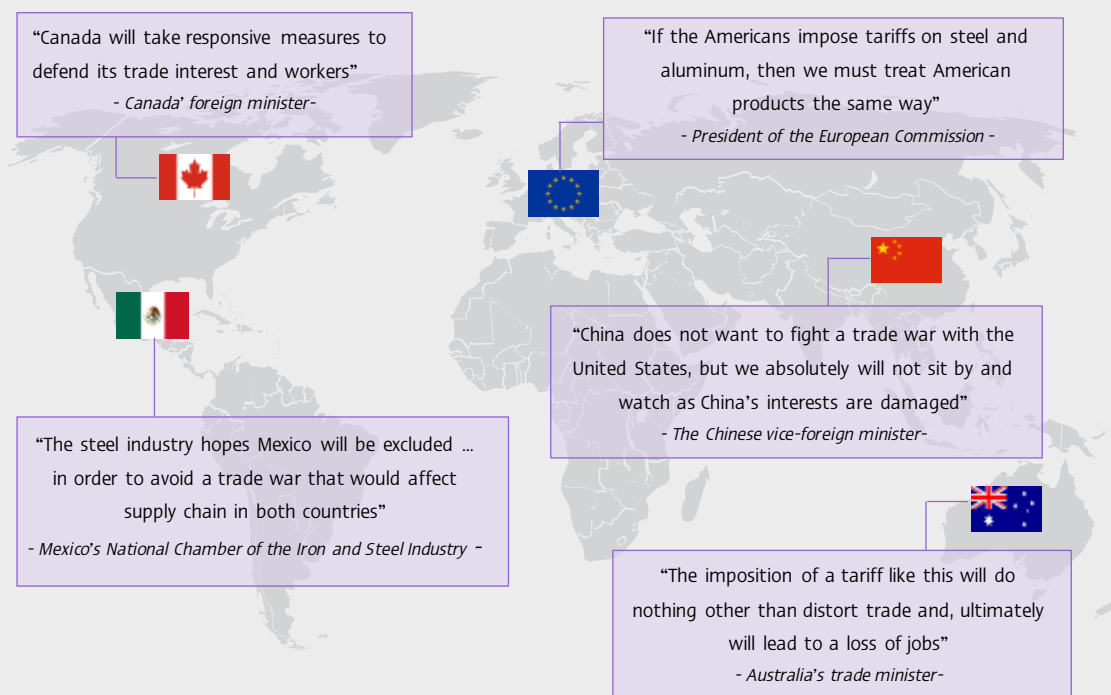
ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ วันที่ 22 มีนาคม 2018 จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์และ Trademap

การตอบโต้จากประเทศต่างๆ ในประเด็นการกีดกันทางการค้าเป็นอย่างไร?

หลังจากที่สหรัฐฯ ได้ประกาศเก็บภาษีการนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียมจากทั่วโลกที่อัตรา 25% และ 10% ตามลำดับ ส่งผลให้หลายประเทศออกมาแสดงความไม่พอใจและประกาศว่าจะมีการออกมาตรการตอบโต้ (retaliation) สินค้าจากสหรัฐฯ เช่นกัน โดยเฉพาะประเทศที่เป็นคู่ค้ารายสำคัญของสหรัฐฯ เช่น จีน สหภาพยุโรป แคนาดา และเม็กซิโก เป็นต้น

รูปที่ 2: หลายประเทศออกมาแสดงความไม่พอใจต่อมาตรการเก็บภาษีนำเข้า (tariff) เหล็กและอะลูมิเนียมของทรัมป์

ที่มา: Financial Times, The New York Times, CNBC, BBC

● **แคนาดาและเม็กซิโก:** เป็นประเทศผู้ส่งออกเหล็กไปยังสหรัฐฯ มากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 และ 5 ตามลำดับ ทำให้ทั้งสองประเทศดังกล่าวจะได้รับผลกระทบอย่างหนัก อย่างไรก็ตาม ทั้งแคนาดาและเม็กซิโกได้ออกมาเรียกร้องให้สหรัฐฯ ยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าจากทั้งสองประเทศดังกล่าว เนื่องจากทั้งสองประเทศอยู่ในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมการผลิตของสหรัฐฯ ที่มีการนำเข้าเหล็กจากสหรัฐฯ เป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน และยังเป็นคู่ค้ารายสำคัญในสินค้าอื่นๆ อีกหลายประเภท โดยหากมีการออกมาตรการตอบโต้เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อหลายอุตสาหกรรมทั้งในสหรัฐฯ แคนาดา และเม็กซิโก ทั้งนี้ ประธานาธิบดีทรัมป์ได้ออกมาประกาศในภายหลังว่าจะยกเว้นภาษีเหล็กและอลูมิเนียมให้แคนาดาและเม็กซิโกเป็นการชั่วคราว โดยส่วนหนึ่งเพื่อเป็นการต่อรองให้การเจรจา NAFTA รอบต่อไปตกลงกันได้ด้วยดี

● **สหภาพยุโรป:** สหรัฐฯ ได้นำเข้าเหล็กจากกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรปรวมกันราว 20% ของการนำเข้าเหล็กทั้งหมดในปี 2017 ทำให้หลายประเทศในสหภาพยุโรปจะได้รับผลกระทบจากการเก็บภาษีนำเข้าดังกล่าว โดยเฉพาะเยอรมนีและสหราชอาณาจักรซึ่งมีการส่งออกไปสหรัฐฯ จำนวนมาก โดยคณะกรรมการสิทธิการยุโรป (European Commission) ได้ออกมาประกาศว่าจะมีมาตรการตอบโต้สหรัฐฯ ซึ่งสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ ที่กำลังถูกพิจารณาเพื่อขึ้นภาษีนำเข้า ได้แก่ รถฮาร์เลย์-เดวิดสัน (Harley-Davidson) วิสกี้บูรอง (bourbon) ยีนส์ (blue jeans) น้ำส้ม แครนเบอร์รี่ เป็นต้น ทั้งนี้ สินค้าที่ทางสหภาพยุโรปเลือกมาจากพิจารณานั้นมาจากเหตุผลทางการเมืองเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายโจมตีสินค้าส่งออกหลักของรัฐต่างๆ ที่มีแกนนำของพรรคริพับลิกันเป็นผู้แทนอยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม ล่าสุดเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2018 ทางสหรัฐฯ ก็มีท่าทีผ่อนผันโดยประกาศว่าจะยกเว้นภาษีเหล็กและอลูมิเนียมให้กับสหภาพยุโรปด้วยเช่นกัน

● **จีน:** หลังจากที่สหรัฐฯ ออกมาตรการเซฟการ์ดเก็บภาษีนำเข้าแผงโซลาร์และเครื่องซักผ้า ส่งผลให้จีนออกมาประกาศว่าจะออกมาตรการตอบโต้ โดยกำลังสอบสวนการนำเข้าข้าวฟ่าง (sorghum) จากสหรัฐฯ ทั้งนี้ มีแนวโน้มว่าจีนจะทำการสอบสวนสินค้าอื่นๆ ต่อไปหากสหรัฐฯ มีการออกมาตรการมาเพิ่มขึ้น โดยสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ ที่มีแนวโน้มถูกตอบโต้คือสินค้าเกษตร ซึ่งจีนเป็นผู้นำเข้าสินค้าเกษตรของสหรัฐฯ มากที่สุดเป็นอันดับ 1 แซงหน้าแคนาดาตามนับตั้งแต่ปี 2011 เป็นต้นมา โดยเฉพาะถั่วเหลืองและข้าวโพด อีกทั้งยังมีสินค้าด้านการขนส่ง เช่น ชิ้นส่วนยานยนต์และอากาศยาน ที่จีนขาดดุลการค้ากับสหรัฐฯ มาก จึงอาจถูกสอบสวนด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ หลังจากสหรัฐฯ ประกาศว่าจะเก็บภาษีสินค้าจีนจากการสอบสวนตามมาตรา 301 ทางจีนก็ได้ตอบโต้ว่าจะเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ กว่า 128 รายการ รวมมูลค่า 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

นอกจากนี้ ยังมีอีกหลายประเทศที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการกีดกันของสหรัฐฯ และอาจพิจารณาตอบโต้สินค้าส่งออกจากสหรัฐฯ ด้วย เช่น บราซิล เกาหลีใต้ รัสเซีย ตุรกี ญี่ปุ่น เป็นต้น ทั้งนี้ การตอบโต้จากหลายประเทศก่อให้เกิดความกังวลว่าสถานการณ์ดังกล่าวจะนำไปสู่สงครามการค้า (trade war) ในโลกได้ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องจับตามองในปีต่อไป

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ วันที่ 22 มีนาคม 2018 จากข้อมูลของ U.S. Department of Commerce, กระทรวงพาณิชย์, Financial Times, The New York Times, CNBC, BBC, กรมการค้าต่างประเทศ

เศรษฐกิจยูโรโซน

เติบโตสูงสุดในรอบ 10 ปี พร้อมความเสี่ยงทางการเมืองที่ลดลง

เศรษฐกิจยูโรโซนไตรมาส 4 ปี 2017 เติบโตต่อเนื่องที่ 0.6% QOQSA² หรือ 2.7% YOY นำโดยการบริโภคภาคครัวเรือน ส่งผลให้ทั้งปี 2017 เศรษฐกิจยูโรโซนขยายตัวได้ถึง 2.3% ซึ่งนับเป็นอัตราการเติบโตที่สูงที่สุดในรอบ 10 ปี ทั้งนี้ แนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจสอดคล้องกับดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (PMI) ภาคการผลิตที่ขยายตัวสูงต่อเนื่องที่ 58.6 ในเดือนกุมภาพันธ์ และอัตราการว่างงานที่ลดลงต่อเนื่องสู่ระดับ 8.6% ในเดือนมกราคม อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังคงอยู่ในระดับต่ำที่ 1.1% ในเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายของธนาคารกลางยุโรป (ECB) ที่ 2%

การปรับขึ้น
อัตราดอกเบี้ย
ของ ECB ที่เร็ว
เกินคาดอาจ
ทำให้ปัญหานี้
เสียในอิตาลีปะทุ
ขึ้นอีกครั้ง

อีไอซีปรับเพิ่มคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจยูโรโซนในปี 2018 อยู่ที่ 2.3% จากเดิมที่ 2.1% ตามเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจที่ออกมาดีเกินคาดอย่างต่อเนื่อง การเติบโตทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศในภูมิภาคที่ทั่วถึงมากขึ้น และความเสี่ยงที่อิตาลีจะแยกตัวออกจาก EU (Italexit) ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ อีไอซีมองว่าแนวโน้มที่ดีดังกล่าวอาจส่งผลให้ ECB สามารถยุติมาตรการผ่อนคลายทางการเงินได้เร็วขึ้น โดย ECB อาจสิ้นสุดมาตรการเข้าซื้อพันธบัตรได้ภายในปี 2018 จากเดิมที่อีไอซีมองว่าจะสิ้นสุดภายในครึ่งแรกของปี 2019 ในขณะที่การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2019 ตามมุมมองที่ดีขึ้นต่อคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อ ทั้งนี้ จากผลสำรวจของ ECB ณ ไตรมาส 1 ปี 2018 นักเศรษฐศาสตร์คาดการณ์ว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ที่ระดับ 1.5%, 1.7% และ 1.8% ในปี 2018, 2019 และ 2020 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าการคาดการณ์ ณ ไตรมาส 4 ปี 2017 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 1.5%, 1.4% และ 1.6% ในปี 2018, 2019 และ 2020 ตามลำดับ

Italexit ไม่เป็นประเด็นที่น่ากังวลสำหรับเศรษฐกิจยูโรโซนในปี 2018 แม้พรรค M5S ที่มีแนวคิดต่อต้าน EU สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ ปัญหานี้เสียของสินเชื่อนาคราฟตที่บรรเทาตามเศรษฐกิจอิตาลีที่เติบโตได้ดี สนับสนุนให้ชาวอิตาลีมีความพึงพอใจในการอยู่ร่วมกับ EU มากขึ้น สะท้อนผ่านความนิยมในเงินสกุลยูโรของชาวอิตาลีที่เพิ่มขึ้นโดยอยู่ที่ 45% ในปี 2017 จาก 41% ในปี 2016³ ในขณะเดียวกัน Di Maio ผู้นำคนใหม่ของพรรค M5S ก็ได้แสดงวิสัยทัศน์ว่าต้องการอยู่ใน EU ต่อไป แต่อาจมีการจัดตั้งประชามติเพื่อแก้ไขความสัมพันธ์บางประการที่ส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจอิตาลี อย่างไรก็ตาม การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของ ECB ที่เร็วเกินคาดอาจทำให้ปัญหานี้เสียปะทุขึ้นอีกครั้ง เพราะจะทำให้ต้นทุนการกู้ยืมสูงขึ้น และกระทบต่อปัญหานี้เสียที่มีอยู่เดิม และอาจจุดประกายแนวคิดต่อต้าน EU ในอิตาลีให้กลับมาได้อีกครั้ง (อ่านเพิ่มเติมที่ EIC Flash: Italexit ไม่น่ากังวล แม้พรรค M5S ผู้ต่อต้าน EU ชนะการเลือกตั้งอิตาลี)

ภัยต่อเศรษฐกิจไทย

- เศรษฐกิจยูโรโซนที่เติบโตแข็งแกร่ง ประกอบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนค่าลงอย่างหนัก ส่งผลให้เงินยูโรแข็งค่าขึ้นกว่า 2.6% เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ หรือ 2.0% เมื่อเทียบกับบาท⁴ โดย อีไอซีคาดว่าเงินยูโรจะทรงตัวอยู่ที่ราว 1.23 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อยูโรในไตรมาส 2 ของปี 2018 จากแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดีต่อเนื่อง
- การส่งออกจากไทยไปยูโรโซนขยายตัว 12.4% ในช่วง 2 เดือนแรกของปี ทั้งนี้ หากภาคการผลิตในยูโรโซนเติบโตได้ดีต่อเนื่อง จะมีส่วนสำคัญให้ความต้องการสินค้าจากไทยซึ่งนำโดยคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบและรถยนต์และส่วนประกอบ เติบโตต่อไปได้
- การลงทุนของบริษัทสัญชาติเนเธอร์แลนด์ อาทิ Continental Tyres (Thailand) Company Limited ผู้ผลิตยางล้อที่มีแผนการลงทุนรวมมูลค่าราว 1.2 หมื่นล้านบาท และบริษัท Sony Device Technology (Thailand) Co.,Ltd. ผู้ผลิตชิ้นส่วนมือถือ และกล้องติดรถยนต์ ซึ่งมีแผนการลงทุนรวมมูลค่าราว 3.6 พันล้านบาท เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญให้การลงทุนโดยตรงจากยูโรโซนสู่ไทยในปี 2018

16 ² อัตราการเติบโตเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (แบบปรับฤดูกาล)

³ ผลสำรวจโดย Eurobarometer

⁴ อัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินยูโร ณ วันที่ 22 มีนาคม 2018 เทียบกับสิ้นปี 2017

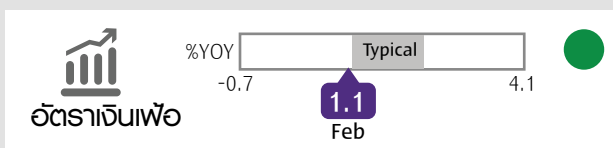
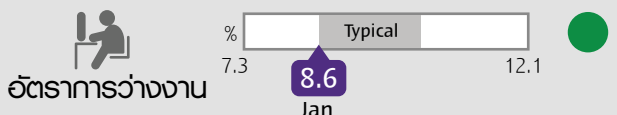
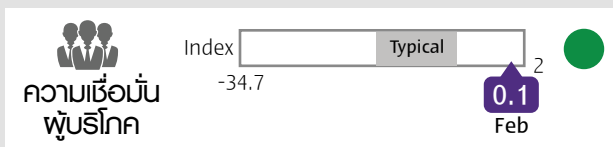
เศรษฐกิจยูโรโซน

เติบโตสูงสุดในรอบ 10 ปี
พร้อมความเสี่ยงทางการเมือง
ที่ลดลง

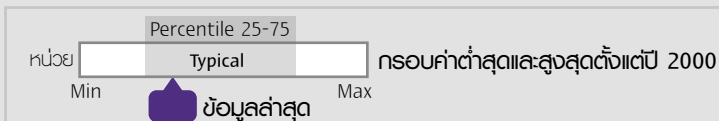
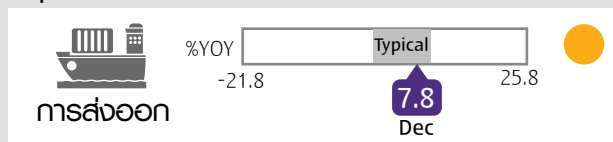
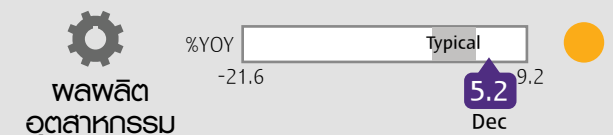
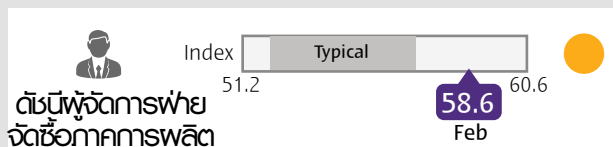
ภาคครัวเรือน

ภาคครัวเรือนเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ภาคธุรกิจ

ภาคการผลิตโตเกินคาดต่อเนื่อง

ความสัมพันธ์กับไทย

นโยบายการเงิน

อายุมาตรการ QE ภายในสิ้นปี 2018

แนวโน้มปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย
ในช่วงครึ่งหลังของปี 2019

ประเด็นที่ต้องจับตา

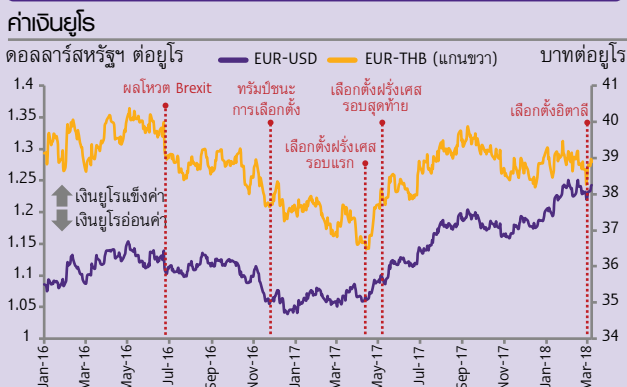

อัตราเงินเฟ้อทั่วไป
ที่ยังต่ำกว่าเป้าหมาย
ของ ECB

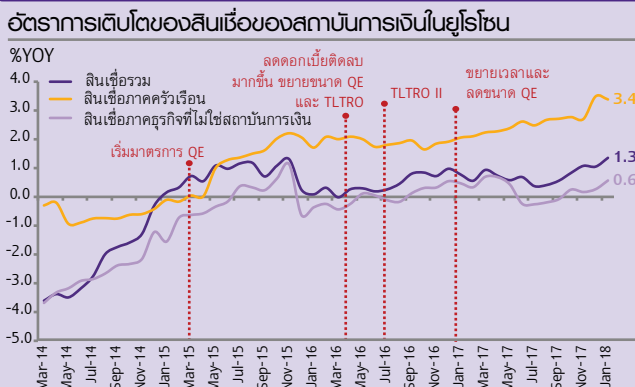

ปัญหาหนี้เสีย
ของอิตาลี

เงินยูโรแข็งค่าขึ้นต่อเนื่อง ตามเศรษฐกิจที่เติบโตโดดเด่น

สินเชื่อภาคครัวเรือนขยายตัวโดดเด่น

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ มีนาคม 2018 จากข้อมูลของ Bloomberg และ CEIC

เศรษฐกิจญี่ปุ่น

BOJ เน้นย้ำการคงนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย

เศรษฐกิจญี่ปุ่นในไตรมาส 4 ปี 2017 ขยายตัว 1.6%QOQ SAAR⁵ หรือ 2%YOY ส่งผลให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นทั้งปี 2017 เติบโต 1.7%YOY โดยถือเป็นอัตราการขยายตัวที่สูงสุดนับตั้งแต่ปี 2013 ด้วยแรงสนับสนุนหลักจากการส่งออกและการบริโภคภาคครัวเรือนซึ่งกลับมาเติบโต 6.8%YOY และ 1.1%YOY ตามลำดับ ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2018 ยังส่งสัญญาณการฟื้นตัวที่ระดับ 1%YOY โดยมาจากการพุ่งขึ้นของราคาพลังงานเป็นหลัก แต่ยังคงต่ำกว่าระดับเงินเฟ้อเป้าหมายที่ 2%

อีไอซีคาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะขยายตัวต่อเนื่องในปี 2018 ด้วยแรงสนับสนุนจากการบริโภคภาคเอกชนที่จะกลับมาฟื้นตัวชัดเจนมากขึ้น โดยความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและภาคธุรกิจอยู่ในเกณฑ์ดี ตัวเลขอัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำสุดในรอบหลายปีที่ 2.4% ณ เดือนมกราคม บวกกับอัตราเงินเฟ้อที่จะได้แรงสนับสนุนจากราคาน้ำมันโลก นอกจากนี้ การส่งออกซึ่งมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องตามอุปสงค์โลกจะเป็นอีกแรงผลักดันให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นเติบโตถึง 1.4%YOY ในปีนี้ อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจญี่ปุ่นในปีนี้ยังคงเป็นเรื่องค่าแรงที่ฟื้นตัวช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วอื่นๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อในระยะต่อไป โดยทิศทางการฟื้นตัวของค่าแรงจะชัดเจนขึ้นหลังผลการเจรจาจ้างประจำปีในฤดูใบไม้ผลิ (Spring Wage Negotiation) ภายในเดือนเมษายนนี้

อีไอซีมองว่าธนาคารกลางญี่ปุ่น (BOJ) จะยังคงนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายต่อไปในปี 2018 อย่างไรก็ดี หากตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดี และเงินเฟ้อส่งสัญญาณการฟื้นตัวที่ชัดเจนขึ้น อีไอซีคาดว่าธนาคารกลางญี่ปุ่นจะเริ่มลดมาตรการผ่อนคลายทางการเงินโดยสามารถปรับความชันของเส้นอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (Yield curve) ให้มีความชันขึ้นเล็กน้อย ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจมากนัก เนื่องจากต้นทุนทางการเงินไม่ได้ปรับสูงขึ้นมาก และเป็นการเพิ่มเสถียรภาพให้กับธุรกิจธนาคารและประกันจากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (NIM) ที่เพิ่มขึ้น

ท่าทีของ BOJ อาจเป็นต้นเหตุหลักของความผันผวนในเศรษฐกิจและตลาดการเงินญี่ปุ่นปีนี้ ทิศทางการดำเนินนโยบายของ BOJ ถูกคาดการณ์ว่าจะไม่เปลี่ยนไปจากปี 2017 อย่างไรก็ดี ตามกลางกระแสการถอนมาตรการผ่อนคลายทางการเงินของธนาคารกลางสหรัฐฯ และยุโรป ความท้าทายสำคัญสำหรับ BOJ ในปี 2018 จะเป็นเรื่องการสื่อสารนโยบายการเงินต่อตลาดการเงิน โดยหาก BOJ มีการประกาศลดวงเงินเข้าซื้อพันธบัตรรัฐบาล อาจทำให้เงินเยนเทียบดอลลาร์สหรัฐฯ เกิดแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการแข็งค่าของเงินเยนอาจส่งผลกระทบต่อภาคส่งออก รวมถึงการฟื้นตัวของเงินเฟ้อในระยะต่อไป

ผลการเจรจาปรับ
ค่าจ้างประจำปีในฤดู
ใบไม้ผลิ ก่อนเดือน
เมษายน และผลกระทบต่อ
อัตราเงินเฟ้อ

นัยต่อเศรษฐกิจไทย

- เงินเยนทยอยแข็งค่าขึ้นเทียบดอลลาร์สหรัฐฯ ตั้งแต่ต้นปี 2018 เนื่องจากเงินเยนยังคงสถานะเป็นสกุลเงินปลอดภัย ซึ่งมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นท่ามกลางความผันผวนในตลาดการเงินโลก โดยคาดว่าในไตรมาสที่ 2 ของปี 2018 เงินเยนจะอยู่ที่ระดับ 109 เยนต่อดอลลาร์สหรัฐฯ
- การส่งออกไทยไปญี่ปุ่นขยายตัว 33.9%YOY ในช่วง 2 เดือนแรกของปี โดยสินค้าส่งออกหลักจากไทยไปญี่ปุ่น ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ ไม้แปรรูป อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องจักรกล การฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจญี่ปุ่นทำให้การส่งออกไปญี่ปุ่นมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องในปี 2018
- ในปี 2017 ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีมูลค่ายื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนสูงที่สุด คิดเป็นสัดส่วน 47% ของเงินลงทุนที่ขอส่งเสริมทั้งหมด นำโดยโครงการขนาดใหญ่ เช่น โครงการผลิตรถยนต์และเคมีภัณฑ์ ทั้งนี้ ภาครัฐไทยมีความพยายามที่จะดึงดูดการลงทุนจากญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่อง ในเดือนกุมภาพันธ์ปี 2018 ภาครัฐและบีโอไอได้ร่วมจัดสัมมนาส่งเสริมการลงทุนที่เมืองฟูกูโอกะ รวมทั้งเข้าหารือกับบริษัทใหญ่ในญี่ปุ่น โดยคาดหวังเม็ดเงินลงทุน และมุ่งเน้นอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น กลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีในการบริการด้านสุขภาพ และในกระบวนการผลิต

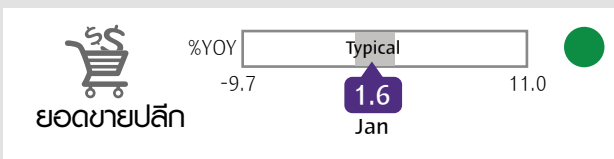
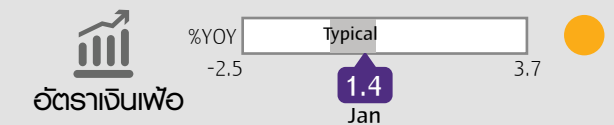
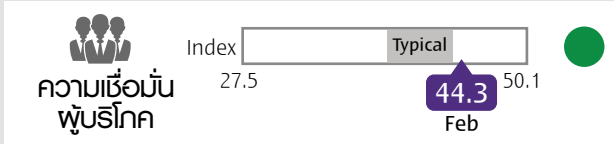

เศรษฐกิจญี่ปุ่น

BOJ เน้นย้ำการคงนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย

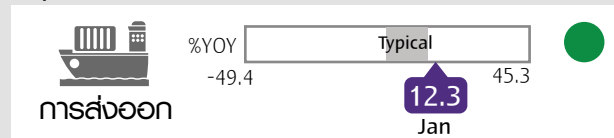
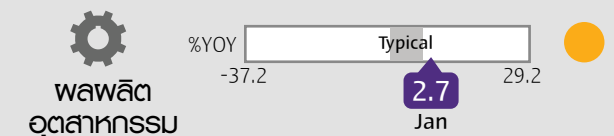
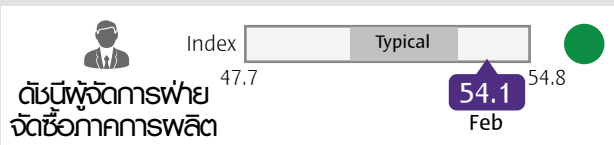
ภาคครัวเรือน

การบริโภคภาคครัวเรือนเป็นแรงสนับสนุนหลักของเศรษฐกิจ

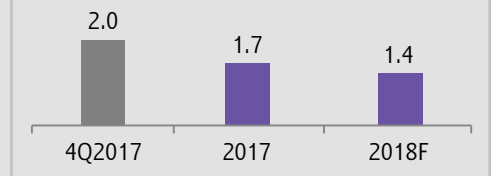

ภาคธุรกิจ

ความเชื่อมั่นภาคธุรกิจยังแข็งแกร่ง

คาดการณ์ GDP (%YOY)

ความสัมพันธ์กับไทย

นักท่องเที่ยวเข้า
+8.0%YOY
(Dec17-Feb18)

FDI
-37.4%YOY
(4Q2017)

Export
+26.9%YOY
(Dec17-Feb18)

Import
+13.2%YOY
(Dec17-Feb18)

นโยบายการเงินการคลัง

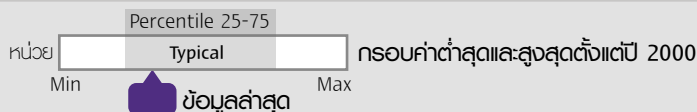
เน้นสนับสนุนสวัสดิการสังคม
และส่งเสริมการขึ้นค่าแรง

คงนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย
เพื่อผลักดันเงินเฟ้อ

ประเด็นที่ต้องจับตา

ทิศทางดำเนิน
นโยบายทางการเงินของ
ธนาคารกลางญี่ปุ่น

การปรับขึ้นค่าแรง
หลังการเจรจาปรับค่าจ้าง
ประจำปีในฤดูใบไม้ผลิ

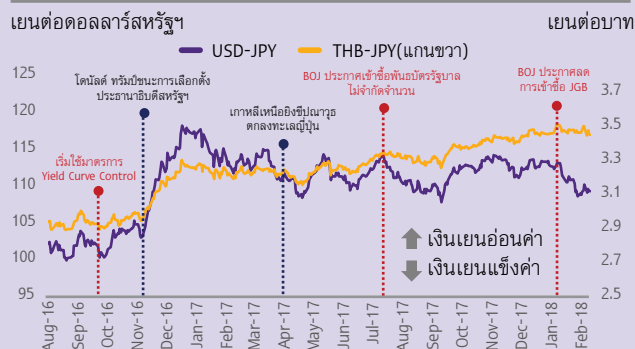

ทิศทางในช่วง
ที่เหลือของปี

● ดีขึ้น ● ทรงตัว ● แย่ลง

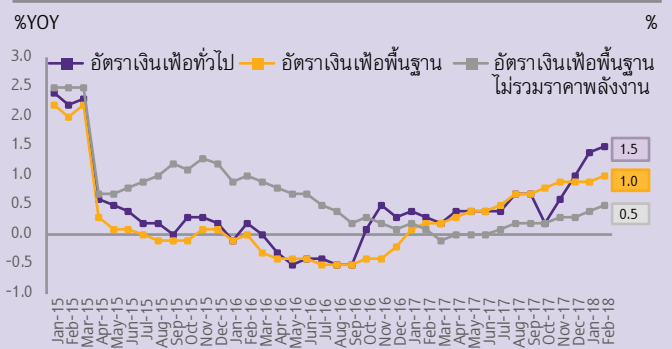
เงินเยนยังคงสถานะเป็นสกุลเงินปลอดภัยสำหรับนักลงทุน

ค่าเงินเยน

อัตราเงินเฟ้อเริ่มส่งสัญญาณฟื้นตัว

อัตราเงินเฟ้อ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ มีนาคม 2018 จากข้อมูลของ Bloomberg, CEIC และ Japan Macro Advisor

เศรษฐกิจจีน

ยืงขยายตัวดี พร้อมเพื่าระวังมาตรการกีดกันทางค้าจากสหรัฐฯ

เศรษฐกิจจีนปี 2017 โตเกินคาดที่ 6.9%YOY ด้วยปัจจัยสนับสนุนภายในประเทศ และการส่งออกที่แข็งแกร่ง ในปี 2017 ภาคการผลิตและภาคการก่อสร้างของจีนขยายตัวได้ดีโดยมีอุตสาหกรรมสินค้าไฮเทคเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก การลงทุนภายในประเทศโต 7.2%YOY และการลงทุนโดยตรงของจีนในต่างประเทศภายใต้โครงการ Belt and Road Initiative ก็เพิ่มขึ้น 8.5%YOY นอกจากนี้ การส่งออกเติบโตที่ 7.9%YOY เศรษฐกิจจีนที่ขยายตัวตลอดทั้งปี 2017 ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อปรับขึ้น 1.6%YOY ในปี 2017 แต่ยังคงต่ำกว่าเป้าหมายเงินเฟ้อที่ 3%YOY แม้ว่าอัตราการว่างงานจะลดลงเหลือเพียง 3.6%

อีไอซีมองว่าเป้าหมายการเติบโตเน้นคุณภาพและนโยบายการเงินที่รัดกุม จะทำให้เศรษฐกิจจีนขยายตัวที่ 6.5% ตามเป้าหมายของรัฐบาลจีนในปี 2018 จีนมุ่งเน้นพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคตและส่งเสริมการค้าการลงทุนแบบเสรี รวมถึงกระจายความเจริญและรายได้สู่ชนบทอย่างเท่าเทียม นอกจากนี้ การบริโภคภายในประเทศซึ่งคาดว่าจะโตได้มากกว่า 10%YOY พร้อมกับการส่งออกที่มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องจากเศรษฐกิจและการค้าโลกที่ฟื้นตัว จะยังคงเป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจต่อไปในปี 2018 ในส่วนของภาคการเงินธนาคารกลางจีนประกาศดำเนินนโยบายการเงินที่รัดกุมเพิ่มการกำกับดูแลธุรกิจธนาคารนอกกรอบ (shadow banking) และสินเชื่อที่อยู่อาศัย พร้อมเปิดเสรีภาคการเงินมากขึ้น โดยเฉพาะตลาดพันธบัตรผ่านโครงการ Bond Connect และการยืดหยุ่นค่าเงินหยวนให้เป็นไปตามกลไกตลาดมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการขึ้นดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐฯ จะส่งผลกระทบต่อปัญหาหนี้ของจีนเพียงเล็กน้อย เนื่องจากจีนมีสัดส่วนของหนี้ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เพียง 9.6% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

จับตามมาตรการตอบโต้ทางการค้าของจีนต่อนโยบายกีดกันทางการค้าสหรัฐฯ หลังทรัมป์มีคำสั่งให้พิจารณาเก็บภาษีนำเข้าสินค้าและจำกัดการลงทุนของจีน ผลการสอบสวนการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของจีนตั้งแต่สิงหาคม 2017 ระบุว่าจีนมีนโยบายกีดกันให้บริษัทเอกชนสหรัฐฯ ถ่ายโอนเทคโนโลยีเพื่อแลกกับการทำธุรกิจในจีน ทั้งนี้ สหรัฐฯ พิจารณากำหนดภาษีนำเข้าที่ 25% สำหรับสินค้าจากจีนรวมมูลค่าราว 6 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งสินค้าจีนที่มีความเสี่ยงอยู่ในรายชื่อถูกเก็บภาษี ได้แก่ อากาศยานและสินค้าเทคโนโลยีที่ได้รับการสนับสนุนภายใต้นโยบาย Made in China 2025 นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังมีแนวโน้มออกมาตรการควบคุมการลงทุนจากจีนที่ก่อให้เกิดการถ่ายโอนเทคโนโลยีและการครอบครองทรัพย์สินทางปัญญาของสหรัฐฯ อีไอซีมองว่าจีนสามารถตอบโต้สหรัฐฯ ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าตัวเหลือ ยานยนต์และอากาศยานจากสหรัฐฯ หรือการสร้างควมยากลำบากให้แก่ธุรกิจสหรัฐฯ ในจีน เช่น บริษัท Apple และ General Motors รวมถึงการขยายพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ

การตอบโต้ทางการค้าของจีนต่อมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ

นัยต่อเศรษฐกิจไทย

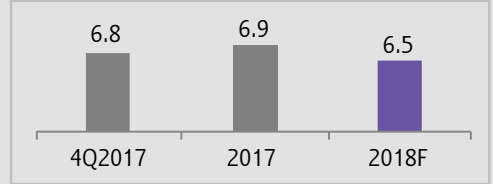
- เงินหยวน ณ วันที่ 22 มีนาคม 2018 แข็งค่า 3.3%YTD อยู่ที่ 6.32 หยวนต่อดอลลาร์สหรัฐฯ สูงสุดในรอบ 30 เดือน จากพื้นฐานเศรษฐกิจภายในประเทศที่โตได้ดีในปี 2017 ความต้องการถือเงินหยวนที่เพิ่มขึ้น และเงินทุนจำนวนมากไหลเข้าสู่จีน โดยเฉพาะตลาดพันธบัตรภายใต้โครงการ Bond Connect และดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนค่าต่อเนื่อง อีไอซีคาดว่าเงินหยวนจะแข็งค่าขึ้นเล็กน้อยอยู่ที่ 6.31 ต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ในไตรมาสที่ 2
- การส่งออกของไทยไปจีนในช่วง 2 เดือนแรกของปีขยายตัว 6.4%YOY นำโดยเคมีภัณฑ์และพลาสติก ผลิตภัณฑ์ยางพารา มันสำปะหลัง รวมถึงคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ขณะที่การนำเข้าสินค้าจากจีนเพิ่มขึ้น 28.8%YOY นำโดยสินค้าหมวดเครื่องจักรไฟฟ้า เครื่องจักรกล และเคมีภัณฑ์ อีไอซีคาดว่า การส่งออกของไทยไปจีนในปี 2018 จะโตต่อเนื่องจากการกำลังซื้อและความต้องการของจีนที่มีแนวโน้มขยายตัวดี
- การลงทุนโดยตรงจากจีนในไทยในปี 2017 หดตัว 20%YOY จากการควบคุมการลงทุนนอกประเทศของจีน อย่างไรก็ตาม การลงทุนของจีนในโครงสร้างพื้นฐานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคตไทยใน EEC มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในระยะข้างหน้า สอดคล้องกับนโยบายสนับสนุนการลงทุนบนเส้นทาง Belt and Road Initiative ของรัฐบาลจีน (อ่านเพิ่มเติมที่ Box: ส่งยุทธศาสตร์การค้าการลงทุนจีนผ่านกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง)

เศรษฐกิจจีน

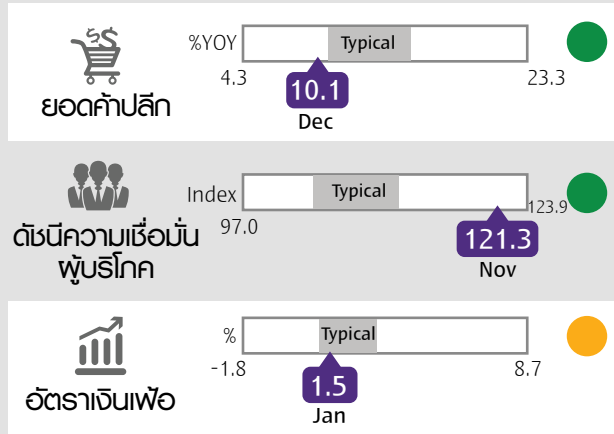
ยังขยายตัวดี พร้อมเพิ่ะวัง
มาตรการกีดกันทางค้าจากสหรัฐฯ

คาดการณ์ GDP (%YOY)

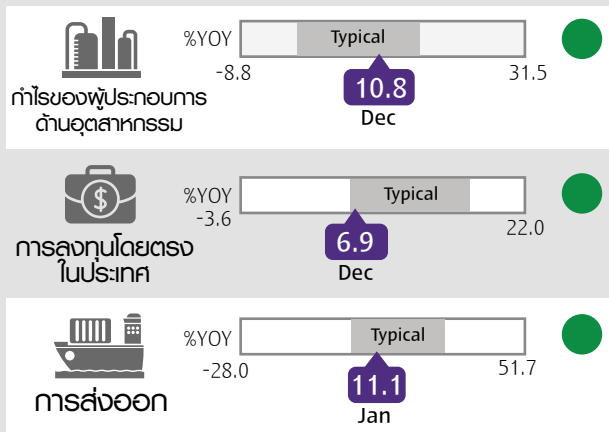
ภาคครัวเรือน

การบริโภคภายในประเทศยังคงเป็นปัจจัยสนับสนุนหลัก

ภาคธุรกิจ

ภาคธุรกิจขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง

ความสัมพันธ์กับไทย

นักท่องเที่ยวเข้า
+36.6%YOY
(Dec17-Feb18)

FDI
+0.6%YOY
(4Q2017)

Export
+7.2%YOY
(Dec17-Feb18)

Import
+20.5%YOY
(Dec17-Feb18)

นโยบายการเงินการคลัง

การพัฒนาประเทศเน้นคุณภาพสูง

ทิศทางนโยบายการเงินที่รัดกุม
และเป็นกลาง

ประเด็นที่ต้องจับตา

การเปิดเสรีตลาดพันธบัตร
และยืดหยุ่นค่าเงินหยวน

การสนับสนุนการลงทุน
ภาคเอกชนบนเส้นทาง
Belt and Road Initiative

ทิศทางในช่วง
ที่เหลือของปี

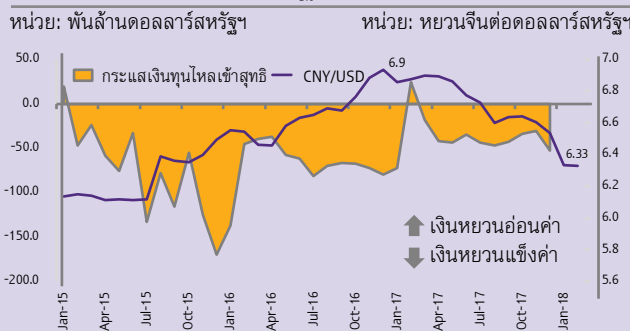
● ดีขึ้น

● ทรงตัว

● แย่ลง

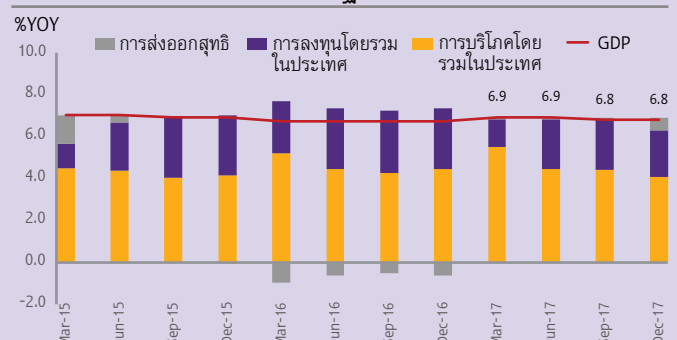
หยวนแข็งค่าขึ้นตามเงินทุนสำรองและเงินดอลลาร์สหรัฐฯ อ่อนค่า

ค่าเงินหยวนขึ้นต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

เศรษฐกิจจีนโตเกินคาดที่ 6.9% ในปี 2017

องค์ประกอบของการเติบโตทางเศรษฐกิจจีน

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ มีนาคม 2018 จากข้อมูลของ Bloomberg และ CEIC

BOX

สองยุทธศาสตร์การค้าการลงทุนจีนผ่านกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง

กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง (LMC: Lancang-Mekong Cooperation) เป็นยุทธศาสตร์ของจีนสำหรับการเพิ่มบทบาทด้านการค้าการลงทุนเข้ามาในกลุ่มประเทศอาเซียนบริเวณลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ จีน กัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม และไทย (รูปที่ 3) นับเป็นการเพิ่มบทบาทและอิทธิพลของจีนอย่างเป็นทางการในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง นอกจากจะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้จีนสามารถมาลงทุนในโครงการต่างๆ ตลอดเส้นทางที่ลุ่มแม่น้ำโขงไหลผ่านแล้ว ยังเป็นการขยายอิทธิพลของจีนเพื่อเตรียมปูทางสำหรับการลงทุนภายใต้นโยบายแถบเศรษฐกิจและเส้นทาง (BRI: Belt and Road Initiative) ในภูมิภาค ASEAN ให้เป็นไปอย่างราบรื่น ซึ่งประเทศสมาชิกอื่นๆ ก็จะได้รับประโยชน์โดยตรงในแง่ของปริมาณการค้าการลงทุนในโครงการย่อยต่างๆ ที่จะตามมา อาทิ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การขนส่งสินค้าทางเรือ การค้าข้ามแดนในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคโดยเฉพาะหมวดอาหารและผลไม้ เป็นต้น โดยจีนได้จัดตั้งคณะกรรมการมาธิการแม่น้ำโขง (MRC: Mekong River Commission) ซึ่งมีหน้าที่ศึกษาการบริหารจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืนบนลุ่มแม่น้ำโขง รวมทั้งศึกษาผลกระทบของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบนแม่น้ำโขงสำหรับประเทศสมาชิกด้วย ซึ่งกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้างหรือ LMC นี้ถูกเสนอขึ้นครั้งแรกตั้งแต่ปี 2014 โดยนายกรัฐมนตรีจีน หลี่เค่อเฉียง ในเวทีประชุมผู้นำจีน-อาเซียนที่เมียนมา ทั้งนี้ ล่าสุดเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2018 ไทยได้รับรองเอกสารผลลัพธ์แผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี สำหรับกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง ซึ่งกำหนดแนวทางความร่วมมือในระยะ 5 ปีข้างหน้า และเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองของไทยและประเทศสมาชิกในการประสานความร่วมมือทั้ง 3 เสาหลัก ได้แก่ 1) การเมือง 2) การพัฒนาเศรษฐกิจและความยั่งยืน และ 3) การแลกเปลี่ยนทางสังคมและวัฒนธรรมของประชาชนทั้ง 6 ประเทศสมาชิก

อีไอซีมองว่าการเข้ามามีอิทธิพลของจีนภายใต้กรอบความร่วมมือ LMC นี่เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่สำคัญของจีนในการเข้ามาคานอำนาจและขยายอิทธิพลแข่งกับญี่ปุ่น ซึ่งมีโครงการ Greater Mekong Subregion (GMS) ด้วยเงินทุนสนับสนุนการพัฒนาจาก Asian Development Bank (ADB) ซึ่งมีญี่ปุ่นเป็นหัวเรือใหญ่ เนื่องจากกลุ่มประเทศ CLMV และไทย เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และยังมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดีต่อเนื่องและยังต้องการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ อีกมาก โดย LMC จะเป็นหนึ่งในตัวกลางที่ช่วยให้จีนขยายธุรกิจด้านพลังงานน้ำ ถ่านหิน การสร้างถนนและท่าเรือตลอดเส้นทางภายใต้นโยบาย BRI และช่วยส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างไทยจีนในอนาคตได้เป็นอย่างดี

รูปที่ 3: 6 ประเทศสมาชิกในกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง (LMC: Lancang-Mekong Cooperation)

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์และ Trademap

เศรษฐกิจอาเซียน 4

มาเลเซียขับเคลื่อนปี 2018 ด้วยเบาะโปรเจกต์และบทบาทการค้าเสรีดิจิทัล

เศรษฐกิจมาเลเซียในปี 2017 ยังคงเติบโตแข็งแกร่ง เศรษฐกิจในไตรมาส 4 ของปี 2017 ขยายตัว 0.9%QOQ SA หรือ 5.9%YOY ส่งผลให้ทั้งปี 2017 เศรษฐกิจมาเลเซียเติบโต 5.9%YOY ด้วยแรงสนับสนุนสำคัญจากอุปสงค์ภายในประเทศ การบริโภคภาคเอกชนในไตรมาสสุดท้ายของปีขยายตัว 7%YOY และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากตัวเลขการจ้างงานและค่าจ้างในภาคเอกชนที่ปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่อง ส่วนการลงทุนภาคเอกชนยังคงเติบโตสูงที่ระดับ 9.2%YOY สอดคล้องกับความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจที่อยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับอัตราเงินเฟ้อในปี 2017 อยู่ที่ระดับ 3.7% โดยยังอยู่ในกรอบเงินเฟ้อเป้าหมายที่ 3-4% และอัตราว่างงานอยู่ที่ 3.3%

แนวโน้มการเติบโตของเศรษฐกิจและเงินเฟ้อที่อยู่ในเกณฑ์ดีทำให้นักการกลางมาเลเซียตัดสินใจปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในเดือนมกราคมปี 2018 จาก 3% เป็น 3.25% โดยมาเลเซียถือเป็นประเทศแรกในภูมิภาคอาเซียนที่ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย และเป็นการปรับขึ้นครั้งแรกในรอบ 3 ปี ทั้งนี้ รัฐบาลมาเลเซียคาดว่าเศรษฐกิจจะเติบโตได้ถึง 5.5% ในปีนี้ ด้วยแรงส่งจากการค้าโลกและการใช้จ่ายภายในประเทศ สำหรับอัตราเงินเฟ้อในปีนี้อาจจะอยู่ที่ราว 2.5-3.5% โดยจะเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันโลกเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจมาเลเซียปี 2018 คือการเลือกตั้งทั่วไปซึ่งจะจัดขึ้นภายในเดือนสิงหาคมนี้ รวมถึงความผันผวนของราคาน้ำมันโลกซึ่งจะส่งผลต่อภาคการส่งออกและค่าเงินริงกิต เนื่องจากมาเลเซียส่งออกน้ำมันดิบเป็นสินค้าหลัก

ปี 2018 จะเป็นปีแห่งการลงทุนของมาเลเซีย นำโดยการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน 4 โครงการหลักที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากจีน ได้แก่ โครงการรถไฟความเร็วสูงกัวลาลัมเปอร์-สิงคโปร์ โครงการทางรถไฟสายชายฝั่งตะวันออก โครงการรถไฟฟ้ามหานครสายที่ 3 ในกัวลาลัมเปอร์ และปริมณฑล และโครงการรถไฟฟ้ามหานครสายที่ 3 ในกัวลาลัมเปอร์ และปริมณฑล และโครงการรถไฟฟ้ามหานครสายที่ 3 ในกัวลาลัมเปอร์ และปริมณฑล โดยจะเริ่มเจรจาการก่อสร้างภายในปี 2018

มาเลเซียมีโครงการเขตการค้าเสรีดิจิทัลหรือ Digital Free Trade Zone (DFTZ) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนธุรกิจ SMEs ในประเทศผ่านช่องทางอีคอมเมิร์ซ โดยเป็นความร่วมมือระหว่าง Alibaba Group จากจีน และ Malaysia Digital Economy Corporation (MDEC) โครงการ DFTZ ได้ตั้งเป้าส่งเสริมการส่งออกสินค้าของธุรกิจ SME ในประเทศให้ได้ถึง 3.8 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สร้างการจ้างงาน 6 หมื่นตำแหน่งภายในปี 2025 โดยเน้นการส่งเสริมตลาดอีคอมเมิร์ซในประเทศเป็นหลัก

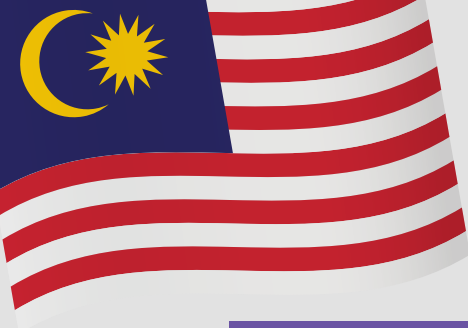
การเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีซึ่งจะจัดขึ้นภายในเดือนสิงหาคมปี 2018

โดยมีนาย Najib Razak นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันเป็นหนึ่ง ในตัวเก็งคนสำคัญ

นัยต่อเศรษฐกิจไทย

- เงินริงกิตแข็งค่าขึ้น 3.8%YTD เมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ณ วันที่ 22 มีนาคม 2018 โดยมีปัจจัยหลักมาจากการอ่อนค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ และการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางมาเลเซีย ค่าเงินริงกิตจะแข็งค่าขึ้นต่อเนื่องในปีนี้อาจมาจากมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น และจากแนวโน้มเศรษฐกิจที่อยู่ในเกณฑ์ดี
- มูลค่าการส่งออกจากไทยไปมาเลเซียขยายตัว 16.9%YOY ในช่วง 2 เดือนแรกของปี โดยมีสินค้าส่งออกหลักคือ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ รถยนต์และส่วนประกอบ ยางพารา และน้ำมันสำเร็จรูปเศรษฐกิจมาเลเซียที่เติบโตดีส่งผลให้การส่งออกไทยไปมาเลเซียมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องในปี 2018
- ในปี 2017 การลงทุนจากไทยไปมาเลเซียเพิ่มขึ้น 7.8%YOY คิดเป็นสัดส่วน 2.3% ของการลงทุนไทยในต่างประเทศทั้งหมด โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิต การเงิน และประกันภัย เหมือนแร่ โดยมาเลเซียถือเป็นประเทศที่เปิดกว้างต่อการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจสตาร์ทอัพผ่านการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่นักลงทุนอิสระ ถือเป็นโอกาสของนักลงทุนไทยซึ่งได้สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนภายใต้ความตกลงด้านการลงทุนและการค้าบริการของอาเซียนเช่นเดียวกัน

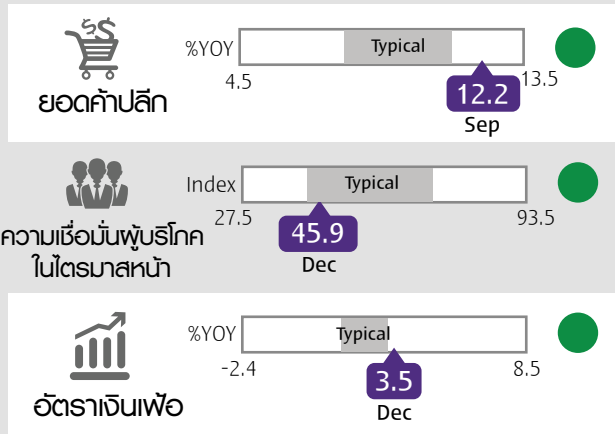

เศรษฐกิจมาเลเซีย

มาเลเซียขับเคลื่อนปี 2018 ด้วยเมกะโปรเจกต์และเขตการค้าเสรีดิจิทัล

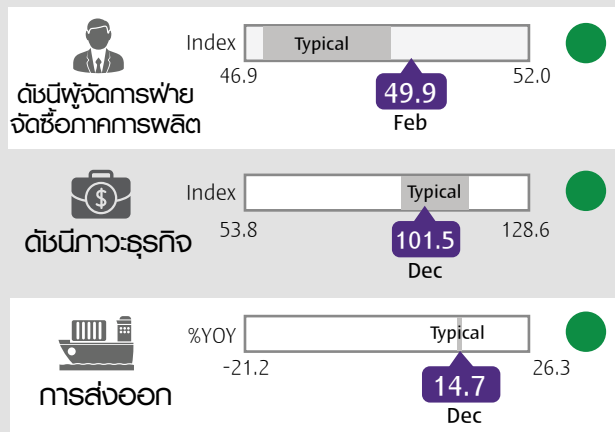
ภาคครัวเรือน

การบริโภคครัวเรือนเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญต่อเศรษฐกิจ

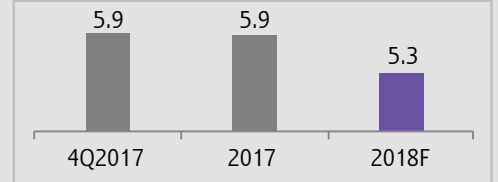

ภาคธุรกิจ

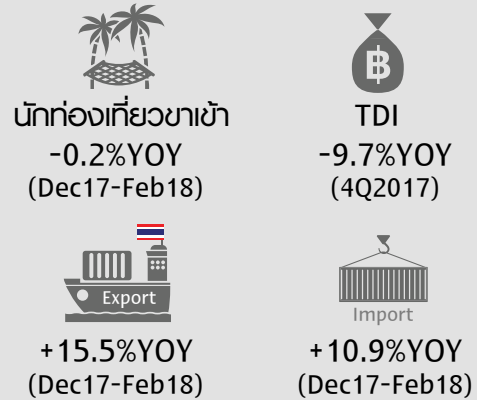
ภาคธุรกิจมีแนวโน้มเพิ่มการลงทุนอย่างต่อเนื่อง

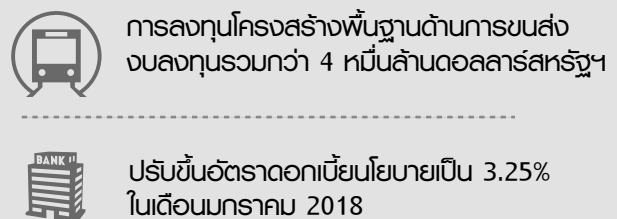
คาดการณ์ GDP (%YOY)

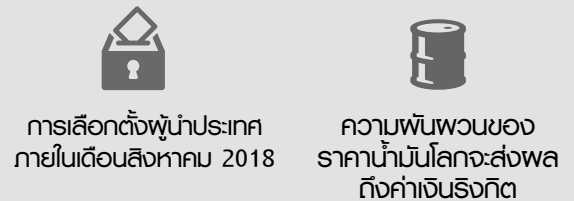
ความสัมพันธ์กับไทย

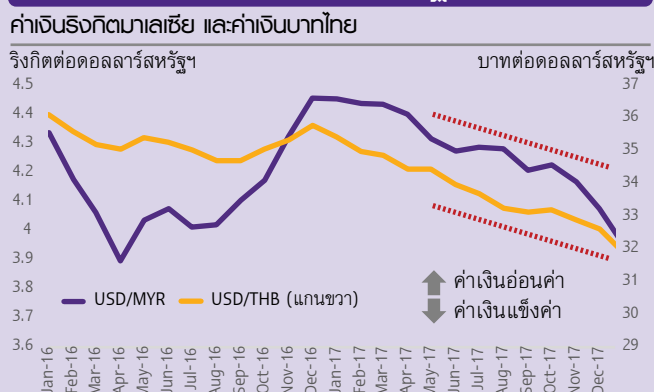
นโยบายการเงินการคลัง

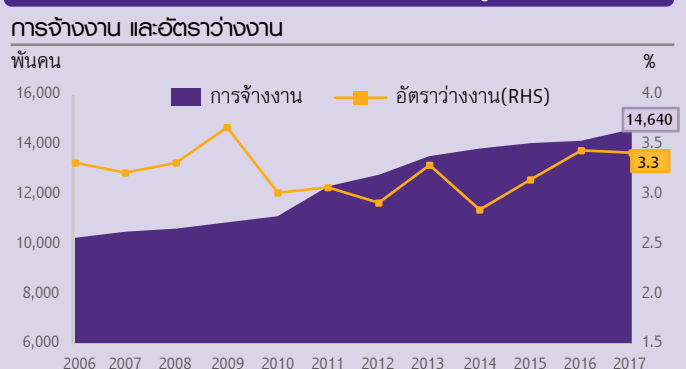
ประเด็นที่ต้องจับตา

เงินริงกิตมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นตามเศรษฐกิจที่เติบโต

การจ้างงานเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง อัตราว่างงานอยู่ในระดับต่ำ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ มีนาคม 2018 จากข้อมูลของ Bloomberg และ CEIC

เศรษฐกิจ CLMV

เมียนมาฟื้นตัวท่ามกลางความเสี่ยงวิกฤติโรฮิงญา

เศรษฐกิจเมียนมาปี 2017/18⁶ คาดขยายตัวที่ 6.7% จากภาคการเกษตร และการส่งออกที่ฟื้นตัวและการใช้จ่ายของภาครัฐที่เพิ่มขึ้น โดยใน 8 เดือนของปี 2017/18 การส่งออกรวมเติบโตได้ดีที่ 14%YOY ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ส่งผลให้การส่งออกสินค้าเกษตรขยายตัว 14%YOY ประกอบกับการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเบาขยายตัวถึง 20%YOY ทำให้ดุลการค้าขาดดุลลดลงเล็กน้อย นอกจากนี้ ภาครัฐยังเร่งการลงทุนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในครึ่งปีหลังของปี 2017/18 ภายใต้การควบคุมหนี้สาธารณะที่เข้มงวดขึ้นและการลดการพึ่งพาเงินกู้จากต่างประเทศ ในขณะที่การบริโภคภายในประเทศดีขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป จากแรงกดดันด้านอัตราเงินเฟ้อที่ปรับลดลงเหลือราว 5%YOY ในปี 2017 อย่างไรก็ตาม ความผันผวนของราคาน้ำมันและสินค้าเกษตรโลก และการชะลอตัวของประเทศผู้ลงทุนหลักในเมียนมา เช่น สิงคโปร์ จีน และญี่ปุ่นอาจทำให้เศรษฐกิจเมียนมาโตต่ำกว่าเป้าได้

เมียนมาสามารถขยายตัวได้ราว 7 - 7.5% ในระยะ 5 ปีข้างหน้า ด้วยการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติและภาครัฐและการปฏิรูปเศรษฐกิจ หลังการประกาศใช้กฎหมายการลงทุน Myanmar Investment Law 2016 ในเดือนมกราคม 2017 เงินลงทุนจากต่างชาติไหลเข้าสู่เมียนมาอย่างรวดเร็ว และคาดว่าจะบรรลุเป้าหมาย 6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปีได้ แม้ภายหลังจะชะลอตัวลงเนื่องจากวิกฤติโรฮิงญา ต่อมาในเดือนธันวาคม 2017 เมียนมาได้อนุมัติพร.บ.จัดตั้งธุรกิจ ซึ่งจะส่งเสริมให้นักธุรกิจชาวต่างชาติมีส่วนร่วมในตลาดมากขึ้น ในปี 2018 การลงทุนของภาครัฐมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การพัฒนาทางหลวงพิเศษอย่างกึ่ง-มันทะเลย์และการก่อสร้างโรงไฟฟ้า นอกจากนี้ เมียนมาเริ่มเปิดเสรีการค้ามากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาสินค้ามูลค่าเพิ่มเพื่อการส่งออกและอนุญาตให้ส่งออกทองและเนื้อวัวเป็นครั้งแรก

ความเสี่ยงต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจเมียนมาจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ สถานการณ์ความไม่สงบในรัฐยะไข่รุนแรงขึ้นอีกครั้งในเดือนสิงหาคม 2017 ส่งผลให้ชาวโรฮิงญากว่า 600,000 รายอพยพไปยังบังคลาเทศ พร้อมกับรัฐบาลเมียนมานำโดยนางออง ซาน ซูจีมีท่าทีเพิกเฉยต่อข้อกล่าวหาว่าดลล้างชาวโรฮิงญา เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้เม็ดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างชาติลดลงอย่างชัดเจนตั้งแต่เดือนตุลาคม 2017 หากเมียนมาไม่สามารถแก้ปัญหาวิกฤติโรฮิงญา คาดว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติและจำนวนนักท่องเที่ยวบางส่วนจากชาติตะวันตกจะได้รับผลกระทบโดยตรง และอาจมีความเสี่ยงที่เมียนมาจะโดนมาตรการคว่ำบาตรรอบใหม่

วิกฤติโรฮิงญา และผลกระทบต่อ การลงทุนและการท่องเที่ยวจาก ชาติตะวันตก

นัยต่อเศรษฐกิจไทย

- ณ วันที่ 22 มีนาคม 2018 ค่าเงินจ๊าดอยู่ที่ 1,334 ดอลลาร์สหรัฐฯ หรือแข็งค่าขึ้น 2%YTD สูงสุดในรอบ 1 ปี เนื่องจากดอลลาร์สหรัฐฯ อ่อนค่าลง อย่างไรก็ตาม ค่าเงินจ๊าดยังแข็งค่าน้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่าเงินบาท
- การส่งออกของไทยไปยังเมียนมาหดตัว 3.9%YOY ใน 2 เดือนแรกของปี 2018 เช่นเดียวกับการค้าชายแดนไทย-เมียนมาที่ลดลง 10%YOY โดยสินค้าส่งออกสำคัญอยู่ในหมวด น้ำมันสำเร็จรูปต่างๆ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ สินค้าอุตสาหกรรม และเครื่องสำอาง อย่างไรก็ตาม อิโฮซีคาคการค้าชายแดนกับเมียนมาในปี 2018 จะกลับมาขยายตัวจากการส่งเสริมการค้าของภาครัฐ โดยเฉพาะการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมแม่สอด
- ในปี 2017 การลงทุนโดยตรงของไทยในเมียนมาลดลง 8%YOY ทั้งนี้ อิโฮซีคาคการลงทุนโดยตรงของไทยในเมียนมามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2018 จากโอกาสการลงทุนในด้านพลังงาน อุตสาหกรรมเหมืองแร่ การผลิตเคมีภัณฑ์ และภาคการเงินและการเดินทางพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายตั้งแต่ต้นปี 2017

เศรษฐกิจ CLMV

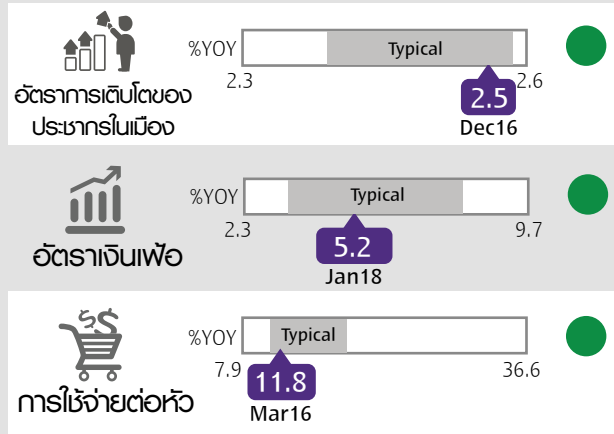
เมียนมาฟื้นตัวท่ามกลาง
ความเสี่ยงวิกฤติโรฮิงญา

คาดการณ์ GDP (%YOY)

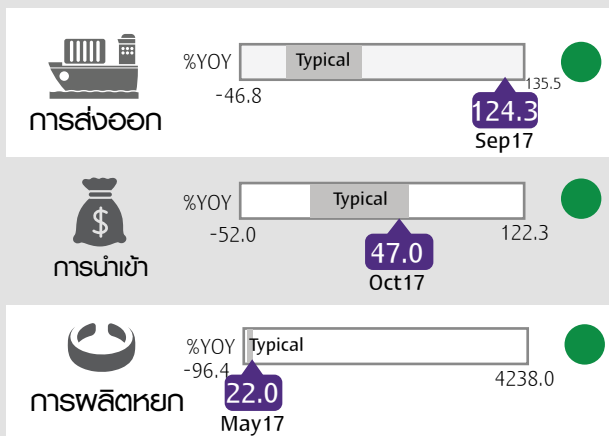
ภาคครัวเรือน

กำลังซื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

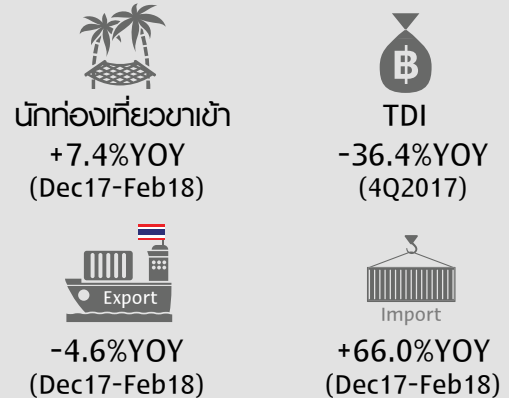

ภาคธุรกิจ

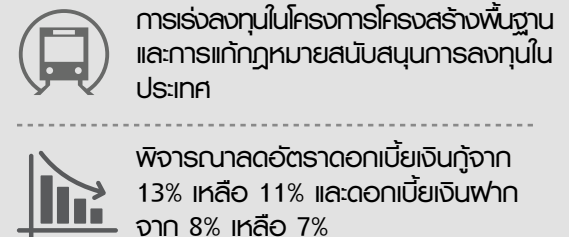
การส่งออกฟื้นตัวอย่างชัดเจน

ความสัมพันธ์กับไทย

นโยบายการเงินการคลัง

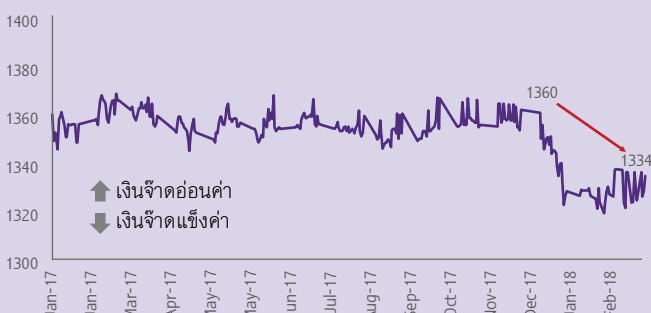
ประเด็นที่ต้องจับตา

เงินจีด้าเบ็งค่าสูงสุดในรอบปีจากดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนค่า

ค่าเงินจีด้าเบ็งต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

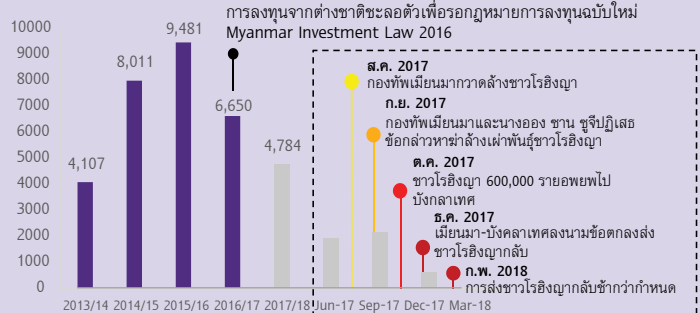
จีด้าเบ็งต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติชะลอตัวจากวิกฤติโรฮิงญา

การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในเมียนมา

ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ มีนาคม 2018 จากข้อมูลของ Bloomberg, IMF และกระทรวงการคลังแห่งเวียดนาม

เศรษฐกิจไทย ปี 2018

เศรษฐกิจไทยเริ่มปี 2018 อย่างสดใส ภาคการส่งออกสินค้าและการท่องเที่ยวเติบโตต่อเนื่อง การลงทุนภาคเอกชนกำลังดีขึ้น ยอดขายรถยนต์ยังคงขยายตัวสูง อย่างไรก็ดี ยังคงมีความเปราะบางในตลาดแรงงานไทยที่อาจส่งผลให้การกระจายตัวของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจไปสู่การบริโภคภาคเอกชนยังไม่ทั่วถึงมากนัก

สรุปแนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2018

อีไอซีมองเศรษฐกิจไทยปี 2018 โตต่อเนื่องที่ 4.0%YOY ตามกำลังซื้อจากต่างประเทศและการลงทุนที่ฟื้นตัว ด้วยพื้นฐานเศรษฐกิจโลกที่ยังคงแข็งแกร่งและความเสี่ยงต่อภาวะเศรษฐกิจถดถอยในประเทศสำคัญที่มีน้อยลง ทั้งภาคการท่องเที่ยวและการส่งออกสินค้าของไทยจึงจะยังเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญในปีนี้ ทั้งนี้ จะเห็นได้จากการเติบโตอย่างสดใสในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2018 โดยการเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้น 15.0%YOY ขณะที่มูลค่าการส่งออกยังคงเติบโตได้สูงที่ 13.8%YOY การเติบโตดังกล่าวส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนมีการขยายตัวในส่วนของเครื่องมือเครื่องจักรเป็นสำคัญ สะท้อนจากมูลค่าการนำเข้าสินค้าทุนในรูปดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วง 2 เดือนแรกที่เพิ่มขึ้นสูงถึง 17.7%YOY นอกจากนี้ การลงทุนภาคเอกชนยังมีปัจจัยบวกเพิ่มเติมจากการขยายตัวของการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ โดยเฉพาะความชัดเจนของโครงการ EEC ที่เพิ่มขึ้นหลังพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกผ่านการอนุมัติให้เป็นกฎหมาย อีกทั้งประเด็นความกังวลเรื่องการขาดแคลนแรงงานต่างด้าวก็ได้คลี่คลายลงไปหลังมีการเลื่อนบังคับใช้บทลงโทษใหม่จากกำหนดการเดิม วันที่ 1 มกราคม 2018 เป็น 1 กรกฎาคม 2018 รวมถึงมีการปรับลดบทลงโทษลงทั้งการลดเพดานค่าปรับและการยกเลิกโทษจำคุก

การใช้จ่ายของผู้บริโภคในประเทศขยายตัวต่อเนื่องแต่มีแนวโน้มชะลอตัว การบริโภคในประเทศมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการใช้จ่ายของกลุ่มผู้มีรายได้สูงเป็นสำคัญ สะท้อนจากดัชนีการบริโภคสินค้าคงทนแบบปรับฤดูกาลในช่วงเดือนแรกของปีเพิ่มขึ้น 9.0%YOY นำโดยยอดขายรถยนต์นั่งที่เติบโตสูงถึง 27.3%YOY อย่างไรก็ตาม การใช้จ่ายของผู้บริโภคยังมีแนวโน้มชะลอตัวสะท้อนจากการบริโภคในกลุ่มสินค้าไม่คงทนยังคงขยายตัวต่ำโดยขยายตัวได้เพียง 0.9%YOY ในช่วงเดียวกัน เนื่องจากอัตราการว่างงานยังคงมีทิศทางเพิ่มขึ้น โดยใน 2 เดือนแรกของปี 2018 อัตราการว่างงานโดยเฉลี่ยยังคงเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 1.3% ต่อกำลังแรงงานรวม ขณะที่จำนวนผู้มีงานทำแบบส่วเวลา (ทำงานมากกว่า 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ก็ลดลง -0.4%YOY ในช่วงเดียวกัน การชะลอตัวของตัวชี้วัดดังกล่าวสะท้อนถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ยังไม่ส่งผ่านถึงตลาดแรงงานมากนัก ขณะที่ในส่วนของรายได้ภาคเกษตรแบบปรับฤดูกาลใน 2 เดือนแรกของปีก็มีการหดตัวลงที่ -5.6%YOY จากราคาสินค้าเกษตรที่ยังคงหดตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ ดัชนีราคาสินค้าเกษตรแบบปรับฤดูกาลมีการหดตัวมาแล้ว 10 เดือนติดต่อกัน รายได้ที่ยังไม่ฟื้นตัวมากนักประกอบกับภาระหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงส่งผลให้แนวโน้มกำลังซื้อภาคครัวเรือนในหลายส่วนยังมีข้อจำกัด ภาคธุรกิจที่ต้องพึ่งพาผู้บริโภคในประเทศเป็นหลักอาจต้องเผชิญกับภาวะกำลังซื้อที่ไม่ได้เติบโตสูงมากซึ่งอาจทำให้การบริโภคในประเทศมีแนวโน้มชะลอตัวในกลุ่มสินค้าที่พึ่งพาผู้มีรายได้สูง อย่างไรก็ตาม ภาคธุรกิจได้มีการออกมาตรการเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยบางกลุ่มแล้ว คาดว่า จะสามารถช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายได้อย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยกว่า 3 หมื่นบาทต่อปี

จับตาความเสี่ยงในภาคการส่งออกที่เพิ่มขึ้น อีไอซีมองว่าภาคการส่งออกมีความเสี่ยงเพิ่มสูงขึ้นในปี 2018 จากค่าเงินบาทในปัจจุบันที่แข็งค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศคู่ค้าสำคัญสะท้อนจากดัชนี Real effective exchange rate (REER) ที่เพิ่มขึ้นราว 5% ตั้งแต่ต้นปี 2017 โดยอีไอซีมองว่าการแข็งค่าโดยเปรียบเทียบนั้นจะกระทบกับกลุ่มสินค้าเกษตรเป็นสำคัญ เนื่องจากสินค้าโภคภัณฑ์มีความเสี่ยงที่จะถูกทดแทนได้ง่าย อีกทั้งธุรกิจนี้ยังมีสัดส่วนการนำเข้ารายจ่ายและอัตรากำไรไม่สูงมากนัก ทำให้ความเสี่ยงต่อกำไรในภาพรวมมีมากกว่าธุรกิจประเภทอื่น นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังได้เริ่มดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้าในบางสินค้าแล้วและยังมีแนวโน้มที่จะมีมาตรการออกมาเพิ่มเติม รวมไปถึงความเสี่ยงที่สถานการณ์จะบานปลายไปเป็นสงครามทางการค้าระหว่างประเทศหากมีมาตรการตอบโต้จากประเทศที่ได้รับผลกระทบ ถือเป็นความเสี่ยงที่สำคัญต่อการคาดการณ์การเติบโตของมูลค่าการส่งออกสินค้าที่ 5.0% ของอีไอซี

อีไอซีมองอัตราดอกเบี้ยนโยบายนิ่งตลอดปีที่ 1.50% เนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจยังคงมีลักษณะชะงักงันและแรงกดดันจากเงินเฟ้อก็ยังอยู่ในระดับต่ำ โดยอีไอซีมองว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะปรับเพิ่มขึ้นเพียงช้าๆ เฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 1.1% อย่างไรก็ตาม อีไอซีมองว่ามีความเป็นไปได้ที่ กนง. อาจปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญมาจากความเปราะบางของเสถียรภาพระบบการเงินจากภาวะการเงินที่ผ่อนคลายซึ่งอาจนำไปสู่ผลกระทบทางเศรษฐกิจได้

Highlight

“ภาวะการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน
มีลักษณะกระจุกตัวจากการเติบโตของเศรษฐกิจ
ที่ยังไม่ส่งผ่านถึงตลาดแรงงาน”

“การส่งออกสินค้ามีแนวโน้มเติบโตได้ต่อไปในปี
ตามขาขึ้นของเศรษฐกิจโลก แต่มีความเสี่ยง
จากการแข็งค่าของค่าเงินบาทและ
มาตรการกีดกันทางการค้า”

Key forecasts

▲ ปรับขึ้นจากคาดการณ์ครั้งก่อน ▼ ปรับลงจากคาดการณ์ครั้งก่อน

GDP

	2017	2018F
GDP (%YOY)	3.9	4.0

การขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยพึ่งพาค่าส่งออก
จากต่างประเทศและการลงทุนที่ฟื้นตัว

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย

อัตราดอกเบี้ย นโยบาย (ณ สิ้นปี)	2017	2018F
	1.5%	1.5%

ดอกเบี้ยคงที่สนับสนุนการเติบโต
ที่ยังกระจายไม่ทั่วถึงและเงินเฟ้อที่ยังต่ำ

อัตราแลกเปลี่ยน

	2017	2018F
USD/THB	32.6	30-31 ▼

แนวโน้มการอ่อนค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ
และปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของไทยที่ดีขึ้น
ส่งผลให้ค่าเงินบาทมีแนวโน้มแข็งค่า

หน่วย: %YOY

ปัจจัยสำคัญในปี 2018

	2017	2018F	
การบริโภคภาคเอกชน	3.2	3.1 ▲	- พึ่งพาการใช้จ่ายผู้มีรายได้สูงและมาตรการภาครัฐ - กำลังซื้อจากผู้บริโภคถูกกระทบจากอัตราค่าจ้างที่สูงขึ้น และการลดลงของราคาสินค้าเกษตรบางรายการ
การลงทุนภาคเอกชน	1.7	3.0	- การส่งออกผลักดันการลงทุน - การลงทุนด้านเทคโนโลยีของภาคธุรกิจ - โครงการ EEC จะเป็น upside ที่สำคัญ
การบริโภคภาครัฐ	0.5	2.3 ▼	ขยายตัวตามเบ็ดเงินจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ
การลงทุนภาครัฐ	-1.2	11.1 ▲	ขยายตัวตามเบ็ดเงินลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐจากโครงการต่อเนื่อง และการเร่งอนุมัติโครงการใหม่
การส่งออกสินค้า*	9.9	5.0	- มีแนวโน้มโตต่อเนื่องจากเศรษฐกิจโลกที่แข็งแกร่ง - จับตาความเสี่ยงจากบาทแข็งและการกีดกันทางการค้า
จำนวนนักท่องเที่ยว	8.8	7.9	ขยายตัวเต็มศักยภาพหลังผ่านพ้นช่วงไว้อาลัย และพิษภัยแบบ ICAO แต่อาจมีข้อจำกัดจากกำลังการรองรับของสนามบิน
การนำเข้าสินค้า*	14.7	9.2 ▲	ขยายตัวจากความต้องการการลงทุนในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น และราคาน้ำมันเฉลี่ยทั้งปีที่สูงขึ้น
เงินเฟ้อทั่วไป	0.7	1.1	เงินเฟ้อเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ ตามกำลังซื้อผู้บริโภคและทิศทางราคาน้ำมัน

*มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ วันที่ 27 มีนาคม 2018 จากข้อมูลของสภาพัฒน์ฯ, ธปท., กระทรวงพาณิชย์, ททท. และ Bloomberg

การบริโภคภาคเอกชน

มุมมองระดับภูมิภาคของรายได้ลูกจ้างไทย

อีไอซีวิเคราะห์รายได้คนไทยที่เป็นลูกจ้าง (employee)⁷ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2017 พบว่า ในภาพรวมหดตัวเล็กน้อยที่ -0.2%YOY จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ทั้งนี้ การลดลงของรายได้ลูกจ้างมาจากจำนวนการจ้างงานของลูกจ้างในภาพรวมที่ลดลง 0.5%YOY ขณะที่ค่าจ้างเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยที่ระดับ 0.3%YOY

เมื่อพิจารณาแยกตามภูมิภาค⁸ พบว่า ภูมิภาคที่รายได้ลูกจ้างขยายตัวได้รับแรงสนับสนุนจากการขยายตัวของการจ้างงานและค่าจ้างในภาคเกษตรและการค้าส่งค้าปลีก โดยภูมิภาคที่รายได้ลูกจ้างเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อน ได้แก่ ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (4.9%YOY) ภาคเหนือตอนบน (4.5%YOY) ภาคใต้ฝั่งอันดามัน (2.4%YOY) 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (2.0%YOY) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (0.8%YOY) และภาคตะวันออก (0.1%YOY) ทั้งนี้ ปัจจัยสนับสนุนมาจากรายได้ลูกจ้างในภาคเกษตรที่ขยายตัวถึง 6.8%YOY จากทั้งจำนวนการจ้างงานและค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น 5.4%YOY และ 1.3%YOY ตามลำดับ ซึ่งเป็นผลมาจากผลผลิตทางการเกษตรแบบปรับตัวที่เพิ่มขึ้นถึง 12.0%YOY ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2017 ในส่วนของรายได้ลูกจ้างภาคการค้าส่งค้าปลีกเพิ่มขึ้น 2.0%YOY จากจำนวนการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น 3.1%YOY แม้ว่าค่าจ้างจะลดลง 1.0%YOY โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยและภาคเหนือตอนบนที่การจ้างงานภาคการค้าส่งค้าปลีกขยายตัวได้ดี

อย่างไรก็ตาม มีหลายภูมิภาคที่รายได้ลูกจ้างลดลงตามการหดตัวของกิจกรรมภาคการก่อสร้าง และการไม่ส่งผ่านการขยายตัวของเศรษฐกิจในภาพรวมไปยังลูกจ้าง โดยภูมิภาคที่รายได้ลูกจ้างลดลง ได้แก่ ภาคกลาง (-5.0%YOY) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (-3.8%YOY) ภาคเหนือตอนล่าง (-2.1%YOY) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (-1.2%YOY) กรุงเทพฯและปริมณฑล (-0.5%YOY) และภาคตะวันตก (-0.1%YOY) ทั้งนี้ การลดลงของรายได้ลูกจ้างในภูมิภาคดังกล่าวเกิดจาก 2 ปัจจัย ปัจจัยที่หนึ่งคือ รายได้ลูกจ้างในภาคการก่อสร้างที่หดตัวถึง 13.1%YOY ซึ่งเป็นไปตามทิศทางกิจกรรมภาคการก่อสร้างที่ชะลอตัว โดยมูลค่าการลงทุนที่แท้จริงในด้านการก่อสร้างทั้งภาครัฐและเอกชนในช่วงดังกล่าวหดตัวที่ระดับ -1.2%YOY ทำให้การจ้างงานหดตัวจากปีก่อนหน้าที่ -11.0%YOY แม้ค่าจ้างจะขยายตัวได้เล็กน้อยที่ 1.7%YOY ปัจจัยที่สอง คือ การไม่ส่งผ่านการขยายตัวของเศรษฐกิจในภาพรวมไปยังลูกจ้างในสาขาธุรกิจที่มีการขยายตัวได้ดี ได้แก่ ภาคการผลิตและการท่องเที่ยว จากมูลค่าการส่งออกที่ขยายตัว 9.3%YOY และจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างชาติที่เพิ่มขึ้น 5.4%YOY ตามลำดับในช่วงเดียวกัน แต่ในทั้ง 2 สาขาดังกล่าวกลับมีการจ้างงานลูกจ้างที่ลดลงขณะที่ค่าจ้างที่ทรงตัว สะท้อนให้เห็นถึงผลประโยชน์จากการเติบโตของกำลังซื้อจากต่างประเทศที่ยังไม่ถูกส่งผ่านไปยังกลุ่มลูกจ้าง ส่งผลให้รายได้ลูกจ้างในทั้ง 2 สาขาดังกล่าวหดตัวที่ระดับ -2.2%YOY และ -0.7%YOY ตามลำดับ

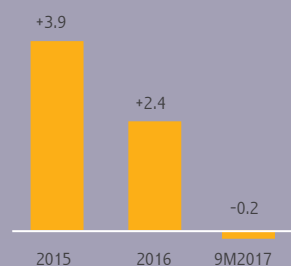
ภาคธุรกิจที่พึ่งพากำลังซื้อในประเทศยังต้องแข่งขันสูงจากกำลังซื้อของกลุ่มลูกจ้างที่ยังไม่ขยายตัว และควรจับตาการฟื้นตัวของค่าจ้างในระยะต่อไป ภาพรวมรายได้ของลูกจ้าง 17.6 ล้านคนสามารถสะท้อนภาพกำลังซื้อของประเทศได้ดีโดยเฉพาะสำหรับกลุ่มธุรกิจที่พึ่งพาการใช้จ่ายของกลุ่มผู้บริโภคคนไทยที่เป็นมนุษย์เงินเดือนไปจนถึงลูกจ้างรายวัน การหดตัวของรายได้ในช่วงปีที่ผ่านมาสะท้อนถึงกำลังซื้อของคนกลุ่มดังกล่าวที่ยังไม่ขยายตัว ส่งผลให้ธุรกิจอาจยังคงต้องใช้กลยุทธ์ในการแข่งขันเพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดกับคู่แข่งโดยเฉพาะในพื้นที่และภาคธุรกิจที่รายได้ลูกจ้างรวมลดลง อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลเดือนมกราคม 2018 พบว่าค่าจ้างเฉลี่ยของลูกจ้างทั่วประเทศเริ่มมีทิศทางที่ดีขึ้นโดยเพิ่มขึ้น 2.6%YOY และเป็นการเพิ่มขึ้นในหลายสาขาธุรกิจพร้อมกัน ถือเป็นสัญญาณที่ดีต่อกำลังซื้อในช่วงเริ่มปี 2018 แต่ทั้งนี้ต้องติดตามข้อมูลในรายละเอียดว่าการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างในภาพรวมนั้นจะมีการกระจายตัวไปในทุกภูมิภาคหรือไม่ และการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างนั้นจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่ในระยะข้างหน้า ทั้งนี้ อัตราการว่างงานที่ยังคงเพิ่มสูงขึ้นถือเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อกำลังซื้อภาพรวม

ภาพรวมกำลังซื้อลูกจ้างคนไทย ม.ค.-ก.ย. 2017

ภาวะการมีงานทำ (ล้านคน)

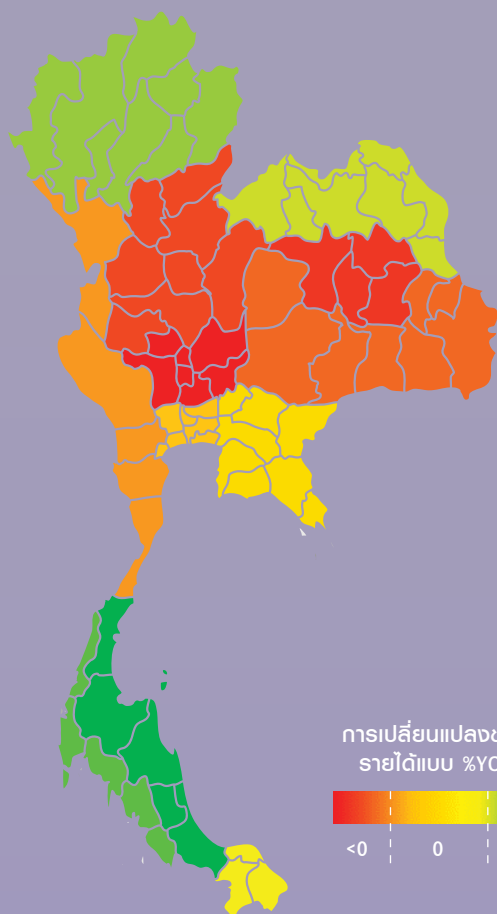

รายได้ลูกจ้าง (%YOY)

นัยต่อภาคธุรกิจ:

แม้ว่าเศรษฐกิจในภาพรวมจะขยายตัวได้ดี แต่รายได้แรงงานกลับชะลอตัวสะท้อนการไม่ส่งผ่านการขยายตัวของเศรษฐกิจไปยังลูกจ้าง เป็นปัจจัยกดดันการบริโภคที่ธุรกิจควรระมัดระวัง

หมายเหตุ

1. ลูกจ้าง (employee) ตามนิยามของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประกอบไปด้วย
 - 1) ข้าราชการและลูกจ้างรัฐบาล
 - 2) พนักงานและลูกจ้างบริษัทเอกชน
 - 3) พนักงานและลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ
 - 4) พนักงานอิสระ
2. อัตราส่วนรายได้จากค่าจ้างและการจ้างงานรายธุรกิจจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
3. แบ่งภูมิภาคตามนิยามของคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

ภูมิภาค (สัดส่วนลูกจ้าง)	รายได้รวม (%YOY)	จ้างงาน (%YOY)	ค่าจ้าง (%YOY)
ทั่วประเทศ	-0.2	-0.5	+0.3
กรุงเทพและปริมณฑล (38%)	-0.5	-0.1	-0.4
ภาคกลาง (7%)	-5.0	-6.0	+0.7
ภาคตะวันตก (4%)	-0.1	-0.8	0.8
ภาคตะวันออก (11%)	+0.1	+1.3	-0.9
ภาคตะวันออกเชิงเหนือ ตอนบน (4%)	+0.8	+3.3	-2.6
ภาคตะวันออกเชิงเหนือ ตอนกลาง (4%)	-3.8	-5.0	+1.4
ภาคตะวันออกเชิงเหนือ ตอนล่าง (8%)	-1.2	-2.6	+1.6
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (7%)	+4.9	+4.7	+0.1
ภาคใต้ฝั่งอันดามัน (4%)	+2.4	+4.5	-1.6
3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (2%)	+2.0	-2.5	+4.3
ภาคเหนือตอนบน (6%)	+4.5	+0.1	+4.2
ภาคเหนือตอนล่าง (5%)	-2.1	-4.7	+2.6

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2018 จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทย

การบริโภคภาคเอกชน

กำลังซื้อติดขัด นโยบายรัฐช่วยหนุนชั่วคราว

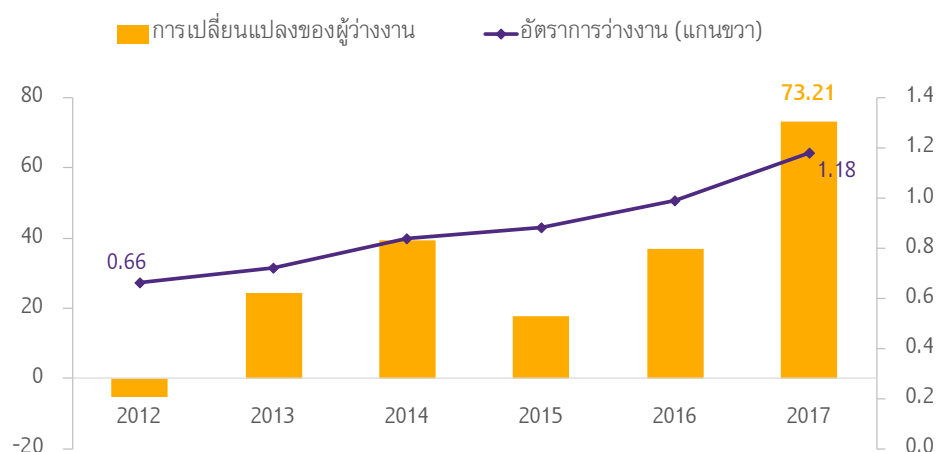
จากรายได้ลูกจ้างคนไทยที่ชะลอตัวในช่วงปีที่ผ่านมา ประกอบกับอัตราการว่างงานที่ยังคงเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้กำลังซื้อของแรงงานบางส่วนอ่อนแอและยังไม่ได้มีแนวโน้มฟื้นตัวชัดเจนนัก อัตราการว่างงานปรับเพิ่มสูงขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 1.18% ของกำลังแรงงาน ณ สิ้นปี 2017 และเพิ่มขึ้นต่อเนื่องมาที่ 1.3% ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2018 โดยจำนวนผู้ว่างงานในปี 2017 เพิ่มขึ้นกว่า 7.32 หมื่นคน ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นที่สูงกว่าหลายปีที่ผ่านมา (รูปที่ 4) เมื่อมองในภาพรวมแล้ว สถานการณ์ดังกล่าวอาจสะท้อนว่ากำลังซื้อของแรงงานอาจไม่ได้แข็งแกร่งนักในปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม เมื่อดูตัวเลขการบริโภคภาคเอกชนพบว่ายังขยายตัวได้แต่มีการกระจุกตัวอยู่ในบางกลุ่ม เห็นได้จากดัชนีการบริโภคภาคเอกชนแบบปรับฤดูกาลเดือน ม.ค. 2018 เพิ่มขึ้น 6.3%YOY โดยมีปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญมาจากการบริโภคสินค้าคงทนเป็นหลักซึ่งขยายตัวถึง 9.0%YOY โดยเฉพาะยอดซื้อรถยนต์นั่งภายในประเทศเติบโตถึง 27.3%YOY ในเดือนแรกของปี ขณะที่ดัชนีการบริโภคสินค้าไม่คงทนแบบปรับฤดูกาลขยายตัวในระดับต่ำที่ 0.9%YOY ภาพดังกล่าวจึงอาจสะท้อนได้ว่ามีผู้บริโภคบางกลุ่มที่ยังคงมีกำลังซื้อแข็งแกร่งโดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้สูง แต่ก็อาจมีผู้มีรายได้น้อยที่กำลังซื้อยังอ่อนแอ

รูปที่ 4 : อัตราการว่างงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้ว่างงานเมื่อเทียบกับปีก่อน และอัตราการว่างงาน

หน่วย: พันคน

หน่วย: %

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ในปี 2018 รัฐบาลจึงได้ออกมาตรการและนโยบายเพื่อสนับสนุนกำลังซื้อของผู้มีรายได้น้อย โดยนโยบายสำคัญที่จะมีผลในปีนี้ได้แก่ 1) การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ 2) โครงการประชารัฐสวัสดิการ และ 3) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (รูปที่ 5)

รูปที่ 5: นโยบายสนับสนุนกำลังซื้อของผู้มีรายได้น้อยในปี 2018

นโยบาย	รายละเอียด
1) การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ	วันที่ 18 มกราคม 2018 คณะกรรมการค่าจ้างได้ประกาศปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแยกตามกลุ่มจังหวัด 7 กลุ่ม ตั้งแต่ 5-22 บาท โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 เมษายน 2018 เป็นต้นไป
2) โครงการประชารัฐสวัสดิการ (บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 1)	วันที่ 29 สิงหาคม 2017 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการประชารัฐสวัสดิการ ซึ่งให้การช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐให้กับผู้ลงทะเบียนคนจนไว้จำนวน 11.4 ล้านคน ใช้งบประมาณรวม 41,940 ล้านบาท โดยจะให้วงเงินรายเดือน 200-300 บาทต่อเดือน แก่ผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการเพื่อซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากร้านธงฟ้าประชารัฐ วงเงินส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม 45 บาท/คน/3 เดือน และวงเงินค่าเดินทาง 500 บาท/เดือน
3) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 2)	วันที่ 9 มกราคม 2018 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมทักษะและสร้างงานให้กับผู้มีรายได้น้อย และผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่แสดงความประสงค์จะพัฒนาตนเองจะได้รับวงเงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นเพิ่มอีก 100-200 บาท/เดือน

ที่มา: มติคณะรัฐมนตรีและสำนักข่าว

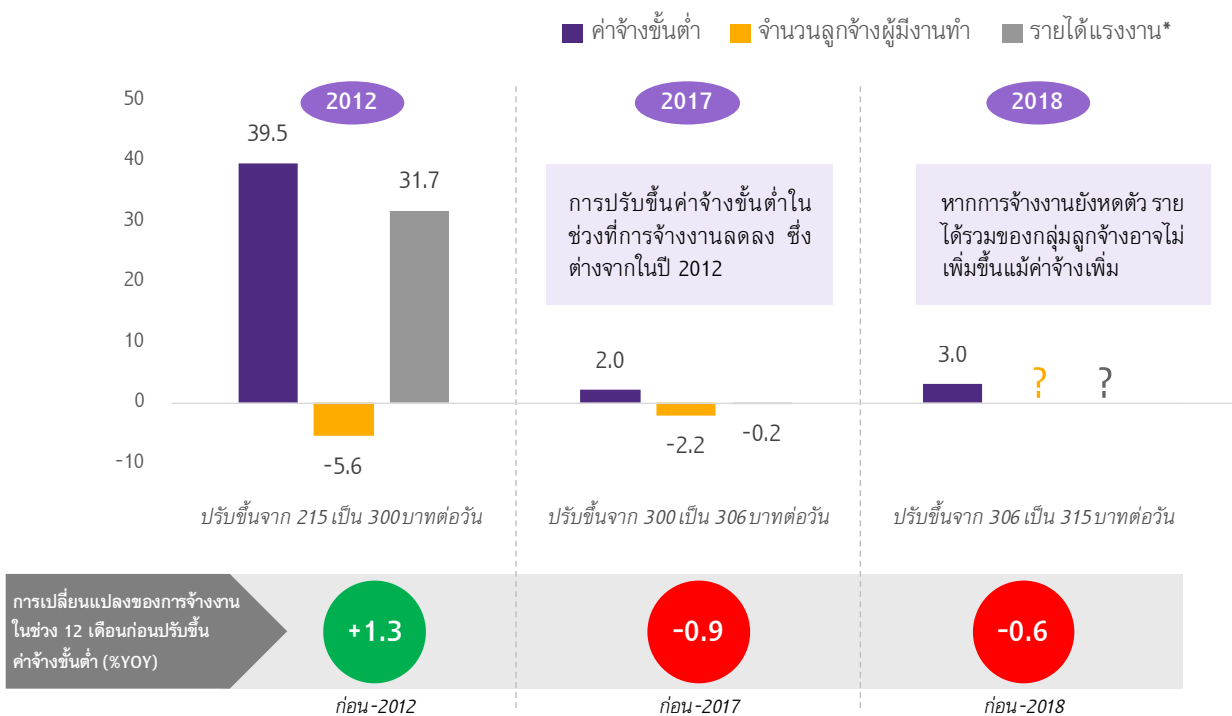
1. การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ

อีไอซีมองว่าการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำอาจไม่ช่วยกำลังซื้อโดยรวมมากนัก หากจำนวนผู้มีงานทำยังน้อยลง การปรับขึ้นครั้งนี้จะทำให้ค่าจ้างขั้นต่ำเฉลี่ยทั่วประเทศอยู่ที่ 315.97 บาทต่อวัน ซึ่งจะมีแรงงานลูกจ้างรายวัน (daily workers) ทั้งสิ้นประมาณ 4 ล้านคนหรือ 12% ของแรงงานทั้งหมดที่จะได้รับการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ โดยจะส่งผลให้ค่าจ้างต่อวันสำหรับแรงงานกลุ่มดังกล่าวขยับขึ้นราว 3%YOY อย่างไรก็ตาม ผลบวกของการปรับขึ้นของค่าจ้างอาจถูกลดทอนลง หากกำไรธุรกิจอ่อนไหวกับค่าจ้างแรงงาน อาจส่งผลให้ธุรกิจลดการจ้างงานเพื่อชดเชยกับต้นทุนแรงงานที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้รายได้ในภาพรวมของกลุ่มลูกจ้างไม่เพิ่มขึ้น โดยหากดูในปี 2017 ที่มีการปรับค่าจ้างขึ้นระดับใกล้เคียงกัน⁹ พบว่า แม้ค่าจ้างขั้นต่ำจะถูกปรับเพิ่มขึ้นราว 2%YOY แต่การจ้างงานของแรงงานกลุ่มนี้กลับลดลง 2.2%YOY¹⁰ (รูปที่ 6) ทั้งนี้ อีไอซีมองว่าค่าจ้างที่ปรับเพิ่มขึ้นในครั้งนี้นี้อัตราการว่างงานยังคงเพิ่มขึ้นมีความเสี่ยงที่จะเกิดผลในลักษณะที่คล้ายกันกับการขึ้นค่าจ้างในปี 2017 ทั้งนี้ ภาพดังกล่าวแตกต่างจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำในปี 2012¹¹ ที่ตลาดแรงงานในภาพรวม (แรงงานทุกประเภทรวมถึงลูกจ้างรายวัน) ยังขยายตัวในช่วงก่อนการปรับค่าจ้างสะท้อนถึงความต้องการแรงงานที่ยังมีเพิ่มขึ้น ทำให้ถึงแม้จะมีการปรับค่าจ้างขึ้นถึง 39.5%YOY แต่การลดลงของการจ้างงานในกลุ่มดังกล่าวไม่มากนัก ส่งผลให้กำลังซื้อโดยรวมของแรงงานในกลุ่มดังกล่าวยังเติบโตได้

รูปที่ 6: การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำอาจไม่ช่วยกำลังซื้อโดยรวมมากนัก หากจำนวนผู้มีงานทำยังน้อยลง

การเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างขั้นต่ำ การจ้างงาน และรายได้ของลูกจ้างรายวัน หลังปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ

หน่วย: %YOY

*รายได้แรงงาน คำนวณจากจำนวนผู้มีงานทำคูณกับค่าจ้างเฉลี่ยของลูกจ้างรายวัน

ที่มา: การจ้างงานโดย EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

⁹ การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำในวันที่ 1 ม.ค. 2017 จาก 300 บาทเป็น 300-310 บาทต่อวัน ซึ่งทำให้เฉลี่ยทั้งประเทศอยู่ที่ 306 บาทต่อวัน

¹⁰ ทั้งนี้มีความเป็นไปได้ว่าการจ้างงานที่ลดลงบางส่วนนั้นอาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงลักษณะงาน เช่น การหันไปเป็นลูกจ้างประจำกินเงินเดือน การหันไปประกอบธุรกิจของตนเอง การย้ายเข้าสู่ภาคเกษตร เป็นต้น

¹¹ การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทในวันที่ 1 เม.ย. 2012 สำหรับ 7 จังหวัด และวันที่ 20 พ.ย. 2012 สำหรับ 70 จังหวัด

2. โครงการประชารัฐสวัสดิการ (บัตรสวัสดิการแห่งรัฐระยะที่ 1)

อีไอซีมองว่าบัตรสวัสดิการแห่งรัฐช่วยเพิ่มกำลังซื้อของผู้มีรายได้น้อยได้ในระยะสั้น โดยมีผลต่อแต่ละกลุ่มรายได้ที่ต่างกัน จากผู้มีรายได้น้อยทั้งหมดที่ได้รับการ

ช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจำนวน 11.4 ล้านคน อาจแบ่งผลต่อผู้มีรายได้น้อยได้เป็น 2 กลุ่ม สำหรับกลุ่มแรกที่มีรายได้มากกว่า 30,000 บาทต่อปีแต่ไม่เกิน 100,000 บาทต่อปีนั้น การได้รับวงเงินการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค 200 บาทต่อเดือนอาจไม่ได้ส่งผลให้การบริโภคของกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากเม็ดเงินที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวมีสัดส่วนราว 3.7% ของรายได้ทั้งปีเท่านั้น¹² ขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งคือผู้มีรายได้น้อยไม่เกิน 30,000 บาทต่อปีจะได้รับวงเงินเข้าบัตรสวัสดิการ 300 บาทต่อเดือนหรือ 3,600 บาทต่อปี ซึ่งคิดเป็นมูลค่าประมาณ 13.6% ของรายได้ทั้งปี (รูปที่ 7) ถือเป็นสัดส่วนสำคัญที่อาจทำให้กลุ่มดังกล่าวสามารถนำ

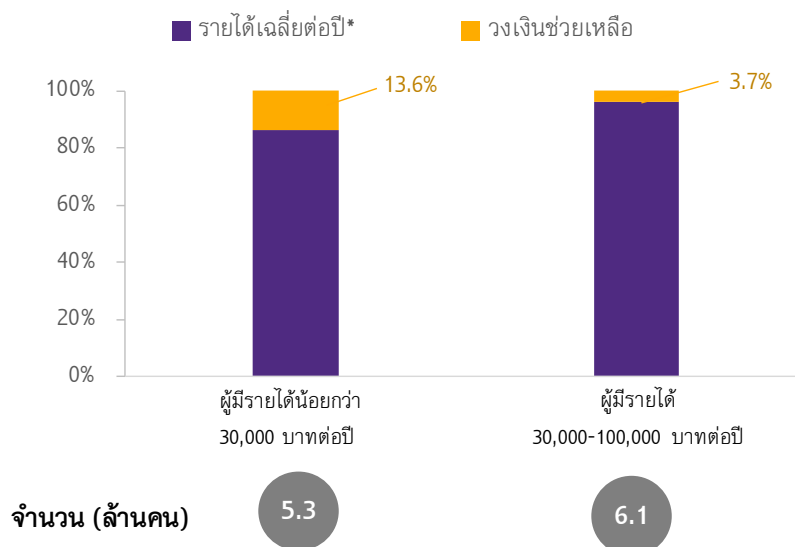
เงินที่เหลือไปใช้จ่ายในส่วนอื่นเพิ่มเติมขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม ในส่วนของวงเงินช่วยเหลือด้านค่าเดินทาง 500 บาทต่อเดือนสำหรับคาร์ถเมล์ รถไฟ และรถทัวร์ อาจไม่ได้ใช้ประโยชน์มากนักในการใช้จ่ายแต่ละเดือน เนื่องจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติแสดงให้เห็นว่าคนกลุ่มดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยรถขนส่งสาธารณะน้อยมาก ซึ่งส่วนใหญ่เดินทางด้วยรถส่วนตัวและเสียค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะค่าน้ำมันเป็นหลัก

รูปที่ 7: ผู้มีรายได้น้อยไม่เกิน 30,000 บาทต่อปีจะได้รับวงเงินเข้าบัตรสวัสดิการคิดเป็นมูลค่าประมาณ 13.6% ของรายได้ทั้งปี

การเปลี่ยนของค่าจ้างขั้นต่ำ การจ้างงาน และรายได้ของลูกจ้างรายวัน หลังปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ

หน่วย: %YOY

*รายได้เฉลี่ยต่อปี คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2015

¹² รายได้เฉลี่ยต่อปีของกลุ่มผู้มีรายได้ 30,000 – 100,000 บาทต่อปี คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

3. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (บัตรสวัสดิการแห่งรัฐระยะที่ 2)

การพัฒนาทักษะของผู้มีรายได้น้อยพร้อมให้เงินช่วยเหลือเพิ่มเติมจะช่วยส่งเสริมกำลังซื้อในระยะสั้น โดยจะมีผลผ่านช่องทางการให้เงินในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติมจากโครงการระยะที่ 1 อีก 100-200 บาทต่อเดือนสำหรับผู้มีรายได้น้อยที่เข้าอบรม ซึ่งคาดว่าจะมีเม็ดเงินในส่วนนี้ลงสู่ระบบเศรษฐกิจราว 1.4 หมื่นล้านบาทในช่วงเดือน พ.ค. ถึง ก.ย. ของปีนี้ นอกจากนี้การเข้าฝึกอบรมจะทำให้ผู้มีรายได้น้อยบางส่วนหางานทำได้ซึ่งจะช่วยส่งเสริมกำลังซื้อเช่นกัน ทั้งนี้ อีโอซีคาดว่าในระยะสั้นจะเป็นในส่วนของการที่ไม่ต้องใช้ทักษะสูง ได้แก่ แรงงานทั่วไปและพนักงานบริการหรือพนักงานขาย ซึ่งจากข้อมูลของกรมการจัดหางานพบว่ามีความต้องการแรงงานในอาชีพดังกล่าวอยู่เฉลี่ยราว 1-2 หมื่นอัตราต่อเดือน

อย่างไรก็ตาม ผลสำเร็จของโครงการระยะที่ 2 นี้ก็ยังมีข้อควรพิจารณาในอีกหลายด้าน ได้แก่ 1) ตำแหน่งงานว่างในปัจจุบันมีอยู่อย่างจำกัดโดยจากข้อมูลกรมการจัดหางาน ณ ปี 2017 มีตำแหน่งงานว่างเพียง 3.4 หมื่นตำแหน่งโดยเฉลี่ย หรือ ข้อมูลจากเว็บไซต์หางานอย่าง Jobsdb.com และ Jobsthai.com ณ 12 มี.ค. 2018 มีตำแหน่งงานว่างเพียง 1.9 หมื่น และ 9 หมื่นตำแหน่ง ตามลำดับ ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการที่รัฐตั้งเป้าไว้ราว 5 ล้านคน 2) การเข้าสู่ตลาดแรงงานอาจเผชิญกับปัญหาทักษะของแรงงานไม่สอดคล้องกับที่นายจ้างต้องการ (skill mismatch) ซึ่งการเข้าฝึกอบรมในระยะสั้นๆ อาจไม่เพียงพอสำหรับนายจ้างบางรายที่มองหาแรงงานที่มีประสบการณ์มากกว่า 3) สำหรับผู้มีรายได้น้อยที่ต้องการประกอบธุรกิจของตนเอง เช่น การขายสตรีทฟู้ด (street food) จะต้องเผชิญกับการแข่งขันกับคู่แข่งรายอื่นๆ โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายใหญ่ ประกอบกับกำลังซื้อในประเทศที่ยังไม่ค่อยแข็งแกร่งก็อาจทำให้กิจการสำเร็จได้ยาก ซึ่งก็อาจมีผลให้

การให้สินเชื่อกับกลุ่มดังกล่าวก็มีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถชำระหนี้คืนได้เช่นกัน ด้วยข้อจำกัดดังกล่าวนี้ อีไอซีมองว่าโครงการดังกล่าวอาจจำเป็นต้องมีการขยายระยะเวลาเพื่อช่วยเหลือทั้งในด้านเงินโอนและการฝึกทักษะในช่วงที่ความต้องการแรงงานจากฝั่งนายจ้างยังเพิ่มขึ้นไม่ทัน ทั้งนี้ การอบรมพัฒนาทักษะที่ต่อเนื่องเป็นเวลานานขึ้นก็จะช่วยให้แรงงานมีโอกาสในการสั่งสมเพิ่มพูนทักษะจนเพียงพอต่อความต้องการของนายจ้างอีกด้วย นอกจากนี้ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาทักษะที่มีความจำเป็นและตรงกับความต้องการของภาคเอกชนเองก็จะช่วยส่งผลดีทั้งต่อแรงงานเองและผู้จ้างงานได้ต่อไป

โดยสรุป อีไอซีประเมินว่ามาตรการรัฐสามารถช่วยได้ในบางกลุ่มรายได้และธุรกิจบางประเภท เม็ดเงินที่จะเบิกจ่ายได้จากมาตรการบัตรสวัสดิการทั้ง 2 ระยะนี้อยู่ที่ราว 3-4 หมื่นล้านบาทในช่วงเดือน ม.ค.-ก.ย. 2018 โดยกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำกว่า 3 หมื่นบาทต่อปีจะได้ประโยชน์จากมาตรการดังกล่าวชัดเจนจากสัดส่วนของเงินช่วยเหลือค่อนข้างมีนัยสำคัญต่อการใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม คาดว่าผลตอบแทนจากการใช้จ่ายในภาพรวมอาจมีไม่มากนัก ทั้งนี้ เพราะมีรายจ่ายบางรายการที่ผู้ได้รับอาจไม่ได้ใช้ (เช่น ในส่วนของค่าขนส่งสาธารณะ) อีกทั้งรายจ่ายที่รัฐอุดหนุนเป็นรายจ่ายของสินค้าที่ครัวเรือนต้องใช้อยู่แล้วแม้ไม่มีการอุดหนุน นอกจากนี้ การได้ประหยัดค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าวอาจไม่ได้ถูกนำไปใช้จ่ายต่อทั้งหมด เพราะบางส่วนอาจนำไปเก็บออมหรือ ชำระหนี้ ทั้งนี้ การใช้จ่ายจากมาตรการบัตรสวัสดิการฯ จะให้ประโยชน์แก่ร้านค้าที่ลงทะเบียนกับรัฐ (ร้านธงฟ้า) จำนวนราว 2 หมื่นร้านค้าทั่วประเทศคิดเป็นประมาณ 2.6% ของร้านค้าปลีกทั่วประเทศ¹³ และผู้ผลิตสินค้าที่อยู่ในข่ายที่รัฐอนุมัติไว้จำนวน 64 สินค้า 534 รายการ¹⁴

อีไอซีมองว่าทิศทางการกำลังซื้อและการแข่งขันจากธุรกิจขนาดใหญ่เป็นความท้าทายสำคัญของธุรกิจค้าปลีก SMEs แนวโน้มกำลังซื้อในประเทศในปัจจุบันยังมีความเสี่ยงจากอัตราการว่างงานที่ยังคงเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้การขึ้นค่าแรงไม่ได้นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของรายได้ในภาพรวม หรืออาจส่งผลให้แรงงานที่ได้รับการฝึกอบรมจากโครงการสวัสดิการแห่งรัฐระยะที่ 2 หางานรองรับได้ยากขึ้น กลุ่มธุรกิจค้าปลีกจึงอาจยังต้องมุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดในการเพิ่มยอดขายมากกว่าการพึ่งพาการเพิ่มขึ้นของกำลังซื้อ ทั้งนี้ อีไอซีมองว่าสำหรับธุรกิจค้าปลีกที่เป็น SMEs ยังต้องเตรียมเผชิญกับการแข่งขันที่สูงขึ้นจากการขยายสาขาของผู้เล่นในตลาดหลักทรัพย์ที่คาดว่าจะขยายสาขาอีกราว 7.3%YOY¹⁵ ต่อเนื่องจากการขยายสาขาเพิ่ม 8-9%YOY ในช่วง 2 ปีก่อนหน้า รวมถึงการเติบโตของธุรกิจอีคอมเมิร์ซที่คาดการณ์ว่าจะขยายตัวในระดับสูงถึง 18.8%YOY¹⁶

¹³ ข้อมูลสถานประกอบการธุรกิจค้าปลีก (ไม่รวมยานยนต์และจักรยานยนต์) จากสำมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรมปี 2012

¹⁴ ข้อมูลจากเว็บไซต์กรมการค้าภายใน <http://www.dit.go.th/Content.aspx?m=8&c=9594>

¹⁵ คาดการณ์โดย SCB Securities ในรายงาน Industry Update ณ 27 พ.ย. 2017 สำหรับการขยายสาขาของ BJC CPALL MAKRO ROBINS HMPRO และ GLOBAL

¹⁶ คาดการณ์โดย e-marketer

สรุปภาพรวม ส่งออกไทย 2018

มูลค่าการส่งออกไทยในช่วง 2 เดือนแรกของปี ขยายตัวที่ 13.8% จากภาคการผลิตโลกที่ย้ายตัวต่อเนื่อง และราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น

มูลค่าส่งออกไทยในช่วง 2 เดือนแรก- รายสินค้า

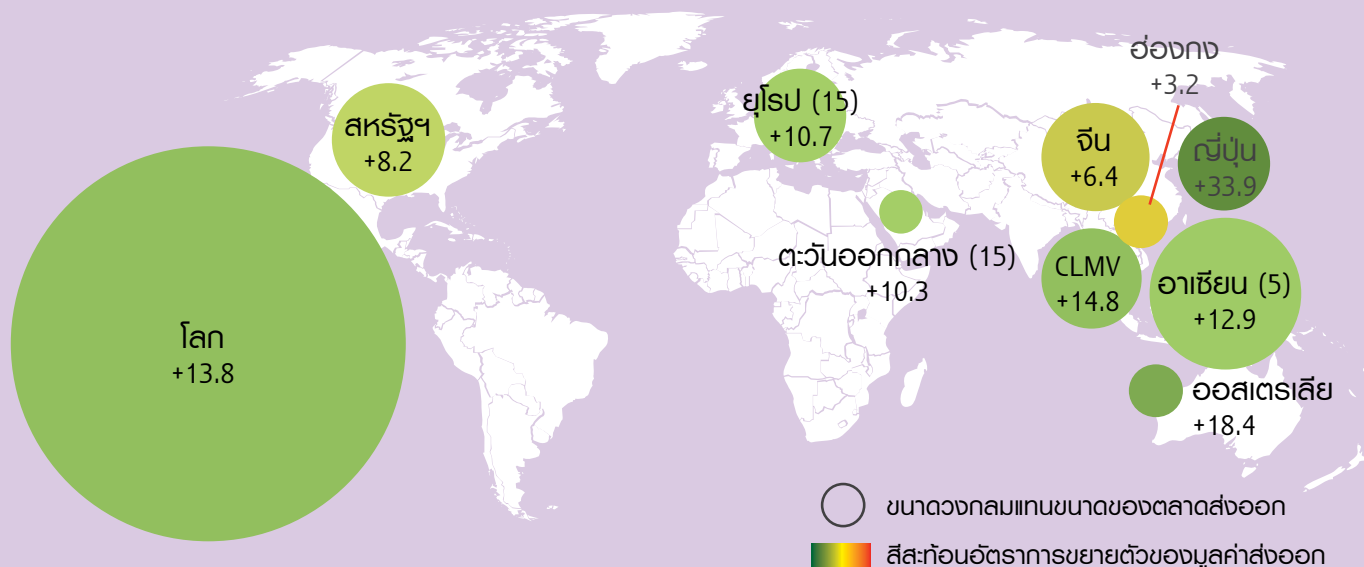
หน่วย: %YOY

➔ การส่งออกทองคำที่สูงกว่าปกติในปีก่อน	ทองคำ	-40%
➔ ราคายางพาราที่ตกต่ำ	ยางพารา	-25%
➕ ราคาสินค้าเกษตรบางรายการ เช่น ข้าวและมันสำปะหลัง ที่ขยายตัว	ข้าว	28%
	มันสำปะหลัง	27%
➕ ความต้องการสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวตามเศรษฐกิจโลกที่เติบโต แข็งแกร่ง	เครื่องอิเล็กทรอนิกส์	15%
	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	18%
➕ ความต้องการสินค้าโภคภัณฑ์ทั่วโลก โดยเฉพาะใน CLMV เพิ่มขึ้น	ไก่สด แช่เย็น แช่แข็ง และแปรรูป	19%
	อาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูป	7%
➕ ราคาน้ำมันที่ฟื้นตัว	น้ำมันสำเร็จรูป	35%
	เคมีภัณฑ์และพลาสติก	24%

การส่งออกเติบโตได้ดีในทุกภูมิภาคสำคัญ

มูลค่าส่งออกไทยในช่วง 2 เดือนแรก - รายตลาดส่งออก

หน่วย: %YOY

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ ณ วันที่ 21 มีนาคม 2018

การส่งออก

จับตาบาทแข็ง-นโยบายกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ แรงแจุดส่งออกไทย

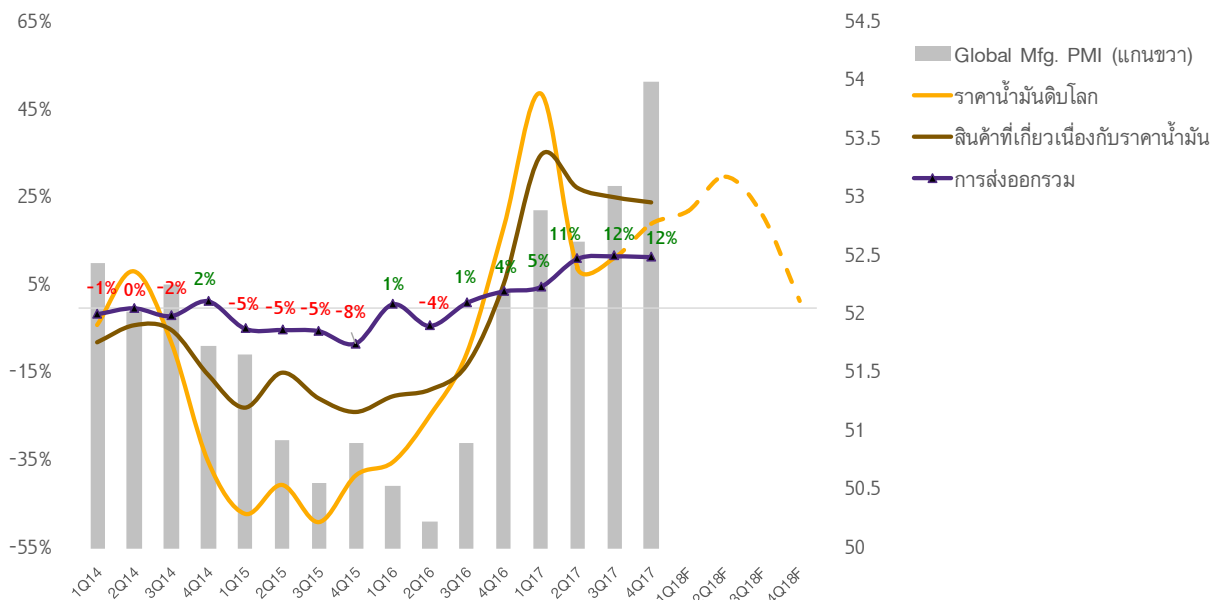
การส่งออกไทยในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2018 ขยายตัวที่ 13.8% จากภาคการผลิตโลกที่เติบโตต่อเนื่อง รวมถึงราคาน้ำมันดิบและสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น ราคาน้ำมันดิบโลกในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2018 ที่เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยกว่า 22.0%YOY ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันขยายตัวสูงถึง 15.2%YOY ด้านการส่งออกสินค้าเกษตรอย่าง ข้าวและมันสำปะหลัง ขยายตัวตามราคาตลาดโลก โดยเติบโตกว่า 28.1%YOY และ 27.2%YOY ตามลำดับ ในขณะเดียวกัน การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมหลักของไทย เช่น เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า รวมถึงรถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ ก็เติบโตได้อย่างแข็งแกร่งสอดคล้องกับภาคการผลิตโลก ซึ่งสะท้อนผ่านดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อในภาคการผลิตของโลก (Global Manufacturing PMI) ที่ยังขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง (รูปที่ 8) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาตามขนาดของผู้ส่งออก พบว่า การส่งออกในช่วง 2 เดือนแรกของปีมีแนวโน้มดีขึ้นทั้งผู้ส่งออกขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) และขนาดใหญ่ ทิศทางการส่งออกของกลุ่ม SMEs มีแนวโน้มดีขึ้นโดยมูลค่าการส่งออกหักทองในรูปเงินบาทพื้นตัวมาขยายตัวได้ที่ 9.2%YOY ในเดือน ม.ค. 2018 จากที่หดตัวสูงในช่วงปี 2017 ขณะที่การส่งออกโดยบริษัทผู้ส่งออกขนาดใหญ่ยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า โดยสามารถขยายตัวได้ที่ 8.1%YOY ในเดือนเดียวกัน (รูปที่ 9)

รูปที่ 8: การส่งออกไทยในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2018 ขยายตัวที่ 13.8% จากภาคการผลิตโลกที่ขยายตัวต่อเนื่อง และราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น

มูลค่าการส่งออกไทยเปรียบเทียบกับราคาน้ำมันและดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (PMI)

หน่วย: %YOY

หน่วย: > 50 = ขยายตัว

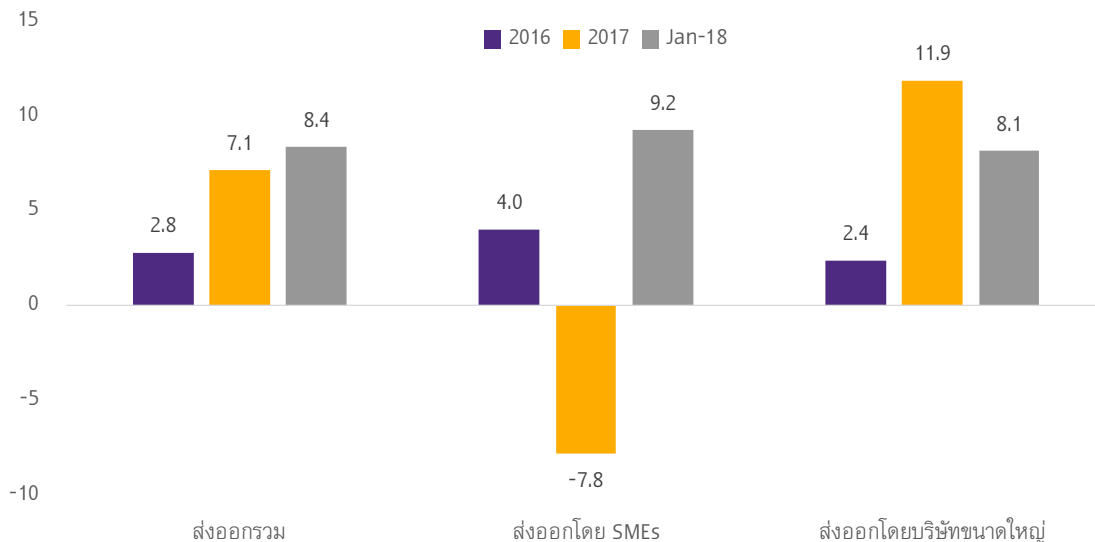

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ และ Bloomberg

รูปที่ 9: การส่งออกหักทองคำในรูปเงินบาทของ SMEs หดตัวสูงในช่วงปีที่ผ่านมา แต่เริ่มฟื้นตัวในช่วงต้นปี 2018

การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกหักทองคำในรูปเงินบาท

หน่วย: %YOY

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

อีไอซีคาดว่ามูลค่าการส่งออกในปี 2018 จะขยายตัวที่ 5.0% และจับตาบาทแข็ง-นโยบายกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ

เศรษฐกิจคู่ค้าหลักที่มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องในปีนี้จะส่งผลให้ความต้องการสินค้าอุตสาหกรรมหลักจากไทยขยายตัวได้ ต่อ นอกจากนี้ ราคาน้ำมันดิบและสินค้าเกษตรบางรายการที่เพิ่มขึ้นก็จะสนับสนุนให้การส่งออกสินค้าในกลุ่มดังกล่าวเติบโตด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม อีไอซีมองว่าความเสี่ยงต่อการส่งออกมีเพิ่มขึ้นจากเงินบาทที่ยังมีแนวโน้มแข็งค่า ซึ่งกระทบโดยตรงต่อกำไรในรูปเงินบาทของผู้ส่งออก โดยเฉพาะธุรกิจสินค้าเกษตรสำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง น้ำตาล และยางพารา ที่มีสัดส่วนการใช้วัตถุดิบนำเข้าน้อย จึงไม่ได้รับประโยชน์จากเงินบาทที่แข็งค่ามากนัก อีกทั้งยังมีอัตราส่วนกำไรขั้นต้น (gross profit margin) ที่ค่อนข้างต่ำ (เฉลี่ยอยู่ที่ราว 10%) ส่งผลให้ผู้ประกอบการบางรายอาจขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนหากไม่ทำการปิดความเสี่ยงด้านค่าเงิน (hedging) นอกจากนี้ เงินบาทยังแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับคู่ค้าสำคัญสะท้อนจากดัชนี Real effective exchange rate (REER) ที่เพิ่มขึ้นราว 5% ตั้งแต่ต้นปี 2017 อาจกระทบความสามารถในการแข่งขันของสินค้าในกลุ่มดังกล่าวเช่นกัน เนื่องจากเป็นสินค้าที่ถูกทดแทนได้ง่าย ในขณะเดียวกัน ยังมีความเสี่ยงจากนโยบายกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ และการตอบโต้ (retaliation) จากประเทศต่างๆ เพิ่มเติมอีกด้วย (อ่านเพิ่มเติมที่ Box: จับตามาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ที่อาจมีผลต่อไทย)

Spotlight Industry:

การส่งออกวัสดุก่อสร้าง

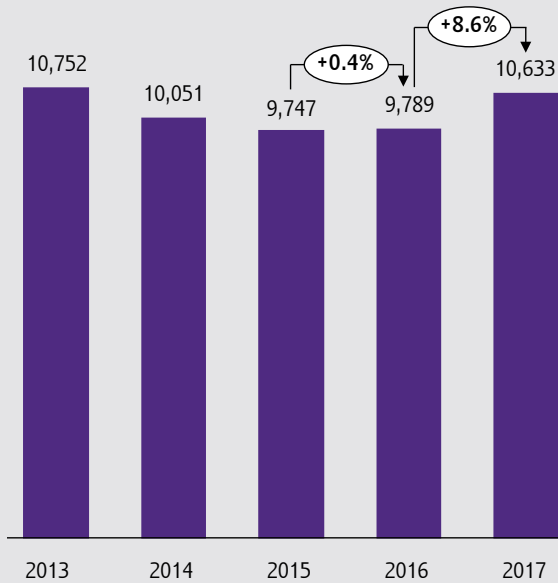
จากที่ผ่านมา ภาคการส่งออกไทยพึ่งพาการส่งออกอุตสาหกรรมการผลิตอย่างอิเล็กทรอนิกส์และรถยนต์เป็นหลัก แต่การเติบโตของทั้งสองอุตสาหกรรมดังกล่าวนั้น ค่อนข้างอ่อนไหวกับภาวะเศรษฐกิจและการค้าโลกเป็นอย่างมาก ดังนั้น การหาช่องทางส่งออกของอุตสาหกรรมใหม่ๆ อาทิ วัสดุก่อสร้าง จะช่วยเพิ่มโอกาสในการส่งออกให้กับประเทศ แม้ว่าในปัจจุบัน วัสดุก่อสร้างยังมีบทบาทที่ค่อนข้างน้อยต่อภาคการส่งออกไทย โดยในปี 2017 การส่งออกวัสดุก่อสร้างมีมูลค่าประมาณ 10,633 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนเพียง 4% ของการส่งออกรวมของไทย อย่างไรก็ตาม จากอัตราการเติบโตสูงกว่า 9% (รูปที่ 10) รวมถึงความต้องการของตลาดต่างประเทศที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การส่งออกวัสดุก่อสร้างเป็นที่น่าสนใจและน่าจับตามองมากขึ้น

ความต้องการวัสดุก่อสร้างของไทยในตลาดต่างประเทศยังอยู่ในทิศทางขยายตัวได้ดี โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศ CLMV และเอเชียใต้ที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการขยายตัวในภาคอสังหาริมทรัพย์ ภาคการท่องเที่ยว และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นสังคมเมืองที่เพิ่มมากขึ้น ยิ่งทำให้วัสดุก่อสร้างในตลาดเหล่านี้ยังมีความต้องการสูง ในขณะที่กำลังการผลิตภายในยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงยังมีความจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยผลิตภัณฑ์วัสดุก่อสร้างที่คาดว่าจะมีโอกาสสำหรับผู้ส่งออกไทย มีดังนี้

รูปที่ 10: การส่งออกสินค้าวัสดุก่อสร้างเติบโตได้ดี โดยเฉพาะไม้และผลิตภัณฑ์ที่เริ่มมีบทบาทต่อการส่งออกไทยมากขึ้น

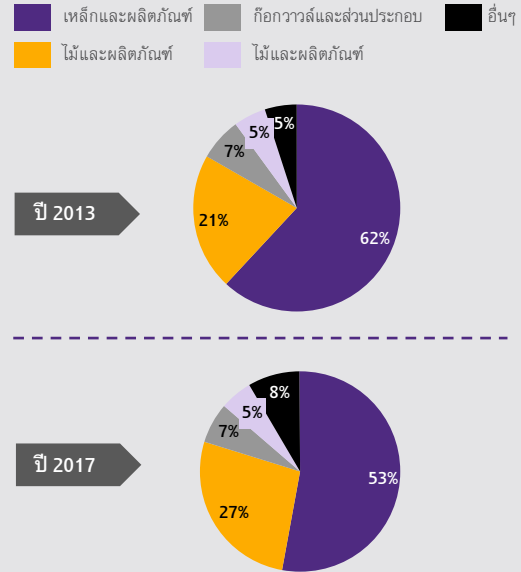
มูลค่าการส่งออกวัสดุก่อสร้างของไทย

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สัดส่วนการส่งออกวัสดุก่อสร้างตามหมวดสินค้า

หน่วย: %

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

1) ไม้และผลิตภัณฑ์

ไทยเป็นหนึ่งในผู้ปลูกยางพารามากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ทำให้มีความได้เปรียบในการส่งออกไม้ ซึ่งในอดีตต้นยางพารามีการเพาะปลูกเฉพาะในพื้นที่ทางภาคใต้เท่านั้น เนื่องจากมีภูมิอากาศที่เหมาะสม แต่ต่อมาได้มีการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ไม้ยางจนสามารถขยายพื้นที่เพาะปลูกได้ในภาคอีสานที่มีสภาพอากาศแห้งแล้ง และได้คุณภาพน้ำยางเทียบเท่า จนทำให้ปริมาณไม้ยางเพิ่มขึ้นจาก 15 ล้านตันในปี 2008 เป็น 20 ล้านตันในปี 2017 และคาดการณ์ว่าปริมาณไม้ยางน่าจะเพิ่มขึ้นถึง 23 ล้านตันในปี 2020 ด้วยคุณสมบัติของไม้ยางพาราหลายประการที่มีความใกล้เคียงกับไม้สักธรรมชาติ แต่มีระดับราคาที่ต่ำกว่ามาก ไม้ยางพาราจึงเป็นที่นิยมในการใช้เป็นวัตถุดิบในหลายอุตสาหกรรมการผลิต เช่น การผลิตวัสดุก่อสร้าง อุปกรณ์ตกแต่งที่พักอาศัย รวมถึงเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน

ทั้งนี้ การหวังพึ่งการส่งออกไม้ยางพาราในรูปวัตถุดิบเพียงอย่างเดียว อาจไม่ได้ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ส่งออกมากนัก การส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ของไทยมากกว่าครึ่งยังอยู่ในรูปของไม้ท่อนที่ผ่านการแปรรูปเพียงเล็กน้อย โดยมีจีนเป็นผู้นำเข้าหลัก คิดเป็นสัดส่วนกว่า 58% ในช่วงระหว่างปี 2015-2017 การส่งออกไม้ท่อนจากไทยไปยังจีนมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีสูงถึง 33% (รูปที่ 11) แสดงให้เห็นว่าไม้ท่อนของไทยยังเป็นที่ต้องการของตลาดจีนเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม การพึ่งพาตลาดจีนที่มากเกินไปอาจเป็นความเสี่ยงแก่ผู้ส่งออก ซึ่งที่ผ่านมา เราได้เริ่มเห็นสัญญาณ

ของการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง รวมถึงมาตรการควบคุมภาคอสังหาริมทรัพย์ที่เข้มงวดมากขึ้นของจีน จากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการลดความร้อนแรงและสร้างความสมดุลใหม่ให้กับเศรษฐกิจ อาจส่งผลให้การนำเข้าไม้ของจีนเกิดการชะลอตัวได้ในอนาคต

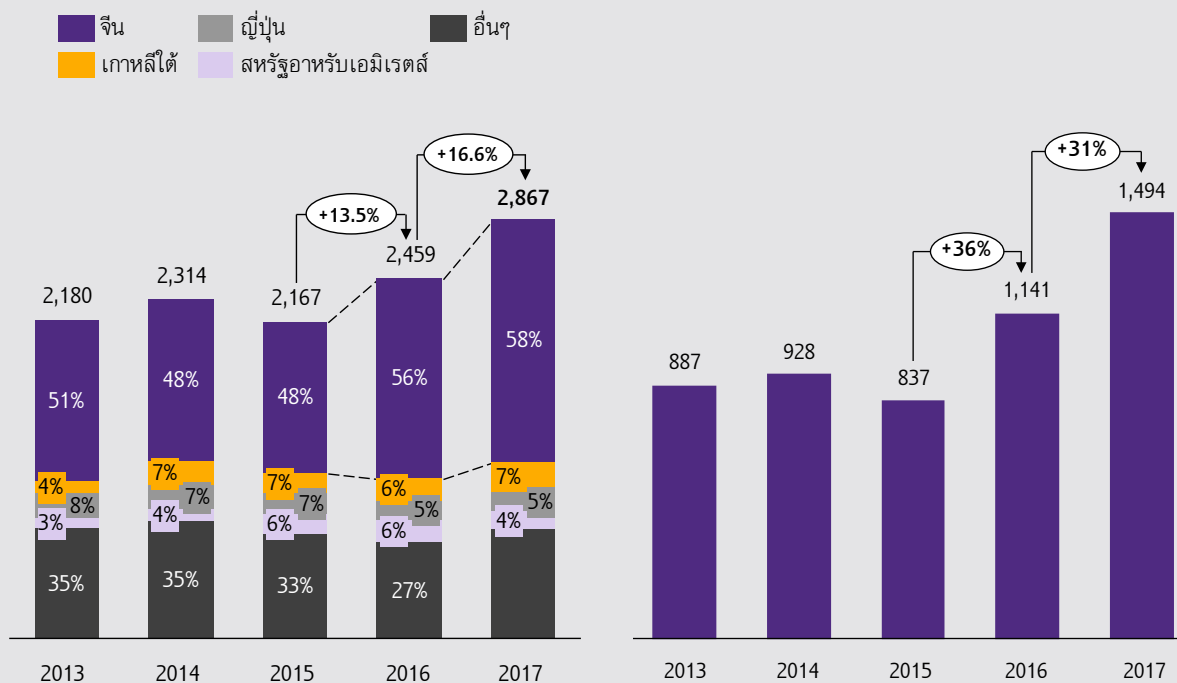
รูปที่ 11: แม้ว่าจะมีการส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ไปจีนเป็นจำนวนมากและมีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด แต่อาจเกิดความเสี่ยงจากการพึ่งพาตลาดจีนที่สูงเกินไป

มูลค่าและสัดส่วนการส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์

มูลค่าการส่งออกไม้ก่อนจากไทยไปจีน

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ FAO และกระทรวงพาณิชย์

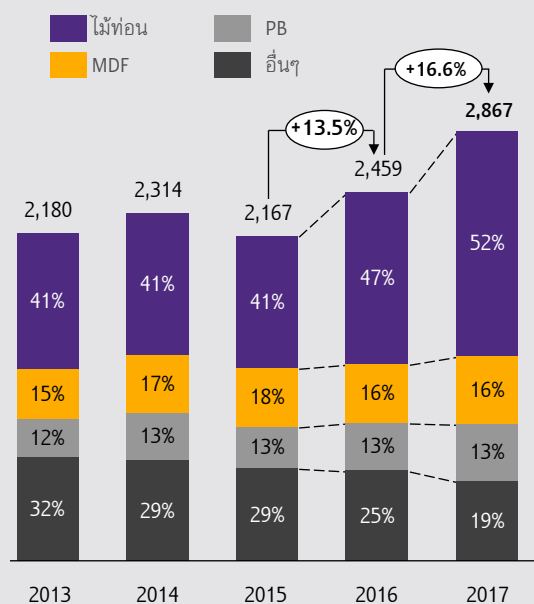
ปัจจุบันเราจะเห็นการปรับตัวของผู้ประกอบการไทยในการส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้ยางพาราแปรรูปที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์แผ่นไม้สับ (Particle Board: PB) และแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง (Medium Density Fiber board: MDF) ซึ่งที่ผ่านมา มูลค่าการส่งออก PB และ MDF ของไทยมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยราว 9% ต่อปี โดยมีมูลค่าการส่งออกจาก 588 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2013 ขยายตัวมาสู่ระดับ 833 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2017 (รูปที่ 12) โดย PB และ MDF เป็นวัสดุที่ผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์หรืออุปกรณ์ตกแต่งสมัยใหม่นิยมนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต ด้วยคุณสมบัติที่สามารถใช้เป็นวัสดุทดแทนไม้จริง แต่มีราคาต่ำกว่า 3-4 เท่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยทางกายภาพ MDF มีคุณภาพและราคาที่สูงกว่า PB เนื่องจาก MDF ทำมาจากใยไม้ที่มีความละเอียดมาผสมสารยึดเกาะ ในขณะที่ PB ทำจากเศษไม้ชิ้นเล็กหยาบ ทำให้ MDF มีความหนาแน่นสูงเท่ากันตลอดทั้งแผ่น

อีไอซีเห็นว่าการเพิ่มสัดส่วนการส่งออกของ PB และ MDF จะช่วยลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาส่งออกสินค้าที่เสี่ยงเกินไป อีกทั้งยังช่วยเพิ่มมูลค่าและเพิ่มโอกาสในการขยายตลาดไปยังประเทศอื่นๆ ทั้งนี้ ตลาดส่งออกของ PB และ MDF ค่อนข้างมีความหลากหลายและไม่กระจุกตัวเหมือนการส่งออกไม้ท่อน โดยผู้นำเข้า PB และ MDF จากไทย 3 อันดับแรก ได้แก่ เกาหลีใต้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และเวียดนาม มีส่วนแบ่งราว 23% 13% และ 10% ตามลำดับ โดยกลุ่มประเทศ CLMV เป็นกลุ่มตลาดรองที่มีศักยภาพสูงในอนาคต โดยเฉพาะเวียดนาม ในช่วงระหว่างปี 2015-2017 การนำเข้า PB และ MDF ของเวียดนามจากไทยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสูงกว่า 16% ต่อปี สอดคล้องกับภาวะการเติบโตของเศรษฐกิจและภาคอสังหาริมทรัพย์ของเวียดนาม มากไปกว่านั้น การเป็นฐานการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้เพื่อส่งออกของเวียดนามไปยังสหรัฐฯ ยุโรปและญี่ปุ่น ยิ่งช่วยตอกย้ำให้เห็นถึงโอกาสที่ชัดเจนให้กับผู้ส่งออกไทยที่แสวงหาการเติบโตในตลาดใหม่ของภูมิภาค

รูปที่ 12: การส่งออกที่เติบโตในกลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้ยางพาราแปรรูปทั้ง PB และ MDF ในตลาดใหม่ๆ อย่างเวียดนามและเกาหลีใต้ จะช่วยลดความเสี่ยงการพึ่งพาส่งออกได้

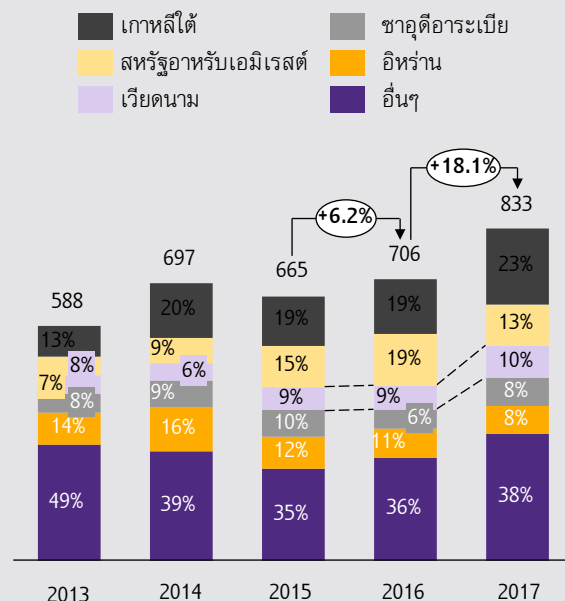
มูลค่าการส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์แยกตามประเภท

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สัดส่วนการส่งออก PB และ MDF แยกตามตลาด

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ FAO และกระทรวงพาณิชย์

2) ปูนซีเมนต์และผลิตภัณฑ์

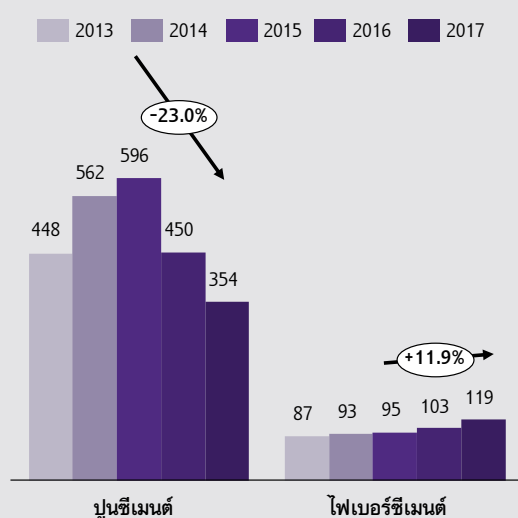
การส่งออกปูนซีเมนต์ของไทยประสบกับภาวะถดถอย ในช่วงระหว่างปี 2015-2017 โดยตลาดหลักของไทยอย่าง กลุ่มประเทศ CLMV ที่มีสัดส่วนกว่า 58% ของการส่งออกปูนซีเมนต์รวมอยู่ในภาวะหดตัวอย่างชัดเจน โดยเฉพาะ กัมพูชาและเมียนมา ซึ่งรวมกันหดตัวกว่า -6.5% มีเพียงบังกลาเทศและศรีลังกาเท่านั้นที่ยังเติบโตได้ดี สถานะการหดตัว ดังกล่าว มีสาเหตุมาจากการที่ผู้ผลิตปูนซีเมนต์รายใหญ่ของไทยหลายรายได้ขยายฐานการผลิตปูนไปยังกลุ่มประเทศ อาเซียนทั้งในรูปแบบการไปลงทุนสร้างโรงปูนเอง การเข้าซื้อกิจการ หรือการร่วมทุนกับผู้ผลิตปูนท้องถิ่น ตัวอย่างเช่น กลุ่มปูนซีเมนต์ไทยทุ่มเงินลงทุนกว่า 1 แสนล้านบาทในกลุ่มประเทศอาเซียนช่วงปี 2016-2017 เพื่อใช้เป็นฐานการผลิต เพื่อรองรับความต้องการใช้ที่เพิ่มขึ้นของตลาดท้องถิ่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อยอดส่งออกปูนซีเมนต์ของไทย แต่สิ่งที่จะได้ กลับคืนมาคือเงินปันผลหรือส่วนแบ่งกำไรที่ได้จากการลงทุนที่ส่งกลับมายังบริษัทแม่ที่ไทย

แม้ว่าภาวะการส่งออกของปูนซีเมนต์ของไทยจะหดตัว แต่ยังมีโอกาสในส่วนของผู้ผลิตภัณฑ์ซีเมนต์อื่นๆ เช่น ไฟเบอร์ ซีเมนต์ ด้วยคุณสมบัติของไฟเบอร์ซีเมนต์ที่มีความโดดเด่นหลายประการ ทั้งในเรื่องความแข็งแรง ยืดหยุ่น ไม่ติดไฟ และทนทานต่อทุกสภาวะอากาศ ทำให้ผู้รับเหมานิยมใช้ผลิตภัณฑ์ไฟเบอร์ซีเมนต์แทนการใช้วัสดุก่อสร้างประเภทอื่นๆ ตัวอย่างกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไฟเบอร์ซีเมนต์ ได้แก่ ไม้ฝา ผนัง เพดาน กระเบื้อง เป็นต้น ด้านโอกาสการส่งออก พบว่าตลาดในกลุ่มประเทศอาเซียนยังขยายตัวได้ดี เนื่องจากเป็นกลุ่มประเทศที่เศรษฐกิจเติบโตสูงและผลิตภัณฑ์ของ แบรินด์ไทยเป็นที่ยอมรับในเรื่องคุณภาพและราคาที่สามารถแข่งขันได้ โดยช่วงปี 2015-2017 มูลค่าการส่งออกไฟเบอร์ ซีเมนต์ไปยังกลุ่มประเทศอาเซียนมีอัตราการเติบโตต่อปีโดยเฉลี่ยกว่า 12% (รูปที่ 13) สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสของตลาด ส่งออกที่ยังเติบโตได้อีกมาก ซึ่งจะช่วยชดเชยการส่งออกปูนซีเมนต์ที่หดตัวของไทยได้อีกด้วย

รูปที่ 13: ไฟเบอร์ซีเมนต์มีการส่งออกที่เติบโตสูงในตลาดกลุ่มอาเซียน จะช่วยชดเชยการส่งออก ปูนซีเมนต์ที่หดตัวได้

มูลค่าการส่งออกปูนและไฟเบอร์ซีเมนต์ไปอาเซียน

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สัดส่วนการส่งออกปูนซีเมนต์ของไทย

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ, ข้อมูล ณ สิ้นปี 2017

ประเทศ	มูลค่าส่งออก	สัดส่วน
กัมพูชา	155.30	28%
บังกลาเทศ	116.92	21%
เมียนมา	79.47	14%
ลาว	55.41	10%
อื่นๆ	148.80	27%

สัดส่วนการส่งออกไฟเบอร์ซีเมนต์ของไทย

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ, ข้อมูล ณ สิ้นปี 2017

ประเทศ	มูลค่าส่งออก	สัดส่วน
ฟิลิปปินส์	31.72	22%
เมียนมา	29.61	20%
ลาว	20.80	14%
เวียดนาม	19.73	13%
อื่นๆ	45.57	31%

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ FAO และกระทรวงพาณิชย์

แนวโน้มอัตราดอกเบี้ย และอัตราแลกเปลี่ยน ปี 2018

9.5

6

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย

สถานการณ์ในช่วงที่ผ่านมา และมุมมองในปี 2018

แม้การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจจะมีแนวโน้มดีต่อเนื่อง แต่อัตราเงินเฟ้อที่ยังคงอยู่ต่ำกว่ากรอบเป้าหมาย และอุปสงค์ในประเทศที่ยังไม่เข้มแข็งนัก ทำให้คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ยังคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ที่ 1.5% ในช่วงที่ผ่านมา ในการประชุมเมื่อเดือนมีนาคม 2018 กนง. ยังประเมินว่าแม้เศรษฐกิจไทยขยายตัวชัดเจนมากขึ้นจากแรงส่งทั้งในและต่างประเทศ โดยการส่งออกยังคงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ส่วนอุปสงค์ในประเทศที่ปรับตัวขึ้นนั้นยังไม่เข้มแข็งนัก สะท้อนจากการบริโภคที่ขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป จากการหนี้ครัวเรือนในระดับสูง และกำลังซื้อของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่ยังไม่เข้มแข็ง นอกจากนี้ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปัจจุบันยังคงต่ำกว่าขอบล่างของกรอบเป้าหมายที่ 1-4% จึงทำให้ กนง. คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ที่ 1.5% ต่อปี เพื่อช่วยสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม 1 ทาน ออกเสียงให้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 0.25% โดยเห็นว่า การลดระดับการผ่อนคลายนโยบายการเงินลงบ้างจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แต่จะช่วยลดความเปราะบางจากการประเมินความเสี่ยงของภาวะการเงินที่ต่ำกว่าที่ควรได้

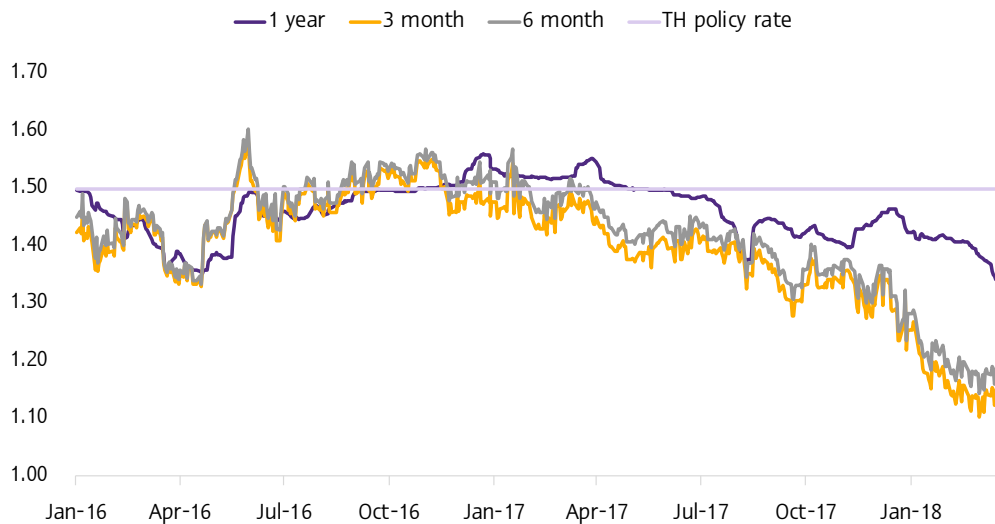
อีไอซีประเมินว่า กนง. จะยังคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ 1.5% ในปี 2018 โดยในการประชุมครั้งล่าสุดนั้น กนง. ได้มีการส่งสัญญาณที่ชัดเจนว่า การดำเนินนโยบายทางการเงินจะอยู่ในช่วงขาขึ้น ทั้งจากการประเมินแนวโน้มเศรษฐกิจที่ขยายตัวได้ดีต่อเนื่องและดีกว่าที่คาด ความกังวลต่อเสถียรภาพระบบการเงินภายใต้ภาวะอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำเป็นเวลานาน ตลอดจนการที่กรรมการ 1 ท่านมีความเห็นว่าควรขึ้นอัตราดอกเบี้ย ทำให้การลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายไม่อาจจะเป็นทางเลือกของ กนง. ต่อไป อย่างไรก็ตาม สำหรับโอกาสและจังหวะในการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายนั้น อีไอซีมองว่าปัจจัยที่ทำให้ กนง. จะยังไม่รีบปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยในช่วงครึ่งแรกของปี ได้แก่ 1) อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปัจจุบันยังอยู่ต่ำกว่าขอบล่างของกรอบเป้าหมายที่ 1% ซึ่งแม้ภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น กนง. อาจไม่จำเป็นต้องรอให้อัตราเงินเฟ้อกลับเข้าใกล้ค่ากลางที่ 2.5% ก่อนที่จะขึ้นดอกเบี้ย แต่อย่างน้อยคงพิจารณาขึ้นดอกเบี้ยในช่วงที่อัตราเงินเฟ้อได้ปรับขึ้นสูงกว่าขอบล่างของเป้าหมายไประยะหนึ่ง 2) ช่องว่างการผลิต (output gap) ที่ยังเปิดอยู่ โดยการประมาณการของ กนง. ณ เดือนธันวาคม 2017 สะท้อนว่าจะมีแนวโน้มทยอยปิดในช่วงครึ่งหลังของปี 2018 ดังนั้น หาก กนง. ประเมินว่า ปัญหาเสถียรภาพระบบการเงินยังไม่รุนแรงหรือยังสามารถจัดการได้โดยมาตรการ macroprudential เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะจุด ก็จะทำให้ กนง. เลี่ยงส่วนใหญ่คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายต่อไปเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อให้เข้มแข็งมากขึ้น นอกจากนี้ กนง. คงพิจารณาประกอบถึงนัยของการขึ้นอัตราดอกเบี้ยที่มีต่อทิศทางค่าเงินบาทด้วย ทั้งนี้ อีไอซีประเมินว่า กนง. จะมีการสื่อสารที่ชัดเจนมากขึ้นในประเด็นเหล่านี้ก่อนที่จะมีการปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายขึ้นจริงเพื่อช่วยให้ตลาดการเงินสามารถเตรียมตัวได้อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ อีไอซีประเมินว่า มีโอกาสมากขึ้นที่ กนง. อาจปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายขึ้น 0.25% ในไตรมาสสุดท้ายของปี โดยสิ่งที่ต้องจับตามองอย่างใกล้ชิดคือ การสื่อสารของ กนง. ต่อประเด็นน้ำหนักของเป้าหมายด้านต่าง ๆ ภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น โดยเฉพาะความสำคัญและความเสี่ยงเชิงเปรียบเทียบระหว่างการดูแลอัตราเงินเฟ้อให้กลับเข้าสู่กรอบเป้าหมายและการรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน ซึ่งหาก กนง. ประเมินจากข้อมูลที่มีว่า ปัญหาเสถียรภาพระบบการเงินจากภาวะการเงินในระดับผ่อนคลายมากเป็นประเด็นที่จะสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจมากกว่าในระยะข้างหน้าเทียบกับอัตราเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับต่ำ กนง. ก็อาจตัดสินใจที่จะขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 1 ครั้งในช่วงครึ่งหลังของปีนี้ แม้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอาจยังอยู่ต่ำกว่าค่ากลางของกรอบเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม อีไอซีประเมินว่า การปรับขึ้นดอกเบี้ยในวัฏจักรรอบนี้ของ กนง. จะเป็นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและจะมีการสื่อสารล่วงหน้า เพื่อให้ภาคธุรกิจและครัวเรือนสามารถปรับตัวต่อภาวะการเงินที่จะทยอยตึงตัวขึ้นได้อย่างเหมาะสม

รูปที่ 14 : อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะสั้นยังคงต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบาย จากปริมาณพันธบัตรที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะสั้น

หน่วย: %

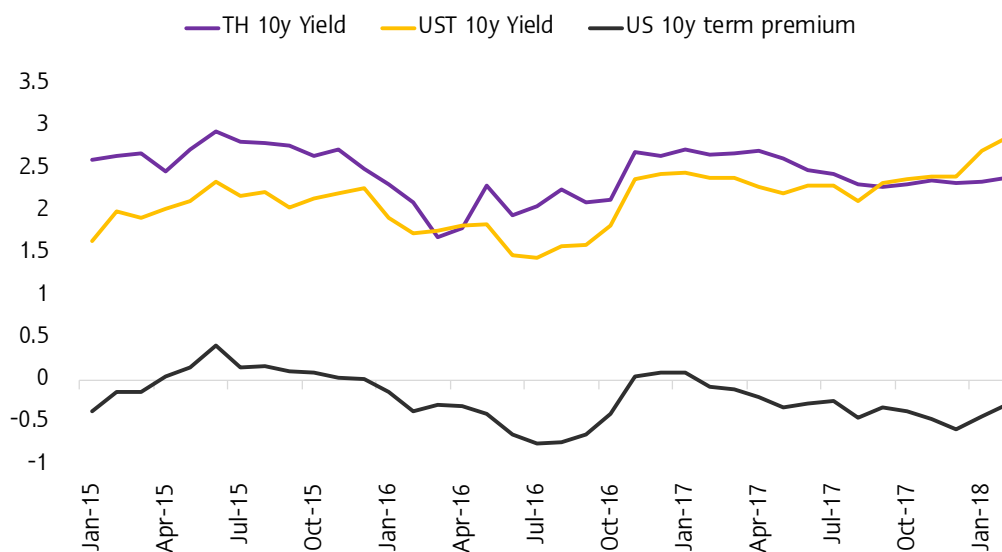

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลจาก Bloomberg

รูปที่ 15 : อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะยาว มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามอัตราผลตอบแทนฯ ระยะยาวของสหรัฐฯ

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยและสหรัฐฯ อายุ 10 ปี

หน่วย: %

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลจาก Bloomberg

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทย

สถานการณ์ในช่วงที่ผ่านมา และมุมมองในปี 2018

อีไอซีมองว่าอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะสั้น (อายุ 1 ปี) มีแนวโน้มทรงตัว แต่มีโอกาสปรับตัวสูงขึ้นได้บ้าง ในช่วงครึ่งหลังของปีจากความเป็นไปได้ที่ กนง. จะเริ่มส่งสัญญาณการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ปัจจัยหลักที่ทำให้ อัตราผลตอบแทนฯ ระยะสั้นทรงตัวที่ 1.34% ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายมาจากสภาพคล่องในระบบที่ยังมีอยู่ มาก อุปทานพันธบัตรระยะสั้นของภาครัฐที่คาดว่าจะยังอยู่ในระดับต่ำตามนโยบายที่ต้องการลดการเก็งกำไรค่าเงินบาทของ นักลงทุนต่างชาติที่นำเม็ดเงินเข้ามาลงทุนในตลาดพันธบัตรของไทย อย่างไรก็ตาม นโยบายนี้ได้ส่งผลกระทบต่อกองทุนไทย ที่ลงทุนในตราสารหนี้ระยะสั้นเช่นกัน เพราะพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้นนี้ยังคงเป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำแต่ให้ผลตอบแทน สูงกว่าเงินฝาก ด้วยความต้องการพันธบัตรที่ยังอยู่ในระดับสูง ขณะที่อุปทานอยู่ในระดับต่ำ จึงทำให้ผลตอบแทนฯ ทรงตัวใน ระดับต่ำต่อเนื่อง สำหรับการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในสหรัฐฯ และการเข้าซื้อสินทรัพย์ของ ECB (QE) ที่มีแนวโน้มสิ้นสุด ลงในเดือนกันยายนปีนี้นั้น พบว่ายังไม่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะสั้นมากนัก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะ การสื่อสารของ Fed และ ECB ยังคงชัดเจน และการดำเนินนโยบายเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป จึงทำให้นักลงทุนไม่สูญเสีย ความมั่นใจต่อการลงทุน เงินทุนเคลื่อนย้ายสู่ตลาดเกิดใหม่จึงยังมีอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ อัตราผลตอบแทนฯ อาจปรับสูงขึ้นได้ โดยเฉพาะหาก รมท. เริ่มสื่อสารถึงการขึ้นดอกเบี้ยนโยบาย นอกจากนั้น หากภาครัฐ ปรับเพิ่มปริมาณการออกพันธบัตรระยะสั้น หรือผลตอบแทนคาดการณ์ของสินทรัพย์ระยะสั้นในต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ กองทุนหันไปลงทุนในต่างประเทศเพื่อผลตอบแทนที่สูงกว่า จึงลดความต้องการพันธบัตรของตลาดในประเทศลงได้ ก็อาจทำให้ อัตราผลตอบแทนระยะสั้นเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามอีไอซีประเมินว่า ณ สิ้นปี 2018 ผลตอบแทนพันธบัตรระยะสั้นจะ สูงขึ้นเพียงเล็กน้อยมาอยู่ในกรอบ 1.40 – 1.50% ต่อปี

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะยาว (10 ปี) มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างช้าๆ ตามอัตราผลตอบแทนพันธบัตร รัฐบาลสหรัฐฯ อัตราผลตอบแทนฯ ระยะยาวในไตรมาสที่ผ่านมาปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย มาอยู่ที่ 2.39% ต่อปี (ณ วันที่ 22 มีนาคม 2018) โดยเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นตามอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ ที่เพิ่มสูงขึ้นตามคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อจาก การตีตัวในตลาดแรงงานที่ทำให้ค่าจ้างและอัตราเงินเฟ้อในสหรัฐฯ ปรับสูงขึ้น สำหรับในระยะต่อไป อีไอซีคาดว่า ปัจจัยด้าน เงินเฟ้อจะทำให้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรสหรัฐฯ สูงขึ้นต่อไปได้ ประกอบกับแนวโน้มการเพิ่มปริมาณการออกพันธบัตร รัฐบาลสหรัฐฯ เพื่อมาสนับสนุนการขาดดุลการคลังที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จะยิ่งทำให้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรสหรัฐฯ ปรับสูง ขึ้นต่อเนื่อง ส่วนปัจจัยในประเทศ อีไอซีมองว่า การขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยและอัตราเงินเฟ้อคาดการณ์ของผู้ประกอบการ และผู้ร่วมตลาดที่คาดว่าจะสูงขึ้นในปี 2018 จะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนฯ ของไทยเพิ่มสูงขึ้นได้เช่นกัน แต่จะไม่ขึ้นมากนัก เนื่องจากสภาพคล่องในระบบยังมีอยู่มาก และดุลบัญชีเดินสะพัดที่อยู่ในระดับสูงทำให้ไทยไม่ได้พึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ มากนัก สำหรับปัจจัยด้านอุปทาน อีไอซีมองว่าปริมาณพันธบัตรรัฐบาลจะยังไม่เพิ่มอย่างมีนัย เนื่องจากโครงการการลงทุน ที่เกี่ยวเนื่องกับ EEC ยังอยู่ในขั้นวางแผนงานและวางกรอบการประมูล ด้วยปัจจัยเหล่านี้ จึงมองว่าอัตราผลตอบแทนพันธบัตร รัฐบาลไทยระยะยาว ณ สิ้นปี จะสูงขึ้นบ้างมาอยู่ในกรอบ 2.70-2.80% ต่อปี

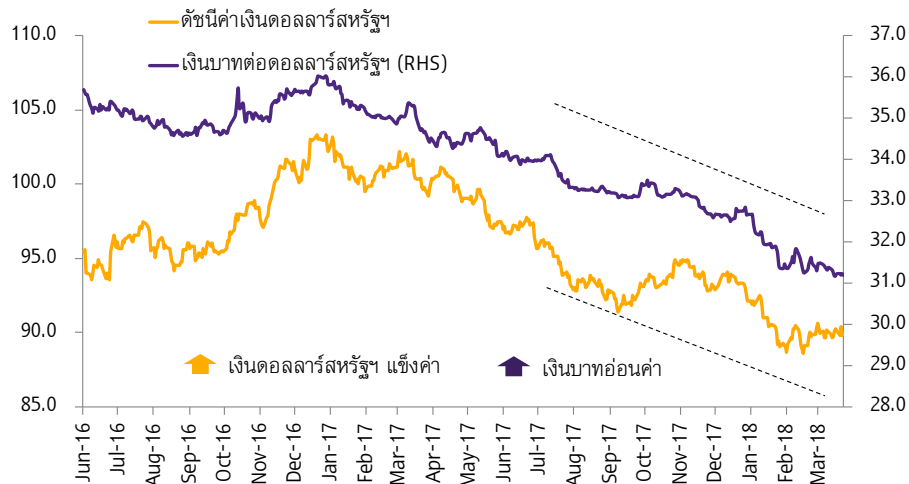
อัตราแลกเปลี่ยน

สถานการณ์ในช่วงที่ผ่านมา และมุมมองในปี 2018

รูปที่ 16: ค่าเงินบาทยังคงมีแนวโน้มแข็งค่าต่อเนื่อง จากค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนค่าลง
ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ และเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

หน่วย: ดัชนี

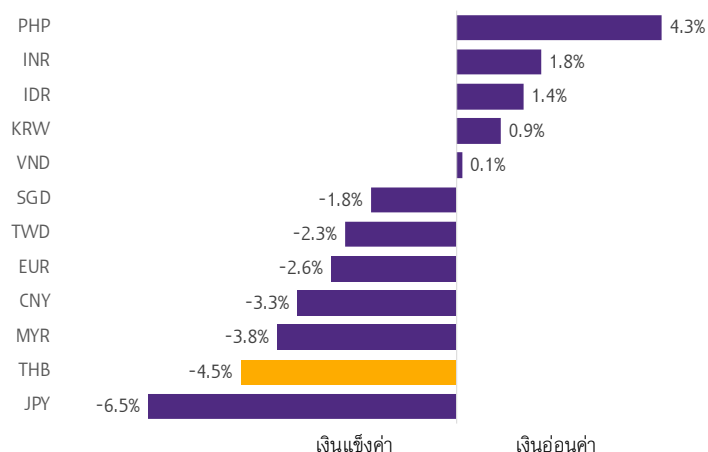
หน่วย: บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ CEIC

รูปที่ 17: เงินบาทแข็งค่ามากกว่าสกุลอื่นในภูมิภาค จากปัจจัยทางเสถียรภาพต่างประเทศที่เข้มแข็ง
การเคลื่อนไหวของสกุลเงินหลักและเอเชีย

หน่วย: %YTD, 22 มีนาคม 2018

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ CEIC

ค่าเงินบาทยังมีทิศทางแข็งค่าในช่วงไตรมาสแรกปี 2018 โดยปิดตลาด ณ วันที่ 22 มีนาคม 2018 อยู่ที่ 31.18 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ แข็งค่าขึ้น 4.5% จากต้นปี โดยการแข็งค่าของเงินบาทเทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ ในปีนี้ เป็นการแข็งค่ามากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสกุลอื่น ๆ ในภูมิภาค (รูปที่ 17)

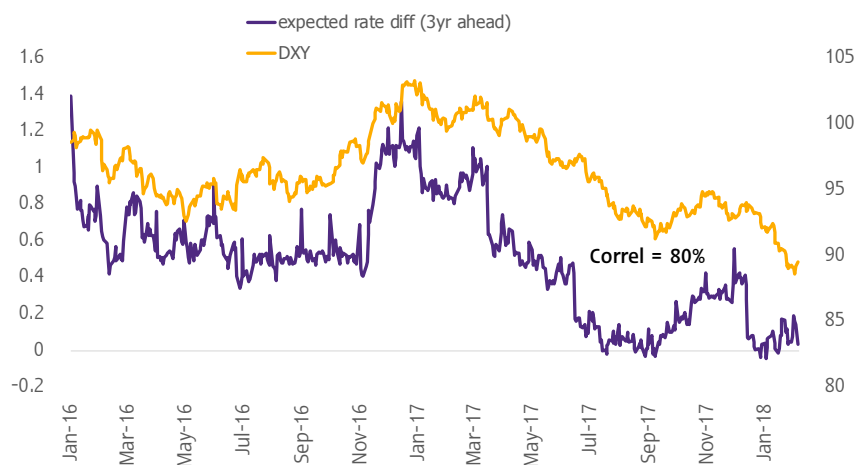
เงินบาทที่แข็งค่าขึ้นมากในช่วงที่ผ่านมา ส่วนหนึ่งเกิดจากดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ อ่อนค่าลงมาก นับตั้งแต่ต้นปี 2017 ถึง 22 มีนาคม 2018 ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ อ่อนค่าลง 12.5% แม้ว่า Fed จะมีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างต่อเนื่อง โดยอีโอซีตั้งข้อสังเกตว่าการอ่อนค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นผลจาก 1) ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัวสอดคล้องกันในหลายภูมิภาค เป็นเหตุให้เม็ดเงินลงทุนยังคงไหลเข้าสู่ภูมิภาคอื่นที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าสหรัฐฯ เช่น กลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ 2) นักลงทุนเชื่อว่าการเติบโตของประเทศเศรษฐกิจหลักอื่นจะเร่งตัวขึ้นในระยะข้างหน้า จึงปรับมุมมองต่อการดำเนินนโยบายทางการเงินให้มีแนวโน้มเข้มงวดขึ้นกว่าที่เคยคาดไว้ในช่วงที่ผ่านมา¹⁷ ทำให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ อ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับค่าเงินสกุลหลักอื่นๆ และ 3) สถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมืองของสหรัฐฯ ที่มีความผันผวนสูงในปี 2017 ประกอบกับความกังวลในเรื่องการขาดดุลแฝด (twin deficit) ส่งผลให้ความเชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจและการดำเนินนโยบายลดลง จากปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้น จึงทำให้สกุลเงินภูมิภาคส่วนใหญ่รวมถึงเงินบาทปรับแข็งค่าขึ้น

รูปที่ 18: ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนค่าลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการปรับคาดการณ์ของนักลงทุนต่ออัตราดอกเบี้ยนโยบายในอนาคต

ส่วนต่างของการปรับคาดการณ์อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และดัชนีค่าเงินดอลลาร์ สหรัฐฯ

หน่วย: %

*คาดการณ์อัตราดอกเบี้ยนโยบายที่นักลงทุนมองว่าจะเปลี่ยนไป คำนวณจากส่วนต่างระหว่าง forward rate ของดอกเบี้ยนโยบาย (3 ปี ข้างหน้า) และดอกเบี้ยนโยบายในปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบส่วนต่างของมุมมองระหว่าง สหรัฐฯ และยุโรป

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Bloomberg

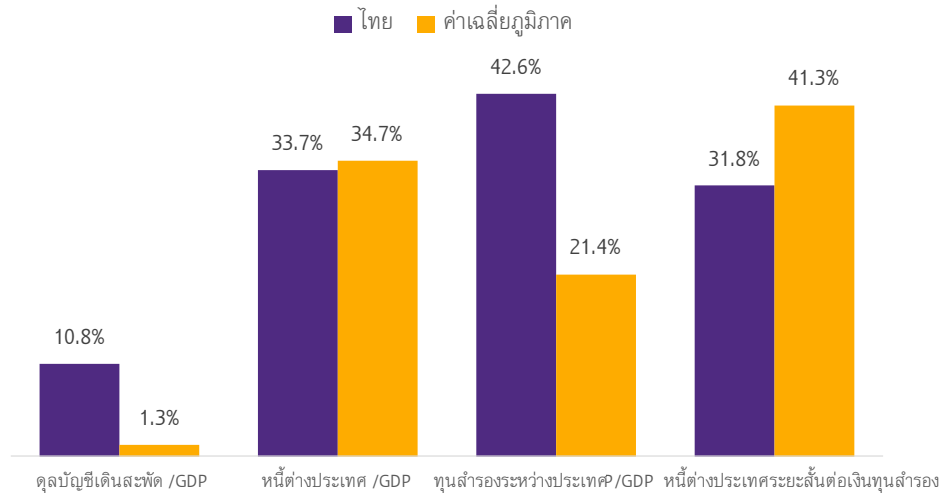
นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยภายในประเทศ ที่ทำให้ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นในอัตราที่สูงกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค กล่าวคือ 1) มูลค่าการส่งออกไทยที่ขยายตัวขึ้นมากในปี 2017 เป็นผลให้มีความต้องการเงินบาทจากกลุ่มผู้ส่งออกในระดับสูง และ 2) ปัจจัยทางเสถียรภาพต่างประเทศของไทยที่แข็งแกร่งกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค กล่าวคือ ดุลบัญชีเดินสะพัดเทียบกับ GDP ที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ตลอดจนเงินทุนสำรองระหว่างประเทศที่เข้มแข็งโดยเฉพาะเทียบกับหนี้ต่างประเทศระยะสั้น (รูปที่ 18) จึงทำให้เงินบาทถูกมองเป็นสกุลเงินที่มีความเสี่ยงต่ำในกลุ่มประเทศภูมิภาคนี้ (regional safe haven currency) ค่าเงินบาทจึงมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นมากกว่าในเวลาที่มีความเชื่อมั่นของนักลงทุนอยู่ในระดับสูง หรืออ่อนค่าลงน้อยกว่าในเวลาที่นักลงทุนสูญเสียความมั่นใจในการลงทุนในภูมิภาค

54 ¹⁷ มุมมองของนักลงทุนสะท้อนจาก forward rate ของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นที่เปลี่ยนไป เช่น ในกรณีของยุโรป พบว่า forward rate ปรับสูงขึ้น ขณะที่ forward rate ของสหรัฐฯ ทรงตัว จึงแปลได้ว่า นักลงทุนคาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินยุโรปมากกว่าในสหรัฐฯ

รูปที่ 19: เสถียรภาพการเงินระหว่างประเทศของไทยยังคงดีกว่าประเทศข้างเคียง

เสถียรภาพการเงินระหว่างประเทศของไทย เทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค

หน่วย: %ต่อ GDP

หมายเหตุ: ภูมิภาคประกอบด้วย อินเดีย อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2017)

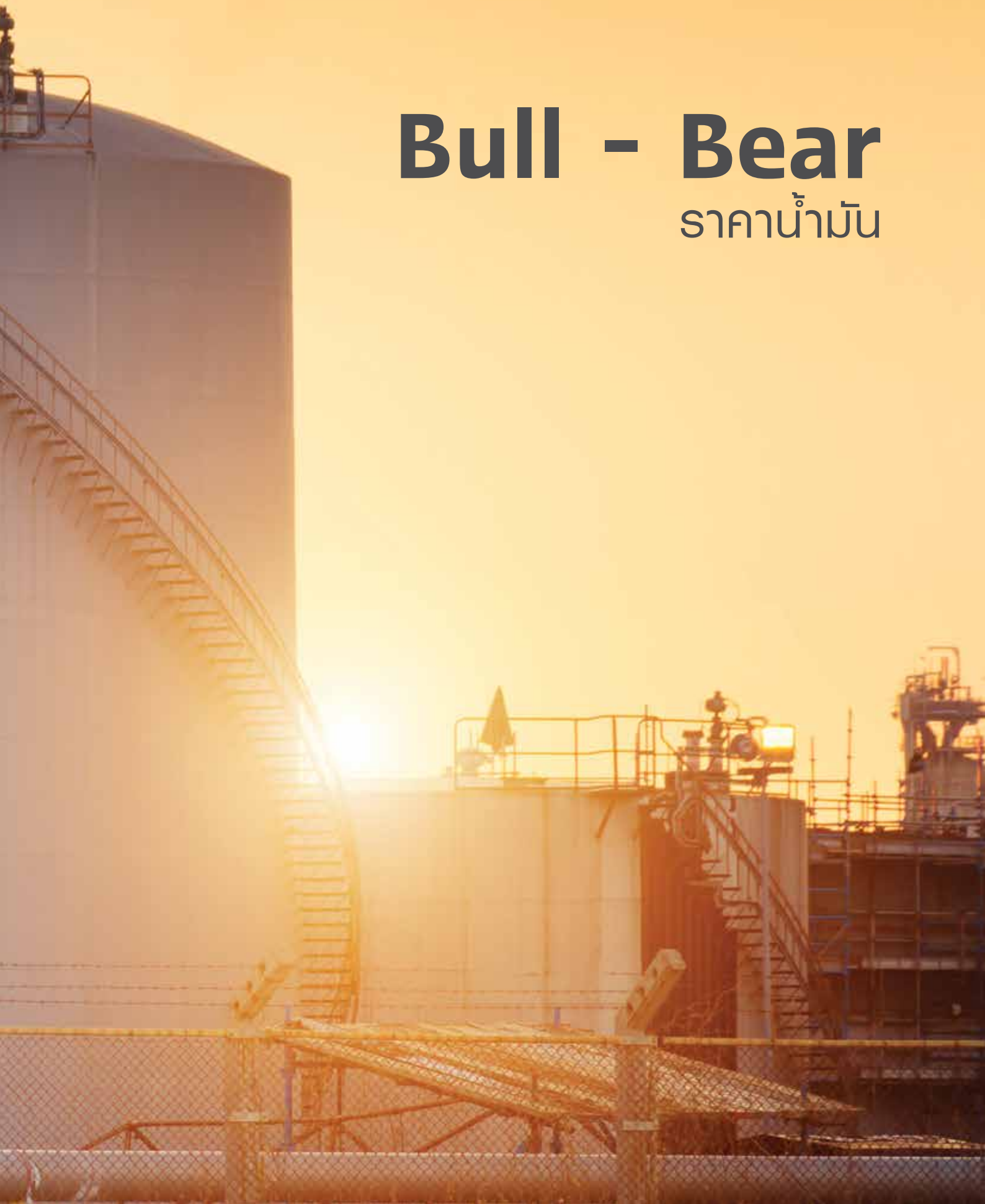
ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ CEIC และ Bloomberg

เงินบาทอาจแข็งค่าเพิ่มเติมได้จากแนวโน้มการไหลเข้าของเงินทุนเคลื่อนย้ายสู่กลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่รวมถึงไทยที่มีแนวโน้มขยายตัวได้ดีต่อเนื่อง รวมถึงดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่น่าจะยังคงอ่อนค่าอยู่ โดยอีไอเอ็มมองว่า ค่าเงินบาทมีปัจจัยสนับสนุนจาก 1) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกที่คาดว่าจะโตต่อเนื่อง ประกอบกับมุมมองและความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ ทำให้การลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่มประเทศเหล่านี้จะยังมีต่อไป 2) การค้าโลกที่ขยายตัวนั้น จะส่งผลดีต่อกลุ่มประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์ รวมถึงกลุ่มประเทศเอเซียมากกว่า ทำให้สกุลเงินภูมิภาคมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นเทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ และ 3) แนวโน้มการปรับนโยบายการเงินเข้าสู่ภาวะปกติ (policy normalization) ของประเทศเศรษฐกิจหลักอื่น เช่น กลุ่มประเทศยุโรป ซึ่งอาจเข้มข้น (hawkish) กว่าที่คาดไว้เดิม จึงทำให้สกุลเงินแข็งค่าขึ้นมากกว่าดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับปัจจัยภายในประเทศที่ทำให้เงินบาทแข็งค่าต่อไปได้ คือ การส่งออกและท่องเที่ยวที่คาดว่าจะขยายตัวได้ดี ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดยังคงอยู่ในระดับสูงแม้อาจลดลงบ้างตามการเร่งตัวของมูลค่าการนำเข้าตามราคาน้ำมันและการฟื้นตัวของการลงทุน ด้วยเหตุนี้ อีไอเอ็มจึงมองว่า ณ สิ้นปี 2018 ค่าเงินบาทอาจแข็งค่าขึ้นได้อีกเล็กน้อย อยู่ที่ราว 30-31 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

จับตามองดุลบัญชีเดินสะพัดและเงินทุนเคลื่อนย้าย ซึ่งอาจทำให้เงินบาทผันผวนไปจากที่ประเมินได้ เงินบาทอาจผันผวนกว่าที่ประเมินในช่วงต้น โดยปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญยังคงเป็นมูลค่าการส่งออกไทย และแนวโน้มการลงทุนจากทั้งภาครัฐและเอกชน เพราะจะมีผลต่อปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าทุน โดยปัจจัยทั้งหมดนี้จะส่งผลต่อขนาดของดุลบัญชีเดินสะพัดและความต้องการถือเงินบาท ส่วนความเสี่ยงต่อเงินทุนเคลื่อนย้ายนั้น มาจากการปรับนโยบายทางการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลัก กล่าวคือ หากมีการขึ้นอัตราดอกเบี้ยอย่างรวดเร็วหรือมากกว่าที่ตลาดคาดไปมาก ก็อาจส่งผลให้นักลงทุนเกิดความวิตก (market panic) เงินทุนเคลื่อนย้ายจึงอาจไหลออกจากกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่อย่างรวดเร็ว ดังเช่น เหตุการณ์เมื่อช่วงกลางปี 2013 (taper tantrum) หรือการปรับราคาทางเทคนิคของราคาสินทรัพย์เสี่ยงในช่วงสิ้นของเดือนกุมภาพันธ์ปี 2018 ซึ่งส่งผลให้ค่าเงินสกุลเอเชียอ่อนค่าลงได้

Bull - Bear

ราคาน้ำมัน

Bull-Bear ราคาน้ำมัน

ราคาน้ำมัน (USD/บาร์เรล) (ค่าเฉลี่ย)	2017					2018F							2019F
	Q1	Q2	Q3	Q4	เฉลี่ย	Q1F	Q2F	Q3F	Q4F	เฉลี่ย	สูงสุด*	ต่ำสุด*	เฉลี่ย
ราคาน้ำมันดิบ WTI	52	48	48	55	51	62	61	59	58	60	70	58	56
ราคาน้ำมันดิบ Brent	54	50	52	61	54	66	65	63	62	64	78	62	60

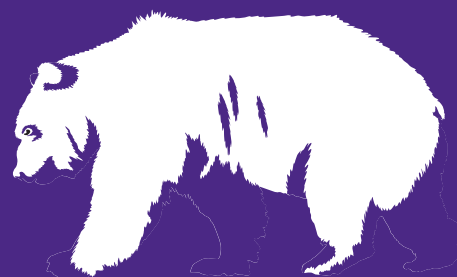
*ข้อมูลจาก Leading global houses (ณ 14 กุมภาพันธ์ 2018)
ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC

BULLS:

- ซาอุดีอาระเบียจะลดปริมาณการผลิตน้ำมันดิบลงอีก 1 แสนบาร์เรลต่อวัน จากที่มีโควตาการผลิตอยู่ราว 10 ล้านบาร์เรลต่อวัน ตามที่ได้ตกลงไว้กับสมาชิก OPEC ในการลดปริมาณการผลิตน้ำมันตั้งแต่เดือนมกราคม 2017 และจะรักษาระดับการส่งออกน้ำมันให้อยู่ต่ำกว่า 7 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพื่อลดอุปทานน้ำมันส่วนเกินในตลาดโลกให้เข้าสู่สมดุล จะเป็นปัจจัยหนุนราคาน้ำมันให้ปรับสูงขึ้น
- รัสเซียและจีนมีแผนลงทุนหุ้น IPO ของ Saudi Aramco บริษัทน้ำมันแห่งชาติของซาอุดีอาระเบียที่เตรียมจะเสนอขายหุ้นช่วงครึ่งปีหลังของปี 2018 ในสัดส่วน 5% ของมูลค่าบริษัท คิดเป็นเงินราว 1 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะเป็นปัจจัยทางจิตวิทยาที่จะส่งผลทางบวกต่อราคาน้ำมัน ทั้งนี้ นอกเหนือจากซาอุดีอาระเบีย จะพยายามผลักดันให้ราคาน้ำมันสูงขึ้นเพื่อเป็นผลดีต่อราคาหุ้น ของ Saudi Aramco แล้วนักลงทุนจะมีความเชื่อมั่นต่อการลงทุนในโครงการน้ำมันต่างๆ และราคาน้ำมันที่คาดว่าจะเติบโตต่อเนื่อง
- การประชุมของกลุ่ม OPEC ในเดือนมิถุนายนนี้ ที่กรุงเวียนนา ออสเตรีย คาดว่าจะมีการตกลงขยายระยะเวลาลดปริมาณการผลิตน้ำมันดิบออกไปจนถึงครึ่งปีแรกของปี 2019 โดยประเทศที่สนับสนุนข้อตกลงนี้ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ รวมถึงรัสเซีย ที่เป็นประเทศกลุ่ม Non-OPEC รายใหญ่ที่ได้เข้าร่วมข้อตกลงลดปริมาณการผลิตน้ำมันกับกลุ่ม OPEC

BEARS:

- อุปทานน้ำมันดิบโลกในไตรมาส 2 ปี 2018 ที่ยังคงล้นตลาดอยู่ราว 5.5 แสนบาร์เรลต่อวัน จะเป็นปัจจัยลบต่อราคาน้ำมันดิบ ทั้งนี้ สำนักงานสารสนเทศด้านพลังงานของสหรัฐฯ (EIA) ประเมินอุปทานน้ำมันดิบจะปรับระดับสูงขึ้นในไตรมาส 2 มาอยู่ที่ 100.1 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในขณะที่อุปสงค์มีอยู่ราว 99.5 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งอุปทานน้ำมันที่คาดว่าจะมีอัตราการเติบโตมากที่สุด มาจากผู้ผลิตในสหรัฐฯ ที่จะขุดเจาะน้ำมันทั้ง conventional oil และ shale oil ออกมาราว 17.1 ล้านบาร์เรลต่อวัน ขยายตัวถึง 12%YOY
- แท่นขุดเจาะน้ำมันในสหรัฐฯ เดือนกุมภาพันธ์ 2018 เพิ่มขึ้นเป็น 791 แท่น สูงที่สุดตั้งแต่เดือนเมษายน 2015 เป็นตัวชี้วัดสะท้อนถึงแนวโน้มการผลิตน้ำมันในสหรัฐฯ ที่จะขยายตัวสูงขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ แท่นขุดเจาะเกินกว่าครึ่งตั้งอยู่ในแหล่ง Permian ซึ่งคาดว่าจะมีการผลิตน้ำมันในแหล่งนี้สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ถึง 2.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน คิดเป็นสัดส่วน 30% ของการผลิตน้ำมันทั้งหมดในสหรัฐฯ ทั้งนี้ การที่แหล่ง Permian มีแท่นขุดเจาะจำนวนมาก แต่ผลิตน้ำมันออกมาได้เพียง 30% เนื่องจากผลผลิตจากการขุดเจาะ (Drilling Productivity) ของแหล่ง Permian อยู่ในระดับต่ำ ราว 500 บาร์เรลต่อวันต่อแท่น เทียบกับแหล่งอื่นๆ อย่าง Bakken หรือ Eagle Ford ที่อยู่ในระดับสูงถึงเกือบ 1,400 บาร์เรลต่อวันต่อแท่น

มุมมอง EIC: BEAR

ราคาน้ำมันดิบในไตรมาส 2 ปี 2018 มีแนวโน้มทรงตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เนื่องจากอุปทานน้ำมันดิบยังคงล้นตลาดอยู่ และยังได้รับปัจจัยกดดันจากผู้ผลิต shale oil ในแหล่งสำคัญของสหรัฐฯ ที่เพิ่มแท่นขุดเจาะ และผลิตน้ำมันดิบออกมาสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ อย่างไรก็ตาม ต้องจับตาการประชุมของ OPEC ในเดือนมิถุนายน หากสามารถบรรลุข้อตกลงเรื่องขยายระยะเวลาลดปริมาณการผลิตน้ำมันออกไปจนถึงปี 2019 จะทำให้น้ำมันปรับระดับสูงขึ้นรับข่าวนี้

In Focus

อีคอมเมิร์ซ: โอกาสใหม่ของ ธุรกิจไทยใน CLMV

การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและโซเชียลมีเดียที่เติบโตอย่างรวดเร็วในกลุ่มประเทศ CLMV เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาช่องทางการค้าใหม่อย่าง “อีคอมเมิร์ซ” ปัจจุบัน ตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV ยังมีขนาดเล็ก แต่มีแนวโน้มขยายตัวได้ดีจากการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในเวียดนามที่มีการพัฒนานำหน้าประเทศอื่นๆ ทั้งยังมีตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่ ตลาดอีคอมเมิร์ซใน CLMV จึงเป็นอีกหนึ่งโอกาสทางธุรกิจที่น่าจับตามองสำหรับผู้ประกอบการไทย

อีคอมเมิร์ซ

โอกาสใหม่ของธุรกิจไทย
ใน CLMV

ภาพรวมตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV

ไทย

7.3 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

2 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

14%YOY

แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ CLMV จะมีขนาดเล็ก
แต่มีแนวโน้มเติบโตสูง จากการเข้าถึง
อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้น

จีน

ครองตำแหน่งตลาดอีคอมเมิร์ซ
ที่ใหญ่ที่สุดในโลกในปี 2016

1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

49%YOY

เวียดนาม

6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

23%YOY

ตลาดอีคอมเมิร์ซเวียดนาม
มีความพร้อมมากที่สุดใน CLMV
ด้วยตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่
และนโยบายสนับสนุนของรัฐบาล

จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
(% ของประชากรทั้งประเทศ)

มูลค่าตลาดอีคอมเมิร์ซ

มูลค่าตลาดอีคอมเมิร์ซแบบ B2C

การขยายตัวของตลาดอีคอมเมิร์ซ

*ข้อมูลปี 2016

ทำความเข้าใจตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV

Facebook เป็นช่องทาง
อีคอมเมิร์ซที่นิยมใน CLMV จำนวน
ผู้ใช้ Facebook ใน CLMV มีสัดส่วน
สูงถึง 80-90% ของผู้ใช้งาน
อินเทอร์เน็ตทั้งหมด

ลูกค้าชาว CLMV เลือกใช้วิธี
ชำระเงินที่ปลายทาง
มากที่สุด
(91% ในเวียดนาม)

ความท้าทายของการ
ทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซ
ใน CLMV

คนยังไม่นิยมใช้การ
ชำระเงินออนไลน์

การพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐานด้านคมนาคม
ยังไม่ครอบคลุมทั้ง
ประเทศ

สินค้ายอดนิยมบน
ตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV

สินค้าแฟชั่น

สินค้าสุขภาพ
และความงาม

สินค้าอิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ World Bank, ETDA, eShopWorld, Kim Cohe (2017) และเว็บไซต์อีคอมเมิร์ซในกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม

1. ทำความรู้จักกับตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV¹⁸

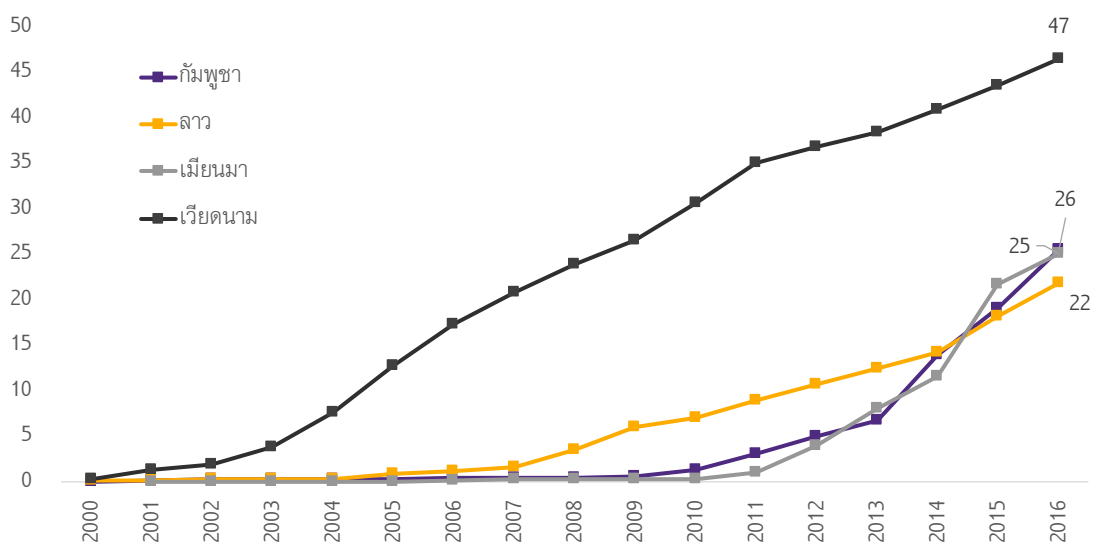
ในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ตลาดอีคอมเมิร์ซขยายตัวอย่างรวดเร็วทั่วโลก ทำให้ในปี 2017 การซื้อขายสินค้าผ่านช่องทางอีคอมเมิร์ซมีมูลค่าสูงถึง 2.3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 23%YOY และคิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 3 ของยอดขายปลีกทั้งหมดของโลก¹⁹ โดยจีนครองตำแหน่งตลาดอีคอมเมิร์ซที่ใหญ่ที่สุดด้วยมูลค่าราว 1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2016 ทั้งห้าอันดับที่ 2 อย่างสหรัฐฯ และอันดับที่ 3 สหราชอาณาจักร ที่มีมูลค่าตลาดอีคอมเมิร์ซ 4 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ²⁰ ส่วนในไทยตลาดอีคอมเมิร์ซมีมูลค่ารวม 7.3 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมีอัตราการเติบโต 14%YOY²¹

สำหรับกลุ่มประเทศ CLMV แม้ตลาดอีคอมเมิร์ซจะยังมีขนาดเล็ก แต่ก็มีแนวโน้มการเติบโตสูงโดยเฉพาะในเวียดนาม จากรายงานของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แห่งประเทศไทย (ETDA) มูลค่าตลาดอีคอมเมิร์ซแบบ B2C (business-to-consumer) ในเวียดนามปี 2016 ขยายตัวสูงถึง 37%YOY คิดเป็นมูลค่ารวม 5.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามหลังประเทศไทยซึ่งมีมูลค่าอีคอมเมิร์ซแบบ B2C อยู่ที่ราว 2 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อีคอมเมิร์ซในกลุ่มประเทศ CLMV มีแนวโน้มการเติบโตที่รวดเร็ว โดยจากสถิติของธนาคารโลก อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในกลุ่มประเทศ CLMV กำลังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นำโดยเวียดนามซึ่งมีผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 47% ของประชากรทั้งประเทศในปี 2016 ใกล้เคียงกับสัดส่วนเฉลี่ยของกลุ่มประเทศอาเซียนซึ่งอยู่ที่ราว 48%²² ในขณะที่ประเทศกัมพูชา ลาว และเมียนมา มีสัดส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ที่ประมาณ 24% ซึ่งแม้ว่าตัวเลขจะยังไม่สูงมากนักแต่ก็เห็นการเติบโตอย่างก้าวกระโดดเฉลี่ยราว 40% ต่อปีในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (รูปที่ 20)

รูปที่ 20: ตลาดอีคอมเมิร์ซใน CLMV มีแนวโน้มการเติบโตอย่างรวดเร็วตามการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในประเทศ CLMV

หน่วย : % ต่อประชากรทั้งประเทศ

ที่มา: World Bank

¹⁸ CLMV หมายถึง กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม

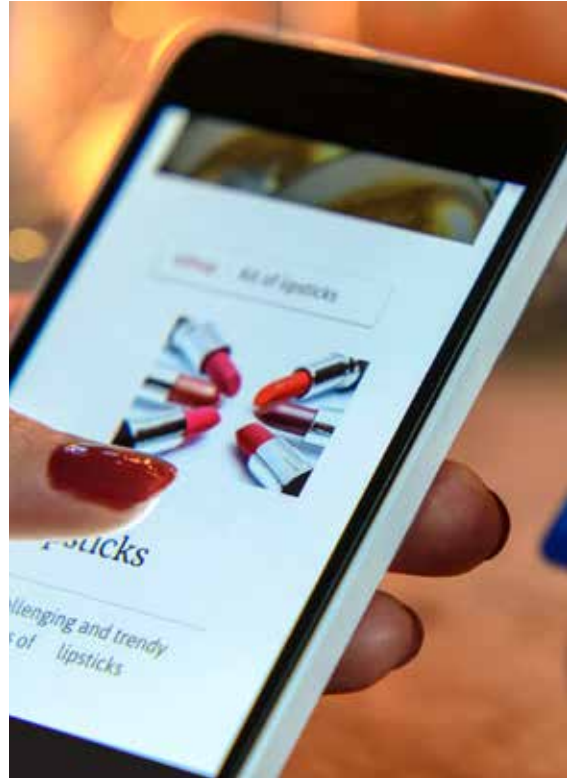
¹⁹ Corey McNair, "Worldwide Retail and Ecommerce Sales: eMarketer's Estimates for 2016-2021", eMarketer, 29 January 2017

²⁰ Kim Cohe, "Global Ecommerce Sales, Trends and Statistics 2016", 18 June 2017

²¹ ETDA, "รายงานผลการสำรวจมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยปี 2017", 27 September 2017

²² การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ World Bank

ศักยภาพการขยายตัวของตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV ทำให้เกิดการพัฒนาแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซในประเทศจำนวนมาก ทั้งที่เป็นการลงทุนโดยธุรกิจท้องถิ่นและจากบริษัทต่างชาติ ตัวอย่างเช่น Lazada ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซต่างชาติเจ้าแรกที่เข้าไปลงทุนในตลาดเวียดนามในปี 2012 ปัจจุบัน Lazada และ Shopee เป็นแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซที่ชาวเวียดนามนิยมใช้ในการซื้อสินค้ามากที่สุด โดยมีจำนวนผู้ใช้ต่อเนื่องสูงถึง 44 ล้านคนและ 25 ล้านคนตามลำดับ รองลงมาคือ Sendo และ Tiki ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มที่พัฒนาโดยนักลงทุนชาวท้องถิ่น สำหรับเมียนมา แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซที่เป็นที่นิยมคือ Shop.com.mm ส่วนในกัมพูชาคือ Shop168 และ MAIO Mall รัฐบาลลาวเองก็มีความพยายามที่จะสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ของประเทศผ่านอีคอมเมิร์ซ โดยได้พัฒนาเว็บไซต์ Plaosme.com เป็นตัวกลางช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs ชาวลาวสามารถเข้าถึงตลาดทั่วโลกได้ (รูปที่ 21) ทั้งนี้ ประโยชน์ที่ผู้ประกอบการจะได้รับจากการเข้าร่วมแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซคือฟังก์ชันการใช้งานต่างๆ เช่น หน้าร้านสำเร็จรูป บริการชำระเงินออนไลน์ และบริการจัดส่งสินค้า เป็นต้น

รูปที่ 21: ตัวอย่างแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซในประเทศ CLMV

 กัมพูชา	Shop168 117,237 คน MAIO Mall 69,283 คน Glad Market 6,219 คน
 ลาว	Plaosme 117,237 คน 118 ร้านค้า 413 สินค้า
 เมียนมา	Shop.com.mm 460,000 คน 10 ล้านคน ZawGyi Mart 287,037 คน Omyanmar 72,801 คน
 เวียดนาม	Lazada > 500,000 สินค้า 44 ล้านคน 22 ล้านคน Shopee 25 ล้านคน 8 ล้านคน Sendo 24 ล้านคน 2 ล้านคน Tiki 21 ล้านคน 2 ล้านคน

 จำนวนร้านค้าในแพลตฟอร์ม

 จำนวนสินค้าในแพลตฟอร์ม

 จำนวนผู้ติดตาม Facebook Page ของแพลตฟอร์ม
(ตัวเลขสำรวจ ณ วันที่ 12 มีนาคม 2018)

 จำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ของแพลตฟอร์ม
(ตัวเลขสำรวจ ณ เดือนกรกฎาคม 2018)

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ ecommerceIQ, SimilarWeb, เว็บไซต์และ Facebook Page ของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซใน CLMV

Facebook เป็นอีกช่องทางการขายและการทำการตลาดที่นิยมใน CLMV Facebook เป็นแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียที่คนนิยมใช้มากที่สุด ใน CLMV โดยมีสัดส่วนสูงถึง 80-90% ของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทั้งหมด จากสถิติของ Internet World Stats ในปี 2017 จำนวนผู้ใช้งาน Facebook ใน CLMV มีทั้งหมด 80.5 ล้านบัญชี คิดเป็น 46% ของประชากรทั้งหมด ในขณะที่ไทยมีจำนวนผู้ใช้งาน Facebook 57 ล้านบัญชี (รูปที่ 22) ซึ่งนอกจากจะเป็นช่องทางสำหรับติดต่อสื่อสารกันแล้ว Facebook ยังสามารถเป็นช่องทางการขายสินค้าออนไลน์ที่นิยมใน CLMV โดยร้านค้าสามารถสร้าง Facebook Page และใช้ฟังก์ชัน Facebook Ads เพื่อสร้างโฆษณาให้เพจของร้าน ปัจจุบัน ร้านค้าบน Facebook ในเวียดนามมีจำนวนมากกว่า 1 ล้านราย²³ นอกจากนี้ Facebook ยังเป็นช่องทางทำการตลาดออนไลน์ที่ได้ผลดี เพราะสามารถเข้าถึงกลุ่มคนได้เป็นจำนวนมาก และชาว CLMV โดยเฉพาะชาวเวียดนามยังใช้เวลาต่อวันกับโซเชียลมีเดียค่อนข้างสูงคืออยู่ที่ 2.37 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งสูงกว่าชาวจีนที่ใช้เวลากับโซเชียลมีเดียเฉลี่ย 2 ชั่วโมงต่อวัน²⁴

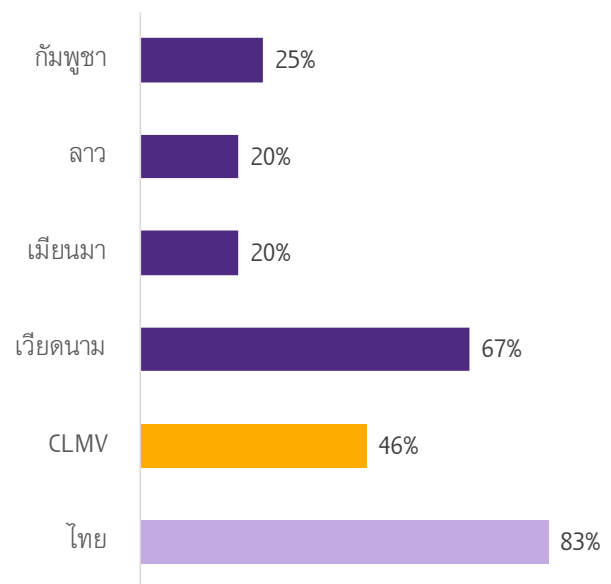
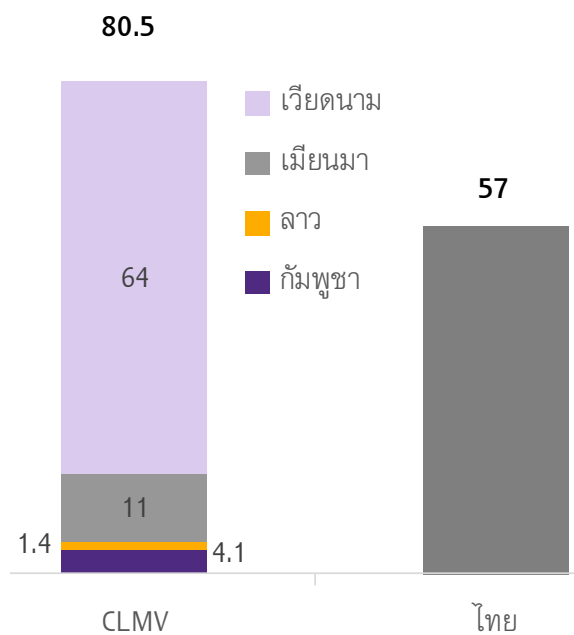
รูปที่ 22: Facebook เป็นแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียที่ชาว CLMV นิยมใช้มากที่สุด

จำนวนผู้ใช้งาน Facebook ในไทยและ CLMV

สัดส่วนผู้ใช้งาน Facebook ในไทยและ CLMV

หน่วย : ล้านคน

หน่วย : % ต่อประชากรทั้งหมด

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Internet World Stats (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2017) และ CIA Factbook

นอกจากนี้ การจ้างเน็ตไอดอลหรืออินฟลูเอนเซอร์เพื่อรีวิวสินค้าก็เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการทำการตลาดออนไลน์ใน CLMV จากรายงานของ emarketer.com ชาวเวียดนามส่วนใหญ่ติดตามอินฟลูเอนเซอร์ผ่าน Facebook และ Youtube โดย Facebook Page ของคนดังชาวเวียดนามที่มีผู้ติดตามมากที่สุดมีตัวเลขผู้ติดตามอยู่ที่ 11 ล้านคน ใกล้เคียงกับ Facebook Page ของคนดังในไทยซึ่งมีตัวเลขผู้ติดตามสูงสุดอยู่ที่ 12.7 ล้านคน²⁵ การตลาดผ่านอินฟลูเอนเซอร์ถือเป็นวิธีที่ได้ผลดีในเวียดนาม เนื่องจากเน็ตไอดอลมีส่วนร่วมกับอินฟลูเอนเซอร์ผ่าน Facebook ค่อนข้างสูง โดย 60% ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตชาวเวียดนามตอบว่าเคยกดไลค์ให้กับ Facebook Page ของอินฟลูเอนเซอร์ และ 45% ตอบว่าเคยเขียนคอมเมนต์ให้อินฟลูเอนเซอร์ที่ตัวเองติดตามอยู่²⁷

²³ Fintechnews Singapore, "Amazon Comes To Vietnam", Fintechnews.sg, 26 November 2016

²⁴ Kemp, "Digital in 2018: World's internet users pass the 4 billion mark", We Are Social, 30 January 2018

²⁵ อ้างอิงจากข้อมูลของ Socialbakers ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษาด้านการตลาดผ่านโซเชียลมีเดีย สำหรับตัวเลขผู้ติดตาม Facebook page เป็นตัวเลข ณ วันที่ 9 มีนาคม 2018

²⁶ เน็ตไอดอล หรือ Netizen มาจาก Internet และ Citizen ผสมกัน ซึ่งหมายถึงพลเมืองชาวเน็ต

²⁷ eMarketer, "Influencers Gain Favor with Vietnam's Internet Users", 29 August 2016

2. เกร็ดความรู้ตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV

การเติบโตของตลาดอีคอมเมิร์ซใน CLMV จะเป็นโอกาสทางธุรกิจที่น่าจับตามองสำหรับผู้ประกอบการไทย ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจในตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV จึงเป็นสิ่งสำคัญหากต้องการคว้าโอกาสทางธุรกิจในสมรภูมินี้ โดยอีไอซีมองว่า การทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซใน CLMV มีเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจ 4 หัวข้อ ดังนี้

2.1) กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

อีไอซีมองว่า ชาว CLMV ที่มีศักยภาพเป็นลูกค้าเป้าหมายของผู้ประกอบการไทย คือ กลุ่มวัยรุ่นและวัยเริ่มต้นทำงานที่มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตสูง กลุ่มชนชั้นกลางที่กำลังขึ้น และกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกเข้าถึง ซึ่งนอกจากจะเป็นกลุ่มคนที่มีโอกาสเป็นผู้ซื้อสินค้าผ่านช่องทางอีคอมเมิร์ซแล้ว ยังเป็นกลุ่มประชากรที่มีแนวโน้มการขยายตัวต่อเนื่องในอนาคต

กลุ่มวัยรุ่นและวัยเริ่มต้นทำงานมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างต่อเนื่อง จึงมีโอกาสูงที่จะซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ จากรายงานของ We Are Social และ Hootsuite ซึ่งเป็นบริษัทโฆษณาและการตลาดผ่านโซเชียลมีเดีย พบว่า กลุ่มคนที่มีการใช้ Facebook มากที่สุดในไทยคือคนในช่วงอายุ 18-34 ปี คิดเป็นสัดส่วนราว 60% ของผู้ใช้งาน Facebook ทั้งหมด²⁸ ซึ่งคนกลุ่มนี้ยังเป็นช่วงอายุที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์มากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนราว 2 ใน 3 ของนักช้อปปิ้งออนไลน์ชาวไทยทั้งหมด²⁹ สถิติของไทยบ่งบอกว่ากลุ่มคนที่มีการใช้อินเทอร์เน็ตสูงมีโอกาสูงที่จะซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์มากกว่ากลุ่มอื่นๆ ซึ่งกลุ่มผู้บริโภคสินค้าออนไลน์ใน CLMV มีแนวโน้มจะเดินตามทิศทางของไทยเช่นเดียวกัน โดยในกรณีของเวียดนาม กลุ่มผู้ใช้งาน Facebook ในช่วงอายุ 13-29 ปี มีสัดส่วนสูงถึง 76% ของผู้ใช้งาน Facebook ทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของบริษัทที่ปรึกษาด้านอีคอมเมิร์ซ eShopWorld ที่พบว่า 94% ของคนในช่วงอายุ 16-34 ปี มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตทุกวัน³⁰ นอกจากนี้ ประชากรในช่วงอายุดังกล่าวยังมีสัดส่วนสูงถึง 60% ของประชากรในเวียดนาม³¹

กลุ่มชนชั้นกลางที่กำลังเพิ่มจำนวนขึ้นจะเป็นลูกค้ากลุ่มสำคัญของธุรกิจอีคอมเมิร์ซใน CLMV รายงานของ IE Singapore คาดการณ์ว่าในปี 2030 ประชากรชนชั้นกลางในอาเซียนจะมีจำนวนราว 500 ล้านคน โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจาก 29% ของประชากรทั้งหมดในปี 2010 เป็น 65% ในปี 2030³² สอดคล้องกับกลุ่มชนชั้นกลางใน CLMV ที่จะเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเวียดนามและเวียดนาม จากประมาณการของ Boston Consulting Group จำนวนประชากรชนชั้นกลางของเวียดนามจะเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวจาก 5 ล้านคนในปี 2012 เป็น 10 ล้านคนในปี 2020 ในขณะที่การเพิ่มจำนวนประชากรชนชั้นกลางในเวียดนามจะขยายตัวเร็วที่สุดในภูมิภาคจาก 12 ล้านคนในปี 2012 เป็น 33 ล้านคนในปี 2020³³ หรือคิดเป็นราว 1 ใน

²⁸ Technasia, “the full guide to Southeast Asia’s digital landscape in 2017”, 8 February 2017

²⁹ Kinasih, “Number of Online Shoppers in Thailand to Reach Nearly 14M by 2021”, ecommerceIQ, 9 May 2017

³⁰ eShopWorld, “Vietnam eCommerce insights”, 18 May 2017

³¹ PwC Vietnam, “Doing Business in Vietnam”, July 2017

³² Bharadwaj, Jackson, Rastogi, and Rinne, “Vietnam and Myanmar Southeast Asia’s New Growth Frontier”, Boston Consulting Group, 17 December 2013

³³ Tan, “Outlook 2017: ASEAN Still Beckons”, IE Singapore, 23 February 2017

3 ของประชากรทั้งหมดในเวียดนาม นอกจากนี้ IMF ยังคาดการณ์ไปในทิศทางเดียวกันว่ารายได้ต่อหัวในกลุ่มประเทศ CLMV จะโตต่อเนื่องเฉลี่ยราว 8% ไปจนถึงปี 2020 ดังนั้น กลุ่มชนชั้นกลางใน CLMV จึงมีแนวโน้มเป็นลูกค้ากลุ่มสำคัญสำหรับธุรกิจอีคอมเมิร์ซด้วยจำนวนประชากรและกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มคนที่อาศัยในเมืองซึ่งสามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับอีคอมเมิร์ซจะมีโอกาสในการบริโภคสินค้าออนไลน์เพิ่มขึ้น ในกลุ่มประเทศ CLMV การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมและการสื่อสารกระจุกตัวอยู่แค่เฉพาะในเมืองหลวง เมืองใหญ่ และเมืองท่องเที่ยว ทำให้คนที่อาศัยในเมืองเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์มากกว่าคนที่อาศัยในพื้นที่ชนบท จากรายงานของสถานกงสุลใหญ่ไทย ณ นครโฮจิมินห์ พบว่าปริมาณผู้ซื้อสินค้าผ่านอีคอมเมิร์ซในเวียดนามกว่า 50% อาศัยอยู่ในเมืองใหญ่อย่างนครโฮจิมินห์และฮานอย เทียบกับเมืองรอง เช่น เกิ่นเทอ ดานัง และไฮฟอง ซึ่งมีผู้ใช้งานอีคอมเมิร์ซคิดเป็นสัดส่วนรวมกันเพียง 7% เท่านั้น นอกจากนี้ การขยายตัวของสังคมเมืองยังทำให้ประชากรชาวเมืองใน CLMV เติบโตอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยราว 3% ต่อปีในระหว่างปี 2010-2016³⁴ และยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต โดยจากการคาดการณ์ขององค์การสหประชาชาติ จำนวนประชากรชาวเมืองใน CLMV จะเพิ่มขึ้นเป็น 78 ล้านคนในปี 2030 คิดเป็นสัดส่วน 41% ของประชากรทั้งหมด³⁵

2.2) สินค้ายอดนิยมบนตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV

สินค้ายอดนิยมบนตลาดอีคอมเมิร์ซใน CLMV ได้แก่ สินค้าแฟชั่น ผลิตภัณฑ์เพื่อความงาม และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยทางอีไอซีได้สำรวจจากแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซอันดับต้นๆ ในกลุ่มประเทศ CLMV เช่น MAIO Mall ในกัมพูชา Shop.com.mm ในเมียนมา Lazada และ Shopee ในเวียดนาม จากการสำรวจตลาดอีคอมเมิร์ซเวียดนามในปี 2016 สินค้าขายดี 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) เสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า (64%) 2) อุปกรณ์เทคโนโลยี (56%) 3) เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน (49%)³⁶ ทั้งนี้ สินค้าแฟชั่น ผลิตภัณฑ์เพื่อความงาม และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นสินค้าที่ขายดีบนตลาดอีคอมเมิร์ซไทยเช่นกัน (รูปที่ 23) จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้บริโภคชาว CLMV มีรูปแบบและรสนิยมการบริโภคสินค้าไม่ต่างจากชาวไทยมากนัก นอกจากนี้ สินค้าไทยเองยังได้รับความนิยมใน CLMV เนื่องจากผู้บริโภคชาว CLMV มองว่าสินค้าไทยมีคุณภาพในราคาที่จับต้องได้ ดังนั้น สินค้าอื่นๆ ที่ได้รับความนิยมในตลาดอีคอมเมิร์ซไทย เช่น เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้ในบ้าน ก็มีโอกาสเติบโตได้ในตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV เช่นเดียวกัน

รูปที่ 23: สินค้ายอดนิยมบนตลาดอีคอมเมิร์ซใน CLMV และไทย

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, สถานกงสุลไทย ณ นครโฮจิมินห์, เว็บไซต์อีคอมเมิร์ซในกัมพูชา เมียนมา และเวียดนาม และข้อมูลจากผลสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2017 โดย ETDA (ในวงเล็บคือ % ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด)

³⁴ การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ World Bank

³⁵ การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลรายงาน World Urbanization Prospects 2014 โดย UN

³⁶ Royal Thai Consulate-General of Ho Chi Minh City, “บทความพิเศษ: การประกอบธุรกิจ E-Commerce ในภาคใต้ของเวียดนาม”, 21 July 2017

2.3) การชำระเงินและการขนส่งสินค้า

การซื้อสินค้าในตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV มีช่องทางการชำระเงินที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการชำระเงินผ่านบัตรเครดิต/บัตรเดบิต อินเทอร์เน็ต/โมบายแบงก์กิ้ง การโอนเงินผ่านธนาคาร หรือการชำระเงินที่ปลายทาง (cash on delivery) โดยแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซส่วนใหญ่จะมีตัวเลือกการชำระเงินหลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น Lazada ในเวียดนาม และ Shop.com.mm ของเมียนมาที่ลูกค้าสามารถชำระเงินผ่านบัตรเครดิตได้ทั้ง Visa และ Master Card รวมถึงการโอนเงินผ่าน ATM และการใช้บัตรจ่ายเงินต่างๆ แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซบางแห่งก็จับมือกับธนาคารในประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องชำระเงินออนไลน์ ตัวอย่างเช่น MAIO Mall ซึ่งร่วมมือกับ Acleda Bank ในกัมพูชา และ Sendo.vn ในเวียดนามที่เปิดให้ชำระเงินออนไลน์ผ่าน Vietcombank กับ VietinBank เป็นต้น

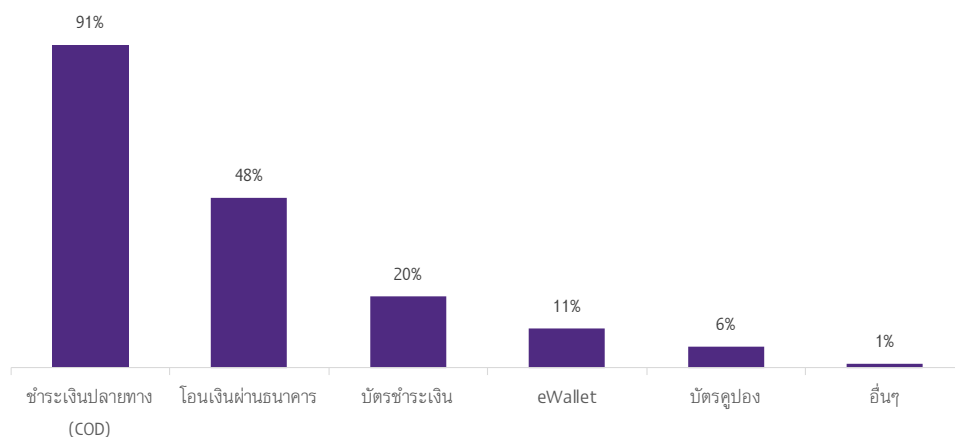

อย่างไรก็ตาม การซื้อสินค้าผ่านอีคอมเมิร์ซเกือบทั้งหมดใน CLMV ใช้วิธีชำระเงินที่ปลายทาง เนื่องจากคนส่วนใหญ่ยังนิยมใช้เงินสด และบริการและเทคโนโลยีทางการเงินอื่นๆ อย่างการใช้บัตรเครดิตและอินเทอร์เน็ต/โมบายแบงก์กิ้งยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก ตัวอย่างเช่น ในเวียดนาม การสำรวจของ eShopWorld³⁷ พบว่า 91% ของผู้บริโภคสินค้าออนไลน์เลือกใช้วิธีชำระเงินที่ปลายทาง รองลงมาคือการโอนเงิน และใช้จ่ายผ่านบัตร (รูปที่ 24) ส่วนในเมียนมา ราว 95% ของประชากรทั้งประเทศยังไม่มีบัญชีธนาคาร³⁸ ทำให้การทำธุรกรรมการเงินผ่านธนาคารไม่เป็นที่นิยม ต่างจากในไทยซึ่งคนส่วนใหญ่เลือกวิธีการชำระเงินผ่านทางออนไลน์ และมีเพียง 15% ที่ใช้บริการเก็บเงินที่ปลายทาง³⁹

รูปที่ 24: แม้จะมีช่องทางการชำระเงินที่หลากหลาย แต่ผู้บริโภคชาวเวียดนามยังนิยมใช้วิธีชำระเงินปลายทางมากที่สุดสำหรับการซื้อสินค้าออนไลน์

ช่องทางการชำระเงินที่นิยมสำหรับการซื้อสินค้าทางออนไลน์ในเวียดนาม ปี 2015

หน่วย: % ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวเวียดนาม

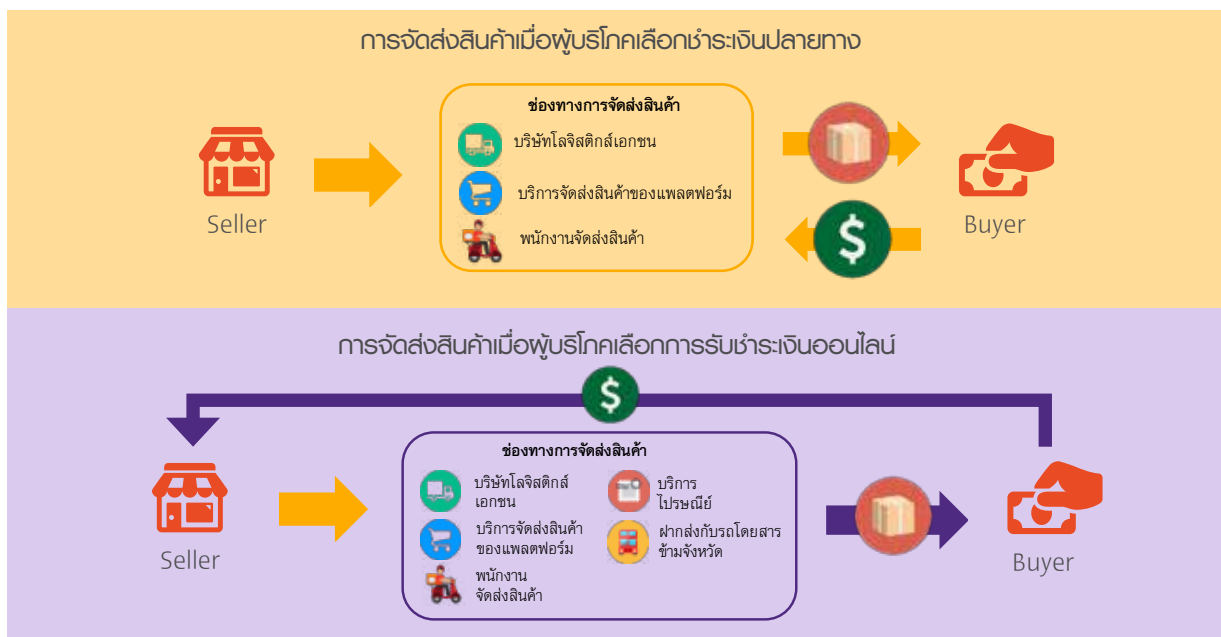
ที่มา: eShopWorld

68 ³⁷ eShopWorld, "Vietnam eCommerce insights", 18 May 2017

³⁸ Win, "The great unbanked", Myanmar Times, 26 May 2014

³⁹ eShopWorld, "Thailand eCommerce insights", 18 May 2017

วิธีการจัดส่งสินค้าจะถูกกำหนดโดยการเลือกช่องทางการชำระเงินของผู้ซื้อชาว CLMV ความนิยมในการชำระเงินปลายทางของผู้บริโภคชาว CLMV ส่งผลให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องใช้บริการบริษัทโลจิสติกส์เอกชน และบริการจัดส่งสินค้าของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ หรือจ้างพนักงานขนส่งสินค้าของตนเอง เพื่อให้ตัวแทนในการส่งสินค้าดังกล่าวอำนวยความสะดวกในเรื่องของการรับชำระเงินปลายทาง ในทางกลับกัน หากผู้บริโภคเลือกชำระเงินออนไลน์ด้วยบัตรเครดิต/เครดิต การโอนเงินผ่านธนาคาร หรืออินเทอร์เน็ต/โมบายแบงก์กิ้ง การจัดส่งสินค้าสามารถทำได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็น บริการไปรษณีย์ บริการของบริษัทโลจิสติกส์เอกชน บริการจัดส่งสินค้าของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ และพนักงานขนส่งสินค้าของตนเอง (ตารางแสดงช่องทางการชำระเงินและการจัดส่งสินค้าของแพลตฟอร์มใน CLMV) ในกรณีของลาว ผู้ซื้อสินค้าออนไลน์ในต่างจังหวัดจะต้องโอนเงินผ่านธนาคารเพื่อชำระค่าสินค้า หลังจากนั้น ผู้ประกอบการจึงจัดส่งสินค้าโดยใช้บริการรถโดยสารข้ามจังหวัด และให้ผู้ซื้อรับสินค้าที่ท่ารถโดยสารด้วยตนเอง (อ่านเพิ่มเติมที่ Box: เกร็ดการทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซในลาว)

ตารางแสดงช่องทางการชำระเงินและการจัดส่งสินค้าของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซใน CLMV

ประเทศ	แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ	การชำระเงิน				การจัดส่งสินค้า	
		บัตรเครดิต/บัตรเดบิต	e-wallet	โอนเงินผ่านธนาคาร/อินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้ง	ชำระเงินปลายทาง (COD)	บริการจัดส่งสินค้าของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ	ร้านค้าเลือกส่งเองได้
กัมพูชา	Gladmarket	✗	✗	✗	✗	✗	✗
	MAIO Mall	✓	✓	✗	✓	✓	✓
ลาว	Plaosme	✗	✗	✗	✗	✗	✗
เมียนมา	Shop.com.mm	✓	✓	✗	✓	✓	✗
	Zawgyimart	✗	✓	✗	✗	✓	✗
เวียดนาม	Lazada.vn	✓	✓	✓	✓	✓	✗
	Sendo.vn	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ที่มา: การวิเคราะห์ของ EIC โดยการสำรวจแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซในกลุ่มประเทศ CLMV

BOX

เกร็ดการทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซในลาว

แม้ตลาดอีคอมเมิร์ซในลาวยังมีขนาดเล็ก แต่ก็มีผู้ประกอบการไทยที่เล็งเห็นโอกาสและทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซในลาวแล้ว เพราะระดมการบริโภคของชาวลาวค่อนข้างใกล้เคียงกับชาวไทย ทั้งภาษาที่ใช้เองก็คล้ายคลึงกันมากที่สุด ในบรรดากลุ่มประเทศ CLMV ทางอีอีซีมีโอกาสได้สัมผัสกับผู้ประกอบการไทยที่ได้เข้าไปทำธุรกิจขายเสื้อผ้าผ่านช่องทางอีคอมเมิร์ซในลาว และได้รวบรวมเกร็ดความรู้การทำธุรกิจที่น่าสนใจ ดังนี้

Q: เล่าภาพรวมของธุรกิจคร่าวๆ

A: ธุรกิจของเราคือขายเสื้อผ้าผ่านทาง Facebook ในลาว โดยร่วมทุนกับเพื่อนชาวลาวที่สนใจทำธุรกิจเหมือนกัน

Q: ทำไมถึงเลือกทำธุรกิจนี้ในลาว?

A: ที่มาที่ไปของธุรกิจนี้ คือเรามีคนรู้จักในลาวก็เลยลองเข้าไปสำรวจตลาดเวียงจันทน์ดูว่าจะทำอะไรได้บ้าง สิ่งที่เราเจอคือนักศึกษาและคนทำงานในลาวใส่เสื้อผ้าเป็นเครื่องแบบ แล้วเวลาต้องการเสื้อผ้าตัวใหม่ เขาจะใช้วิธีสั่งตัดเลย ราคาตัวจะแพงกว่าบาท คุณภาพก็ได้ดีมาก ถ้าเป็นคนมีเงินน้อยก็อาจจะเข้ามาซื้อที่กรุงเทพฯ บินไปซื้อที่ฮ่องกงหรือสิงคโปร์ หรือไม่ก็ข้ามมาฝั่งไทยมาซื้อที่อุดรธานี แล้วพอเรามีคอนเนกชันกับโรงงานผลิตเสื้อผ้าไทย สามารถสั่งผลิตได้ในราคาต้นทุนที่ไม่แพง เราเลยเห็นโอกาสดังนี้แล้วก็เริ่มขายผ่านทาง Facebook ดูก่อนเพื่อลองตลาดปรากฏว่าได้ผลตอบรับค่อนข้างดีเลย

Q: อะไรคือเคล็ดลับความสำเร็จ?

A: เราทำในสิ่งที่คนขายในลาวไม่เคยทำมาก่อน คือที่ลาว ร้านค้าออนไลน์มักไม่มีรายละเอียดสินค้า หรือบางทีก็ไม่เปิดเผยราคาตั้งแต่แรก และรูปภาพตัวสินค้าก็ไม่ชัดเจน แต่สิ่งที่เราทำคือโพสต์ภาพถ่ายตัวสินค้าอย่างดี จ้างนายแบบนางแบบมาถ่ายแบบสินค้า มีรายละเอียดตัวสินค้า แจ้งราคาสินค้าชัดเจนต่างจากร้านค้าออนไลน์อื่นๆ ในลาว แล้วเราก็คุยโต้ตอบข้อซักถาม จากลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งพอสินค้าเราดี บริการดี ลูกค้าพอใจแล้วมาให้รีวิวให้คอมเมนต์ดีๆ ก็ช่วยให้ร้านเราได้รับความเชื่อถือจากลูกค้าชาวลาวคนอื่นๆ มากขึ้น

Q: ใช้วิธีการชำระเงินกับการส่งสินค้าแบบไหน?

A: ลูกค้าลาวเกือบ 100% ใช้วิธีชำระเงินที่ปลายทาง ร้านเราจึงจ้างพนักงานจัดส่งสินค้าและมีบริการส่งฟรีทั่วนครหลวงเวียงจันทน์ สำหรับลูกค้าต่างแคว้นจะใช้วิธีโอนเงิน จากนั้นทางร้านจะส่งสินค้าโดยการฝากไปกับรถโดยสารข้ามจังหวัด แล้วลูกค้ามารับที่ท่ารถด้วยตัวเอง

Q: พาร์ทเนอร์ทางธุรกิจชาวลาวสำคัญแค่ไหน?

A: พาร์ทเนอร์คนท้องถิ่นเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับการทำธุรกิจในประเทศนี้ อย่างพาร์ทเนอร์ของเราก็ช่วยตั้งแต่การติดต่อตอบคำถามลูกค้าซึ่งต้องใช้ภาษาลาว ช่วยเจรจากับเจ้าหน้าที่ด่านศุลกากรตอนที่เราขนส่งสินค้าข้ามชายแดนมาจากไทย รวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้ามาตรวจสอบการทำธุรกิจ ซึ่งถ้าเรามีพาร์ทเนอร์หรือมีคอนเนกชันก็จะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจที่ลาวได้มาก

2.4) ความพร้อมของตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV

เมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่ม CLMV ตลาดอีคอมเมิร์ซเวียดนามมีความพร้อมมากที่สุด และมีจุดแข็งอยู่ที่ตลาดผู้บริโภคสินค้าออนไลน์ขนาดใหญ่ การพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของเวียดนามประกอบกับการลงทุนจากต่างชาติในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งและโทรคมนาคม เทคโนโลยีทางการเงินและแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ ส่งผลให้ตลาดอีคอมเมิร์ซเวียดนามมีการระดับการพัฒนาที่น่าทึ่งมากขึ้น ลาว และเมียนมา แม้จะยังตามหลังไทยอยู่ รัฐบาลเวียดนามเองก็มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาตลาดอีคอมเมิร์ซ โดยได้วางเป้าหมายเพิ่มมูลค่าการซื้อขายสินค้าผ่านช่องทางอีคอมเมิร์ซเป็น 1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเท่ากับ 5% ของมูลค่าค้าปลีกทั้งหมดภายในปี 2020⁴⁰ ทั้งยังจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนธุรกิจอีคอมเมิร์ซในประเทศอย่างจริงจัง ยิ่งไปกว่านั้น ความได้เปรียบและโอกาสในการทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซในเวียดนามอยู่ที่ตลาดผู้บริโภคสินค้าออนไลน์ขนาดใหญ่ถึง 33 ล้านคนในปี 2016 นอกจากนี้ บริษัทที่ปรึกษาด้านอีคอมเมิร์ซ eShopWorld ประเมินว่า จำนวนผู้ใช้บริการอีคอมเมิร์ซในเวียดนามจะเพิ่มขึ้นเป็น 42 ล้านคนในปี 2021⁴¹

อย่างไรก็ตาม เวียดนามยังคงเผชิญข้อจำกัดด้านการชำระเงินและการขนส่งสินค้า เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ใน CLMV ในประเด็นเรื่องการชำระเงินออนไลน์ การขาดความเชื่อมั่นในระบบการชำระเงินออนไลน์ และการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทางการเงิน เช่น บัตรเดบิต/เครดิต และอินเทอร์เน็ต/โมบายแบงก์กิ้งที่ยังอยู่ในระดับต่ำ มีเพียง 15% ของผู้บริโภคสินค้าออนไลน์ชาวเวียดนามที่เลือกใช้วิธีชำระเงินผ่านทางออนไลน์⁴² ในขณะเดียวกัน ปัญหาหลักในการขนส่งสินค้าคือโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมที่ไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ ทำให้การซื้อสินค้าผ่านอีคอมเมิร์ซกระจุกตัวอยู่แค่ในเมืองใหญ่อย่างนครโฮจิมินห์ และฮานอย (ตารางแสดงช่องทางการชำระเงินและการจัดส่งสินค้าของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซใน CLMV) ดังนั้น การใช้บริการบริษัทโลจิสติกส์เอกชนหรือบริการจัดส่งสินค้าของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซจะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ร้านค้าออนไลน์ทั้งในเรื่องการชำระเงินปลายทางและการขนส่งสินค้าถึงมือผู้บริโภค

ตารางแสดงช่องทางการชำระเงินและการจัดส่งสินค้าของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซใน CLMV

ประเทศ	โครงสร้างพื้นฐาน	นโยบายสนับสนุน	ขนาดตลาดอีคอมเมิร์ซ	ระบบการชำระเงินออนไลน์	ระบบโลจิสติกส์
จีน	😊	😊	😊	😊	😊
ไทย	😊	😊	😊	😊	😊
เวียดนาม	😐	😐	😊	😐	😞
CLM	😞	😐	😞	😞	😞

ระดับความพร้อมของตลาดอีคอมเมิร์ซ

😊 ดีมาก 😊 ดี 😐 ปานกลาง 😞 ยังต้องพัฒนา

* CLM หมายถึง ประเทศกัมพูชา ลาว และเมียนมา

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC

72 ⁴⁰ VietNamNet, "VN targets \$10b worth of e-commerce by 2020", 2 November 2016

⁴¹ eShopWorld, "Vietnam eCommerce insights", 18 May 2017

⁴² Royal Thai Consulate-General of Ho Chi Minh City, "บทความพิเศษ: การประกอบธุรกิจ E-Commerce ในภาคใต้ของเวียดนาม", 21 July 2017

3. อนาคตของธุรกิจไทยในตลาดอีคอมเมิร์ซ CLMV

โอกาสในการทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซใน CLMV จะเพิ่มขึ้นในระยะข้างหน้า จากการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนตลาดอีคอมเมิร์ซภายในประเทศ CLMV เอง และความพร้อมของไทยในการเป็นศูนย์กลางอีคอมเมิร์ซและโลจิสติกส์ของภูมิภาค ปัจจุบันตลาดอีคอมเมิร์ซใน CLMV ยังมีขนาดเล็ก ประกอบกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการขนส่ง และการธนาคารต่างๆ ยังกระจุกตัวอยู่ในเมืองใหญ่ ทำให้โอกาสในการทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซจำกัดอยู่แค่ผู้ประกอบการภายในประเทศเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ตลาดอีคอมเมิร์ซใน CLMV มีแนวโน้มที่จะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากการเข้ารุกตลาดของบริษัทอีคอมเมิร์ซรายใหญ่อย่าง Lazada และ Amazon ในเวียดนาม⁴³ และการพัฒนาระบบการชำระเงินออนไลน์ของธุรกิจธนาคารหลายแห่ง เช่น AEON Financial Service จากญี่ปุ่นซึ่งวางแผนเปิดให้บริการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือในกัมพูชาในเดือนเมษายน 2018 นี้⁴⁴ รวมถึงการลงทุนก่อสร้างศูนย์กลางโลจิสติกส์ในเมียนมาของบริษัทสัญชาติเกาหลีใต้ HUBS MK Co., Ltd.⁴⁵ ทั้งนี้ การขยายตัวของอีคอมเมิร์ซ CLMV ควบคู่ไปกับการพัฒนาธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องไม่เพียงเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ แต่จะเป็นปัจจัยสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศ CLMV ด้วยเช่นกัน (อ่านเพิ่มเติมที่ Box: อีคอมเมิร์ซกับการพัฒนาเศรษฐกิจจีน) นอกจากนี้ การลงทุนจาก Alibaba ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC จะช่วยยกระดับไทยเป็นศูนย์กลางอีคอมเมิร์ซและโลจิสติกส์ของภูมิภาค โดยการสร้างศูนย์กระจายสินค้าไปยัง ASEAN การพัฒนาระบบการขนส่งสินค้าและระบบการชำระเงินที่ทันสมัย รวมถึงการเปิดอบรมด้านธุรกิจอีคอมเมิร์ซให้แก่ธุรกิจไทย ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซใน CLMV ของธุรกิจไทยมากขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ คาดว่าการก่อสร้างศูนย์กลางการกระจายสินค้าจะแล้วเสร็จในปี 2019

⁴³ Tu, "Amazon set to wade into Vietnam's fast-flowing e-commerce market", VNExpress, 6 March 2018

⁴⁴ Nikkei Asian Review, "Japanese card issuers ready e-payment services for ASEAN", 19 February 2018

⁴⁵ Thant, "South Korea to build \$98 million logistics hub in Yangon", Myanmar Times, 25 January 2018

BOX

อีคอมเมิร์ซกับการพัฒนาเศรษฐกิจจีน

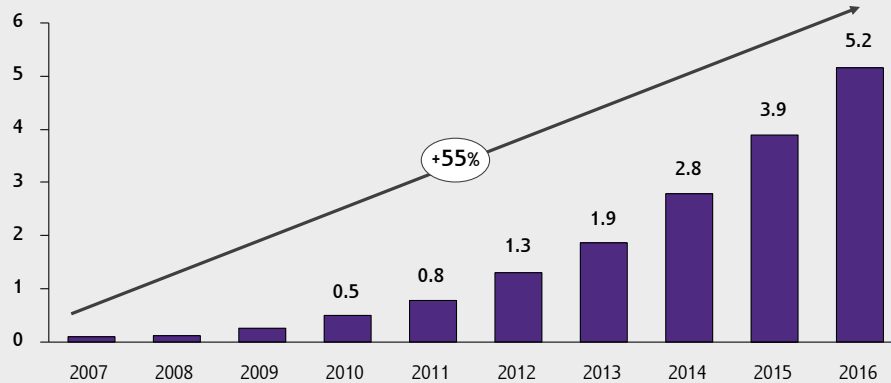
การขยายตัวอย่างรวดเร็วของตลาดอีคอมเมิร์ซมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจจีน โดยอีคอมเมิร์ซมีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในการสนับสนุนการบริโภคภายในประเทศและการส่งออก ซึ่งเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญของจีน นอกจากนี้ ภาครัฐและภาคเอกชนจีนยังได้ยกระดับการบริการด้านการเงินและการขนส่งควบคู่ไปกับการขยายตัวของธุรกิจอีคอมเมิร์ซ ส่งผลให้ในปัจจุบัน จีนเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าในเทคโนโลยีด้านการเงินและโลจิสติกส์แห่งหนึ่งของโลก

สัดส่วนและการขยายตัวของการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นปัจจัยสนับสนุนการบริโภคในประเทศจีนในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ศูนย์วิจัย AliResearch รายงานว่า ในปี 2016 จีนมีผู้บริโภคสินค้าออนไลน์ 467 ล้านคน คิดเป็น 64% ของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทั้งหมด⁴⁶ โดยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มูลค่าการบริโภคสินค้าออนไลน์ในจีนมีอัตราการเติบโตสูงอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยราว 55% ต่อปี (รูปที่ 25) และในปี 2016 ยอดค้าปลีกออนไลน์ขยายตัวอย่างรวดเร็วที่ 26%YOY ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตของยอดค้าปลีกภายในประเทศกว่า 3 เท่า และสัดส่วนของการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ก็เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด จาก 0.6% ในปี 2007 เป็น 16% ในปี 2016 นอกจากนี้ อีคอมเมิร์ซยังมีส่วนช่วยลดข้อจำกัดการเข้าถึงสินค้าในพื้นที่ชนบทของจีนและทำให้ยอดค้าปลีกในพื้นที่ชนบทจีนมีการเติบโตสูงกว่ายอดค้าปลีกในตัวเมืองตั้งแต่ปี 2013 (รูปที่ 26) ดังนั้น การขยายตัวอย่างแข็งแกร่งของการบริโภคผ่านช่องทางอีคอมเมิร์ซจึงเป็นฟันเฟืองหนึ่งที่ทำให้การบริโภคภายในประเทศจีนโตต่อเนื่องเป็นตัวเลขสองหลัก

รูปที่ 25: ยอดค้าปลีกออนไลน์ของจีนขยายตัวเฉลี่ย 55% ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา

ยอดค้าปลีกออนไลน์ของจีน 2007-2016

หน่วย: ล้านล้านหยวน

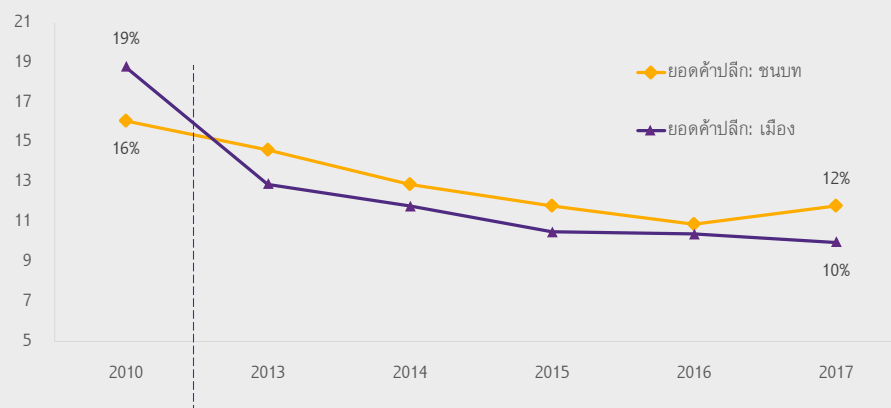

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ AliResearch

รูปที่ 26: ยอดค้าปลีกในพื้นที่ชนบทของจีนเติบโตสูงกว่าในตัวเมืองตั้งแต่ปี 2013

ยอดค้าปลีกในตัวเมืองและในพื้นที่ชนบทของจีน 2010-2017

หน่วย: %YOY

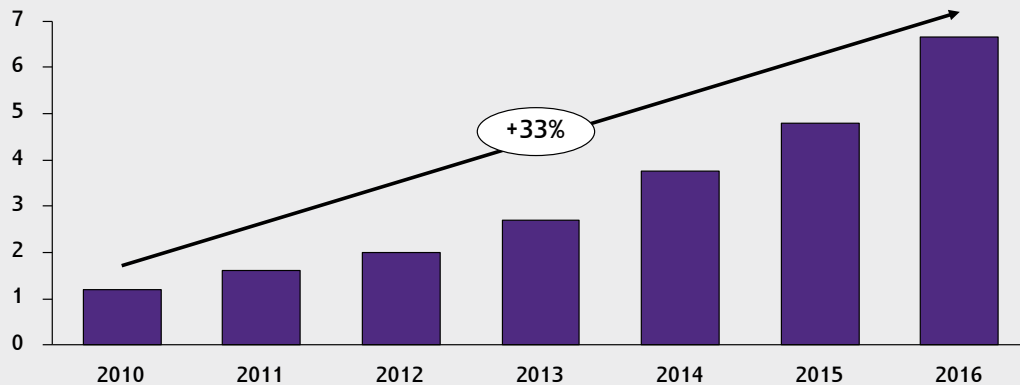
ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ National Bureau of Statistics of China

นอกจากนี้ จีนยังเป็นผู้ส่งออกอันดับ 1 ของโลกตั้งแต่ปี 2009 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับการค้าข้ามพรมแดนผ่านอีคอมเมิร์ซเริ่มมีบทบาทในภาคการส่งออกจีนมากขึ้น ในปี 2010-2016 การค้าข้ามพรมแดนผ่านอีคอมเมิร์ซขยายตัวต่อเนื่องเฉลี่ย 33% (รูปที่ 27) โดยมีสัดส่วนต่อการค้าข้ามพรมแดนทั้งหมดเพิ่มขึ้นจาก 6% ในปี 2010 เป็น 28% ในปี 2016 และศูนย์วิจัย AliResearch คาดว่า ต่อมาในปี 2020 สัดส่วนนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น 38%⁴⁷ แสดงให้เห็นว่าการค้าข้ามพรมแดนผ่านอีคอมเมิร์ซจะเป็นปัจจัยสำคัญขับเคลื่อนการส่งออกจีนและส่งเสริมศักยภาพของจีนในการเป็นผู้ส่งออกสินค้ารายใหญ่ของโลกต่อไปในอนาคต

รูปที่ 27: การค้าข้ามพรมแดนผ่านช่องทางอีคอมเมิร์ซขยายตัวเฉลี่ย 33% ใน 5 ปีที่ผ่านมา

มูลค่าการค้าข้ามพรมแดนผ่านช่องทางอีคอมเมิร์ซและอัตราการเติบโตเฉลี่ย 2010-2016

หน่วย: ล้านล้านหยวน

ที่มา: การวิเคราะห์ของอีไอซีจากข้อมูลของ UNIDO

การชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์และการบริการด้านโลจิสติกส์เป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับการพัฒนาควบคู่ไปกับการขยายตัวของธุรกิจอีคอมเมิร์ซ และเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญสำหรับการทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซในจีน การขาดความเชื่อมั่นในระบบการชำระเงินออนไลน์และระบบขนส่งสินค้าที่ไม่ครอบคลุมทั่วประเทศเป็นอุปสรรคหลักในระยะเริ่มต้นของการพัฒนาอีคอมเมิร์ซจีน ในช่วงปี 2004-2005 ภาคเอกชนของจีนนำโดย Alibaba จึงได้พัฒนาการบริการชำระเงินออนไลน์ที่เชื่อถือได้และระบบการขนส่งสินค้าที่ทันสมัย พร้อมกับการสนับสนุนด้านนโยบายของรัฐบาลในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการสำหรับธุรกิจออนไลน์ การยกระดับการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์และระบบการขนส่งเป็นผลดีต่อทั้งร้านค้าและผู้บริโภคออนไลน์ โดยมูลค่าตลาดอีคอมเมิร์ซเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด จาก 125.7 พันล้านหยวนในปี 2008 เป็น 1.3 ล้านล้านหยวนในปี 2012⁴⁸ หรือเพิ่มขึ้นกว่า 10 เท่า ปัจจุบัน การบริการชำระเงินออนไลน์ของจีนมีความก้าวหน้าอย่างมาก และจีนได้ต่อยอดพัฒนาเทคโนโลยีด้านการเงินให้ครอบคลุมไปถึงการบริการด้านสินเชื่อ การบริหารสินทรัพย์ และการประกันภัย ในขณะที่ระบบโลจิสติกส์ของจีนมีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก โดยจีนได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการให้บริการขนส่งสินค้าเพื่อลดขั้นตอนและลดต้นทุนในการส่งสินค้า

Summary of EIC forecasts

ไตรมาส 2/2018

Key indicators	2017	Unit	Actual				EIC forecast			Consensus
	Share (%)		2016	H1/17	H2/17	2017	H1/18	H2/18	2018	2018
Real GDP growth		% YOY	3.3%	3.7%	4.1%	3.9%	4.0%	4.0%	4.0%	3.9%
Demand-side										
Private consumption	51%	% YOY	3.0%	3.0%	3.4%	3.2%	3.1%	3.1%	3.1%	3.2%
Public consumption	15%	% YOY	2.2%	-0.1%	1.0%	0.5%	4.1%	0.5%	2.3%	
Private investment	18%	% YOY	0.5%	0.9%	2.5%	1.7%	2.4%	4.0%	3.0%	
Public investment	6%	% YOY	9.5%	1.4%	-3.7%	-1.2%	7.8%	15.3%	11.1%	
External sector										
Export of Goods (USD)		% YOY	0.1%	7.3%	12.0%	9.8%	8.0%	2.4%	5.0%	5.6%
Import of Goods (USD)		% YOY	-5.1%	15.0%	13.8%	14.4%	10.7%	7.8%	9.2%	9.2%
Current account		USD bn	48.2	22.8	26.4	49.3	21.2	20.8	42.0	42.3
Key rates										
Headline inflation		% YOY	0.2%	0.7%	0.7%	0.7%	1.1%	1.1%	1.1%	1.3%
Core inflation		% YOY	0.8%	0.6%	0.6%	0.6%	0.6%	0.6%	0.6%	
Policy rate (RP-1D) (end period)		% p.a.	1.5%	1.50%	1.50%	1.50%	1.50%	1.50%	1.50%	
THB/USD (end period)		THB/USD	35.8	33.9	32.6	32.6	31-31.5	30-31	30-31	
Oil price, Brent (average)		USD/barrel	44.1	52	56	54	66	62	64	Consensus Forecast – March 2018

ที่มา: EIC forecasts, Asia Pacific Consensus Forecasts (12 March 2018)

คณะผู้จัดทำ

ดร.ยรรยง ไทยเจริญ
รองผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสูงสุด
Economic Intelligence Center

ดร.ยรรยง ไทยเจริญ ดำรงตำแหน่งรองผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสูงสุด Economic Intelligence Center (EIC) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลยุทธ์ของธนาคารไทยพาณิชย์ ทั้งนี้ ก่อนร่วมงานกับธนาคารไทยพาณิชย์ ดร.ยรรยง มีประสบการณ์ทำงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ในตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายการเงิน สายนโยบายการเงิน ซึ่งรับผิดชอบภาพรวมของงานนโยบาย ด้านอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน และเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ และที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเพื่อตลาดทุน

ดร.ยรรยง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจมหภาค นโยบายการเงินและตลาดทุน รวมทั้งเป็นผู้บรรยายให้ความรู้ในงานสัมมนาแก่สาธารณชนและองค์กรภายนอกทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นอาจารย์พิเศษให้กับสถาบันการศึกษาต่างๆ

ดร.ยรรยง จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ด้านเศรษฐศาสตร์ สาขาการเงิน และเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศและระดับปริญญาตรีในสาขาเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัย Massachusetts Institute of Technology (MIT) ประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้นามธนาคารแห่งประเทศไทย

ดร.พรพจน์ นันทราภค
ผู้อำนวยการเศรษฐกิจมหภาค

ดร.พรพจน์ เป็นนักเศรษฐศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญในแวดวงการเงิน การธนาคาร ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำทีมเศรษฐกิจมหภาค วิเคราะห์เศรษฐกิจโลก รวมถึงให้มุมมองต่อภาคธุรกิจ โดยก่อนหน้านี้ ดร.พรพจน์ ทำงานในสายงานวิเคราะห์ความเสี่ยงสินเชื่อ กลุ่มบริหารความเสี่ยง โดยรับผิดชอบติดตามความเสี่ยงของระบบเศรษฐกิจมหภาค และการทดสอบภาวะวิกฤติ (stress testing)

ก่อนร่วมงานในแวดวงธนาคาร ดร.พรพจน์ เคยเป็น Assistant Professor of Economics ที่ San Diego State University สหรัฐอเมริกา มีความสนใจในด้านเศรษฐกิจมหภาคและการเงินระหว่างประเทศ โดยมีผลงานทางวิชาการตีพิมพ์ใน Journal of International Money and Finance นอกจากนี้ ยังเคยฝึกงานที่ธนาคารกลางของสหรัฐฯ (Fed)

ดร.พรพจน์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาเอก สาขาเศรษฐศาสตร์ จาก University of Michigan, Ann Arbor สหรัฐอเมริกา

กระแสรังสืพล
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

กระแสรังสืพล มีประสบการณ์ด้านการวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจมหภาค โดยมีความเชี่ยวชาญในการใช้แบบจำลองเชิงปริมาณเป็นเครื่องมือ ก่อนหน้านี้เคยร่วมงานกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ในฐานะนักวิจัยในฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจมหภาค และเคยเป็นนักเศรษฐศาสตร์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการประมาณการเศรษฐกิจรายไตรมาส และวิเคราะห์นโยบายต่างๆ ของภาครัฐ

กระแสรังสืพล จบการศึกษาปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ ด้านปริมาณวิเคราะห์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับทุนรัฐบาลไทยเพื่อศึกษาต่อปริญญาโทด้านเศรษฐศาสตร์ที่ University of Warwick สหราชอาณาจักร อีกทั้งยังได้รับประกาศนียบัตรการอบรมหลักสูตรการวิเคราะห์เศรษฐศาสตร์มหภาคหลายหลักสูตรจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)

กิตติพงษ์ เรือนทิพย์
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

กิตติพงษ์ มีประสบการณ์ทำงานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์การพัฒนาเศรษฐศาสตร์แรงงาน และเศรษฐศาสตร์การเงิน โดยมีความเชี่ยวชาญในการประยุกต์ทฤษฎีเศรษฐกิจมหภาค และข้อมูลครัวเรือน กิตติพงษ์เคยเป็นนักวิจัยที่สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และนักวิจัยรับเชิญที่คณะเศรษฐศาสตร์ที่ Nagoya University

กิตติพงษ์ จบการศึกษาปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ (ภาคภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาโทสาขา Development Economics จาก University of East Anglia (UEA) สหราชอาณาจักร และกำลังจะจบการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านเศรษฐศาสตร์ (ภาคภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย โดยเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยนที่ Massachusetts Institute of Technology (MIT) สหรัฐอเมริกา ภายใต้ทุนโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก

ดร.สุพล ศรีธัญพงศ์
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

ดร.สุพล มีประสบการณ์ทำงานวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะงานวิจัยด้านการค้าระหว่างประเทศ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ผลการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจ และการประยุกต์ทฤษฎีเศรษฐกิจมหภาคและเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ โดยมีงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางเศรษฐศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศ ดร.สุพล เคยผ่านการฝึกงานที่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนไทยพาณิชย์ จำกัด และธนาคารแห่งประเทศไทย ในสายนโยบายการเงินระหว่างการศึกษาในระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ ยังเคยทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ข้อมูลให้กับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานโตเกียว และล่ามธุรกิจไทยญี่ปุ่นให้กับกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สำนักงานโตเกียว ในระหว่างการศึกษาปริญญาเอกที่ญี่ปุ่น

ดร.สุพล จบการศึกษาปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่งเหรียญทอง) สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการจัดการ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับทุนรัฐบาลญี่ปุ่นเพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สาขา Business and Commerce จาก Keio University ญี่ปุ่น

วชิรวัฒน์ บานชื่น
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วชิรวัฒน์ มีประสบการณ์ด้านการวางกลยุทธ์การลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินต่างประเทศ และการดำเนินนโยบายการเงินโดยเฉพาะการดูแลอัตราแลกเปลี่ยนของไทย โดยมีความเชี่ยวชาญในการใช้แบบจำลองเศรษฐกิจในการวิเคราะห์และพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยน/อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล วชิรวัฒน์ เคยเป็นนักลงทุนอาวุโสที่ฝ่ายบริหารเงินทุนสำรอง และเศรษฐกิจอาวุโสที่ฝ่ายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย และได้เผยแพร่งานวิจัยด้านตลาดพันธบัตรรัฐบาลที่สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์

วชิรวัฒน์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเศรษฐศาสตร์การเงิน ด้านปริมาณวิเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาโทสาขาเศรษฐศาสตร์ จาก University of Warwick อีกทั้งยังผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการใช้แบบจำลองเศรษฐกิจเพื่อพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจการเงินโลกของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)

ดร.คิวัลย์ ปันธะชวนะ
นักวิเคราะห์อาวุโส
สาขาธุรกิจที่ดูแล: ปีโตรเคมี
และพลังงาน

ดร.คิวัลย์ มีประสบการณ์ทำงานวิจัยและวิเคราะห์นโยบายเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และโครงสร้างพื้นฐานการขนส่ง จากกระทรวงการคลัง สภาพัฒนาและกรมทางหลวง ก่อนหน้านั้นเคยเป็นคณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม มีความสนใจงานวิจัยเรื่องผู้ประกอบการ และความเสี่ยงในตลาดเงิน

ดร.คิวัลย์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเศรษฐศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับทุนรัฐบาลไทยเพื่อศึกษาต่อปริญญาโท สาขา Policy Economics ที่ University of Illinois, Urbana-Champaign สหรัฐอเมริกา และทุน World Bank ในระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ ที่ London School of Economics สหราชอาณาจักร ดร.คิวัลย์ จบปริญญาเอก สาขา Applied Economics and Management จาก Cornell University สหรัฐอเมริกา

กัลยรักษ์ นัยรักษ์เสรี
นักวิเคราะห์

กัลยรักษ์ มีประสบการณ์ทำงานเป็นผู้ช่วยวิจัยที่ Economic Research and Training Center (ERTC) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยรับผิดชอบงานวิจัยเรื่องการลงทุนในประเทศลาว และเคยทำงานในตำแหน่งนักบัญชีบริหารที่บริษัท มิตรูปิชิ มอเตอร์ส (ประเทศไทย) ดูแลงบประมาณการลงทุนในภาคโรงงาน

กัลยรักษ์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรนานาชาติ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเคยเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนระดับมหาวิทยาลัยที่ Linnaeus University, Sweden เป็นเวลาหนึ่งปี

จิราแมน สุธีระชาติ
นักวิเคราะห์

จิราแมน มีประสบการณ์ทำงานเป็นที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจให้กับธนาคารโลกในด้านเศรษฐกิจมหภาคและตลาดการเงิน โดยได้ทำงานร่วมกับนักเศรษฐศาสตร์อาวุโสและผู้เชี่ยวชาญของธนาคารโลกในการวิเคราะห์เศรษฐกิจ พร้อมทั้งนำเสนอโครงการเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้แก่ประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ก่อนหน้านั้น จิราแมนผ่านการฝึกงานด้านการตรวจสอบการดำเนินงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

จิราแมน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ต่างประเทศ หลักสูตรนานาชาติ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณพงศ์ จิระสุวรรณกิจ
นักวิเคราะห์

ณพงศ์มีประสบการณ์การทำงานในแผนกด้านสินเชื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ ในตำแหน่งนักวิเคราะห์ความเสี่ยงเครดิตและผู้บริหารความสัมพันธ์ลูกค้าในระดับบริษัทธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยมีความเชี่ยวชาญในธุรกิจ สาธารณูปโภคพื้นฐานและธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์

ณพงศ์ จบการศึกษาปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ ด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ สหราชอาณาจักร

ปางอุบล อำนวยสิทธิ์
นักวิเคราะห์

ปางอุบลมีประสบการณ์ด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาคและการประมาณการ รายได้รัฐบาล โดยใช้แบบจำลองเชิงปริมาณเป็นเครื่องมือ และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการข้อมูล ก่อนหน้านี้ เคยทำงานในตำแหน่งนักวิชาการภาษี กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง โดยรับผิดชอบการประมาณการ ติดตาม และวิเคราะห์การจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร รวมไปถึงวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ และการจัดการข้อมูลภาษีอากรเพื่อนำไปประเมินความคุ้มค่าของนโยบายทางภาษีของรัฐบาล

ปางอุบล จบการศึกษาปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขาเศรษฐศาสตร์ ด้านปริมาณวิเคราะห์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับทุนรัฐบาลเพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ ณ University of Warwick สหราชอาณาจักร อีกทั้งยังได้รับประกาศนียบัตรการอบรมหลักสูตรการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของนโยบายทางภาษีต่อระบบเศรษฐกิจจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (OECD)

พิมพ์นิภา บัวแสง
นักวิเคราะห์

พิมพ์นิภา มีประสบการณ์ฝึกงานกับธนาคารแห่งประเทศไทย ในทีมวิเคราะห์ สันทัดธุรกิจ ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน สายนโยบายการเงิน ทั้งนี้ พิมพ์นิภาได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดบทความทางเศรษฐศาสตร์ในโครงการ “เศรษฐกิจทัศน์” ประจำปี 2559 ซึ่งจัดขึ้นโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

พิมพ์นิภา จบการศึกษาปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจและปริมาณ หลักสูตรนานาชาติ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งนี้ เคยได้รับรางวัลชนะเลิศผลงาน B.E. Best Seminar Paper Award

ยุวณิ อ้วนอง
นักวิเคราะห์

ยุวณิ มีประสบการณ์ทำงานกับบริษัทที่ปรึกษาทางธุรกิจให้กับทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน ในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม สื่อและเทคโนโลยี ก่อนหน้านี้ ผ่านการฝึกงานกับธนาคารแห่งประเทศไทย ในทีมเศรษฐกิจมหภาค ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจและการเงิน ทั้งนี้ ยุวณิเคยได้รับรางวัลจากการประกวดบทความทางเศรษฐศาสตร์จากธนาคารแห่งประเทศไทยในโครงการเศรษฐกิจทัศน์

ยุวณิ จบการศึกษาปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจและปริมาณ หลักสูตรนานาชาติ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Economic Intelligence Center (EIC)

E-mail: eic@scb.co.th โทร: +66 (2) 544 2953

ดร. ยรรยง ไทยเจริญ

รองผู้จัดการใหญ่ ผู้อำนวยการสูงสุด Economic Intelligence Center ธนาคารไทยพาณิชย์
yunyong.thaicharoen@scb.co.th

Economic and Financial Market Research

ดร.พรพรรณ นันทรามาศ

ผู้อำนวยการเศรษฐกิจมหภาค
phacharaphot.nuntramas@scb.co.th

กระแสรังสิพล

krasae.rangsipol@scb.co.th

กิตติพงษ์ เรือนทิพย์

kittipong.rueanthip@scb.co.th

ดร.ธนพล ศรีธัญพงศ์

thanapol.sriathanpong@scb.co.th

วชิรวัฒน์ บานชื่น

wachirawat.banchuen@scb.co.th

กัลยรักษ์ นัยรักษ์เสรี

kunyaruk.naiyarak saree@scb.co.th

จิรามน สุธีธราตรี

jiramon.sutheerachart@scb.co.th

ปางอุบล อำนวยสิทธิ์

pangubon.amnueysit@scb.co.th

พิมพิภา บัวแสง

pimnipa.boosang@scb.co.th

ยุวानी อ้วนอง

yuwanee.ouinong@scb.co.th

Export Cluster

โกญจนาท เทื่อนมูลแสน

konjanart.thueanmunsan@scb.co.th

โชติกา ชุ่มมี

chotika.chumme@scb.co.th

เลิศศักดิ์ สง่าสกุล

lerdsak.sangasilpa@scb.co.th

ธัชพรรณ ประทุมสุวรรณ

tuchpan.pratoomsuwan@scb.co.th

นันทพงศ์ พันทวีศักดิ์

nantapong.pantaweesak@scb.co.th

Infrastructure Cluster

ดร.สุปรีย์ ศรีสำราญ

supree.srisamran@scb.co.th

กณิศ อ่ำสกุล

kanit.umsakul@scb.co.th

บุญญภพ ตันติปัญญ

punyapob.tantipidok@scb.co.th

นภาพร โคมลสุรเดช

nawaporn.komolsuradej@scb.co.th

อิสระสรณ์ กันทะอุโมงค์

issarasan.kantaumong@scb.co.th

Energy and Resources Cluster

พิมใจ ฮุนตระกูล

pimjai.hoontrakul@scb.co.th

ดร.ศิวาสัย ขันธะวณ:

sivalai.khantachavana@scb.co.th

นัฐนันท์ อภินันท์วัฒนกุล

nattanan.apinunwattanakul@scb.co.th

อภิญา อักษรกิจ

apinya.aksornkij@scb.co.th

Service Cluster

วิธาน เจริญพล

ผู้อำนวยการอาวุโส คลัสเตอร์ธุรกิจบริการ
vithan.charoenphon@scb.co.th

ปราณีดา ศยามานนท์

pranida.syamananda@scb.co.th

วิรงรอง วิโรจน์รัตน์

wirongrong.wirotat@scb.co.th

กานต์เชน บุนสุภาพ

kanchanok.bunsupaporn@scb.co.th

ประภัทร น้อยโสกา

prapat.noesopa@scb.co.th

บุลวัชร ปีติไกรสร

pullawat.pitigraisorn@scb.co.th

ธัญยาพร เล้าโสภากิรมย์

tanyaporn.laosopapirom@scb.co.th

ภูริพัฒน์ โสภณคีรีรัตน์

puripat.sophonkeereerat@scb.co.th

Business Advisory

ณพงศ์ จีระสุวรรณกิจ

napong.cheerasuwankit@scb.co.th

นิตี กวีวิชัย

nithi.kaveevivitchai@scb.co.th

ปณจรัตน์ กิตติเจริญวิทย์

panjarat.kitticharoonwit@scb.co.th

Knowledge Management & Networking

ไกรฤกษ์ วัลลภศิริ

krilerk.vallopsiri@scb.co.th

นัฐธิดา อินทรมยุร

nattida.intaramayoon@scb.co.th

กวิษา สุวรรณกุล

pawicha.suwannakal@scb.co.th

ภูมิศักดิ์ คำประเสริฐ

poomisak.kumprasert@scb.co.th

วนัทปรีญา แสงวิสุทธ์

vanutpreeya.sangwisut@scb.co.th

วนิชชา นาทิสวรรณ

wanitcha.nateesuwan@scb.co.th

วรวรรณ วรรณประพันธ์

worawan.wannaprapan@scb.co.th

โสฬสฎา อุปมัย

sorodda.upamai@scb.co.th

